

100
ΚΑΡ
15

ΜΙΛΤ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΟΥ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ, ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΠΟΛΛΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΚΑΙ

ΔΗΜ. ΦΥΤΟΥ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΥ ΤΗΣ ΑΥΤ. ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

~~~~~

ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΣ ΚΤΗΜΑΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

ΗΤΟΙ

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΜΕΘ' ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ

ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ ΑΥΤΩΝ

Ἡ δυσκολία θέλει διευκόλυνσιν.

(Ἐρμ. 17 Ἀστ. Ὁθ. Κώδικος).

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΤΥΠΟΙΣ ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΥ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΣΑΞ

1913

116

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

45

ΜΙΛΤ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΟΥ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ, ΠΡΩΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΠΟΛΛΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΚΑΙ

ΔΗΜ. ΦΥΤΟΥ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΥ ΤΗΣ ΑΥΤ. ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΣ ΚΤΗΜΑΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

ΗΤΟΙ

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΜΕΘ' ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ ΑΥΤΩΝ

Ἡ δυσκολία θέλει διευκλύνσιν.

(Ἄρθρ. 17 Ἀστ. Ὁθ. Κώδικος).

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΤΥΠΟΙΣ ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΥ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΣΑΣ

1913

MILT. CARAVOKYROS

DR AVOCAT, EX-BATONNIER DE L'ORDRE DES AVOCATS A CONSTANTINOPLE
ET AUTEUR DE PLUSIEURS OUVRAGES DE DROIT

ET

DEM. FYTOS

DIPLOMÉ DE L'ECOLE IMPERIALE DE DROIT

CODE

DE

LA PROPRIÉTÉ IMMOBILIÈRE OTTOMANE

OU

RÉCUEIL DES NOUVELLES

LOIS IMMOBILIÈRES OTTOMANES

AVEC LEUR ÉVOLUTION HISTORIQUE

ET ANNOTATIONS EXPLICATIVES

La difficulté provoque la facilité.

Art. 17. Medjellé (Code civil).

Πᾶσα ἀναιτύπωσις καὶ μετάφρασις ἀπαγορεύονται.

Πᾶν ἀντίτυπον μὴ φέρον τὴν κάτωθι ὑπογραφήν μου
θεωρεῖται ἐκδοθὲν καὶ πωληθὲν ἐν ἀγνοίᾳ μου καὶ καταδιώ-
κεται κατὰ τὸν νόμον.

Μιλτιάδης Καραβόκης

ΤΗ_ι
ΑΥΤΟΥ ΕΞΟΧΟΤΗΤΙ
ΜΑΧΜΟΥΤ ΕΣΣΑΔ ΕΦΕΝΤΗ,
ΥΠΟΥΡΓΩ_ι

ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΗ_ι

ΤΩΝ ΚΤΗΜΑΤΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΙΕΡΟΝ

ΜΙΛΤ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΟΣ

ΔΗΜ. ΦΥΤΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Θέλοντες νὰ καταστήσωμεν προσιτὰς καὶ νὰ γνωρίσωμεν τῷ ὁμογενεῖ δημοσίῳ τὰς διατάξεις τῶν ἐσχάτως δημοσιευθέντων ἐπὶ κτηματικῶν νόμων διὰ τῆς μεταφράσεως αὐτῶν ἑλληνιστί, ἐδημοσιεύσαμεν περὶ τούτων ἐν τῷ φύλλῳ «Νεολόγῳ» διαφόρους σημειώσεις, αἷς τισιν ἐπικολούθουν μεταφράσεις τῶν νόμων αὐτῶν, ὀφειλόμεναι εἰς τὸν φίλον καὶ βαθὺν γνώστην τῆς ἐπισήμου γλώσσης τοῦ Κράτους κ. Δημ. Φύτον ἐν συνεργασίᾳ καὶ ἐπιθεωρήσει μεθ' ἡμῶν.

Πανταχόθεν ἐν ἀρχῇ εὐδέχθημεν συγχαρητήρια ἐπὶ ταῖς δημοσιεύσεσι ταύταις, δι' ὧν ἐκκαίκευται ἡ γνώσις τῶν νόμων τοῦ Κράτους, εἴτα δὲ καὶ προετρέπημεν νὰ δημοσιεύσωμεν τὰς μεταφράσεις ταύτας καὶ εἰς ἰδιαιτέρον φυλλάδιον χάριν τῶν ὁμογενῶν ἡμῶν.

Τοιούτων προτροπῶν καὶ ἐνθαρρύνσεων ἐτύχομεν τιμητικῶν καὶ παρὰ τῆς Α. Ε. τοῦ Μαχμοῦτ Ἐσσάδ ἐφέντη, ὑπουργοῦ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Κτηματολογίου, διαβιβασθεῖσων ἡμῖν διὰ διακεκριμένων φίλων καὶ ἀνακοινωθεῖσων ἡμῖν καὶ κατ' εὐθεΐαν παρ' Αὐτοῦ κατὰ τὴν μετ' Αὐτοῦ συνέντευξιν ἡμῶν.

Ὑπείκοντες εἰς τὰς προτροπὰς καὶ ἐνθαρρύνσεις ταύτας, δημοσιεύομεν κατωτέρω κατὰ χρονολογικὴν τάξιν μετάφρασιν τῶν ἐσχάτως ἁλλεπαλλήλως δημοσιευθέντων κτηματικῶν νόμων μετὰ τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως καὶ ἐπεξηγηματικῶν σημειώσεων αὐτῶν ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ὁθωμανικὸς κτηματικὸς Κῶδιξ, ἥτοι Συλλογὴ τῶν περὶ ἀκινήτων νεωτέρων Ὁθωμα-

νικῶν νόμων, μεθ' ἱστορικῆς ἐξελίξεως καὶ ἐπεξηγηματικῶν σημειώσεων», καὶ παράρτημα αὐτῶν κατόπιν.

Ἀκολουθοῦντες τῇ ἀρχῇ, ὅτι ἡ μετάφρασις δέον νὰ γίνηται κατὰ γράμμα καὶ νὰ ᾔηται ἀκριβής, μετεφράσαμεν τοὺς νόμους κατὰ τὸ γράμμα τοῦ πρωτοτύπου καὶ οὐχὶ κατὰ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, ὡς γίνεται συνήθως, προϋτάξαμεν δ' αὐτῶν, λόγῳ ἑρμηνείας των, καὶ μεταφράσεις τῶν αἰτιολογικῶν αὐτῶν ἐκθέσεων, μὴ μεταφρασθεῖσων γαλλιστὶ εἰς τὰς γαλλικὰς ἐκδόσεις τῶν νόμων τούτων.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ διὰ τῶν προμνησθέντων τέως ὀκτὼ νόμων, ἐν ᾧ αἱ γαλλικαὶ μεταφράσεις αὐτῶν περιορίζονται εἰς τὰς μεταφράσεις ἑξ ἑκτον νόμων, ἐπαγόμεναι μεταρρυθμίσεις ἐπ' ἀγαθῶ τῶν κατοίκων τοῦ τόπου, ὁρεῖλονται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν Α. Ε. τὸν Μαχμουτ Ἐσσάδ ἐρέντην, ὑπουργὸν τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Κτηματολογίου, καὶ πολλὰς ἐτέρας παρ' αὐτοῦ ἀναμένομεν γενικωτέρας μεταρρυθμίσεις καὶ ἐπὶ τῶν μουλκικῶν κτημάτων, συνωδὰ ταῖς νεωτέραις ἀνάγκαις καὶ ἀπαιτήσεσι τοῦ Κ' αἰῶνος, ἀφιερώσαμεν τὸν Κώδικα τοῦτον εἰς τὴν Α. Ε. ὡς μέγαν μεταρρυθμιστὴν τῆς περὶ ἀκινήτων Νομοθεσίας τοῦ Κράτους εἰς ἔνδειξιν μεγίστης ἐκτιμήσεως καὶ εἰς ἐνθάρρυνσιν εἰς τὸ ὃ ἀνέλαβεν εὐγενὲς καὶ βαρὺ ἔργον, στοιχῶν τῇ γνωστῇ ἀρχῇ τοῦ ἱεροῦ νόμου «**ἡ δυσκολία θέλει διευκόλυνσιν**».

Τοιοῦτος ὁ σκοπὸς τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Κτηματολ. τούτου Κώδικος· εἴθε δὲ πληρωθεῖη οὗτος ἐπ' ἀγαθῶ τῆς ὡραίας ταύτης χώρας.

Ἐν Κων/πόλει, τῇ 11/24 Ἀπριλίου 1913.

ΜΙΛΤ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΟΣ

ΔΗΜ. ΦΥΤΟΣ

ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΣ ΚΤΗΜΑΤΙΚΟΣ ΚΩΔΕΞ

ΗΤΟΙ

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΜΕΘ' ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ

ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ ΑΥΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ Ι

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ

ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ
ΑΠΟ ΤΟΥ 16' ΑΙΩΝΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ 19'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ἀπὸ τοῦ 16' αἰῶνος μέχρι τοῦ 19'.

Οἱ περὶ ἀκινήτων Ὀθωμανικοὶ νόμοι μετὰ τοῦ κτηματο-
λογικοῦ αὐτῶν συστήματος, ἐγκαθιδρύθησαν ἀπὸ τοῦ 16'
αἰῶνος ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τύπον φεουδαρχικὸν καὶ
μεσαιωνίζοντα καὶ διετηρήθησαν μὲ τὰς ἐπομένας κυριωτέ-
ρας μεταβολάς.

Τῇ 7 Ραμαζὰν 1274 (21 Ἀπριλίον 1858) ἐδημοσιεύθη ὁ
περὶ Γαιῶν Νόμος ἐξ ἄρθρων 132 καταργῶν :

α') Τὰς πρὸς αὐτὸν ἀντικειμένας διατάξεις Σουλτανικῶν
Φερμανίων περὶ δημοσίων καὶ ἀφιερωμένων γαιῶν καὶ τοὺς
σχετικούς Φετράδες καὶ

β') Ἀπαντὰς τοὺς περὶ αὐτῶν ἀρχαίους κανονισμοὺς
καὶ νόμους, καταγεγραμμένους εἰς τὰ βιβλία τοῦ Διβάνι
Χουμαγιούν, Δεφτερχανέ κλπ.

Μετὰ δεκαετίαν ἐδημοσιεύθησαν οἱ ἑξῆς νόμοι :

Τῇ 17 Μουχαρέμ 1284 διατάξεις περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ μετὰ δύο ἡμέρας, ἥτοι τῇ 19 Μουχαρέμ 1284, δημοσιευθέντος νόμου περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῶν δημοσίων καὶ ἀφιερωμένων γαιῶν *Ἐμριγέ* καὶ *Μεβκουφέ*.

Τῇ 11 Ρεβιούλ-ἔββέλ 1284 (20 Μαΐου 1868) τὸ πρωτό-κολλον τὸ παρέχον ἐπὶ ὅροις τισὶ τὸ δικαίωμα ἀκινήτου ἰδιοκτησίας εἰς τοὺς ξένους ὑπηκόους.

Τῇ 13 Σεφὲρ 1284 (20 Μαΐου 1868) ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ὁ νόμος περὶ παροχῆς δικαιώματος ἰδιοκτησίας εἰς τοὺς ξένους.

Τῇ 17 Μουχαρέμ 1284 ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος περὶ ἐπεκτάσεως τῆς κληρονομικῆς μεταβιβάσεως ἀκινήτων βακουφικῶν κτημάτων μουσακαφὰτ καὶ μουστεγιλὰτ, ἥτοι ἀστικῶν καὶ ἀγροτικῶν.

Τῇ 2 Ζιλκαδὲ 1285 κανονισμὸς περὶ ἐκτελέσεως καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ προμνησθέντος νόμου τῆς 17 Μουχαρέμ 1284 ἐπὶ τῶν βακουφικῶν κτημάτων τῶν κειμένων ἐντὸς τῶν ἀναθημάτων τῶν Ἀνακτόρων καὶ τῶν περὶ αὐτοὺς ἢ ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τοῦ Ἐβκαφίου διοικουμένων.

Τῇ 21 Ρεβιούλ-ἔββέλ 1287 νόμος περὶ ὑποθηκεύσεως ἀκινήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Ἀπὸ τοῦ Κ' αἰῶνος καὶ κατόπιν.

Εἰς τὴν μεταβολὴν τῶν κτηματικῶν νόμων καὶ τοῦ κτηματολογικοῦ συστήματος τούτων καὶ τὴν τροποποίησιν ἐπὶ τὸ βέλτιον συνφδὰ ταῖς προόδους τοῦ Κ' αἰῶνος ἀποσκοπῶν ὁ γνωστὸς διακεκριμένος νομομαθής, οὐλεμᾶς Καζασκέρης, καθηγητὴς Μαχμουτ Ἑσσιὰδ ἐφέντης, ἀπεφάσισε νὰ μελετήσῃ τοὺς ἐν ἰσχυΐ ἐν Εὐρώπῃ κτηματολογικοὺς νόμους καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἐκπονήσῃ τοὺς εἰς τὸν τόπον τοῦτον προσ-αρμόζοντας νόμους.

Ἐπὶ τούτῳ μετέβη εἰς Εὐρώπην καὶ ἐσπούδασε καὶ ἐμελέτησεν ἐπιτοπίως τοὺς κτηματικοὺς αὐτῆς νόμους καὶ ἅμα τῇ ἐπανόδῳ του, σχηματισθείσης ὑπὸ τὴν προεδρείαν αὐτοῦ εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, συνετάχθη ὑπ' αὐτῆς νομοσχέδιον Κτηματικοῦ Ὁθωμανικοῦ Κώδικος ἐξ ἄρθρων 267 καὶ ὑποβληθὲν εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ Κράτους, μετὰ μακρὰς συζητήσεις καὶ τινὰς τροποποιήσεις, ἐνεκρίθη ἐν γενικῇ συνεδρίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐπεστράφη εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐπὶ τῆς Μεγάλης Βεζυρείας τῆς Α. Υ. τοῦ Χουσεῖν Χιλμὴ πασᾶ, ὅπερ κυρῶσαν αὐτὸ παρέπεμψεν εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν δευτέραν αὐτῆς Σύνοδον, συστήσαν διὰ Σουλτανικοῦ Διαγγέλματος τὴν ἐπείγουσαν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, ὅπερ ἀπεκάλεσε *θεμελιώδη νόμον τοῦ Κράτους*.

Παραπεμφθέντος κατὰ τὸ Σύνταγμα τοῦ Νομοσχεδίου ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν σχετικὴν Ἐπιτροπὴν, τινὰ τῶν μελῶν ταύτης, καὶ ἰδίως οὐλεμάδες, κατεπολέμησαν τὸ Νομοσχέδιον, προβάντες μέχρι τοῦ νὰ χαρακτηρίσωσιν αὐτὸ ὡς ἀντικείμενον εἰς τὸ *Σερίάτ*, ἡορὶς νὰ λαβοῖσιν ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἶχεν ἐπικυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Σειχουλισλαμάτου καὶ ὅτι ὁ συντάκτης αὐτοῦ ἦν ἐκ τῶν διαπρεπῶν οὐλεμάδων καὶ δὴ καὶ Καζασκέρης.

Καὶ τὸ ὑπουργεῖον Χακκὴ πασᾶ, ἀνελθὼν εἰς τὴν ἔξουσίαν, ἐπέμεινε εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου, βλέπον ὅμως τὰς πρὸς τοῦτο ἀπαντήσας μεγίστας δυσχερείας, ἀπεφάσισε καὶ ἀπέσπασεν ἐξ αὐτοῦ τέσσαρα κεφάλαια, μετοβαλὼν δὲ ταῦτα εἰς ἰσάριθμα ἴδια Νομοσχέδια, ὑπέβαλεν αὐτὰ τῇ 10/23 Ἀπριλίου 1328 (1912) εἰς τὴν Βουλὴν, ἧς ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπεψήφισεν αὐτὰ καὶ παρέπεμψεν εἰς τὴν γενικὴν συνεδρίαν τῆς Βουλῆς· ἐπελθούσης ὅμως ὑπουργικῆς μεταβολῆς, οὐδὲν αὐθις ἐγένετο.

Μετὰ 15 ἡμέρας, ἦτοι τῇ 25 Ἀπριλίου 1328 (1912), τὸ νέον ὑπουργεῖον Σαῖδ πασᾶ, ἀποβλέπον εἰς τὸ ἐπείγον τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος Νομοσχεδίων, ἐμελέτησεν ἐκ νέου ταῦτα καὶ συμπύκνωσεν αὐτὰ, συντάξε νέον νομοσχέδιον καὶ ὑπέβαλεν αὐτὸ εἰς τὴν Βουλὴν, ἀλλὰ καὶ πάλιν οὐδὲν ἐγένετο, καθόσον, ἐπελθουσῶν καταστρεπτικωτάτων πυρκαϊῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐρημωσασῶν πολλὰς συνοικίας αὐτῆς, οἱ

Βουλευταὶ Κων/πόλεως ἐξ ιδίας πρωτοβουλίας μετὰ ἓνα μῆνα καὶ πλέον ὑπέβαλον κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1912 νέον Νομοσχέδιον Κτηματικῷ Ὁθωμανικῷ Κώδικος, ὃπερ παρεπέμφθη εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑπὸ ταύτης εἰς εἰδικὴν τινὰ Ἐπιτροπὴν, ἣτις, συμπιύξασα τὰ δύο προμνησθέντα Νομοσχέδια, συνέταξε νέα τοιαῦτα καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν, ἀλλὰ, ταύτης διαλυθείσης, οὐδὲν καὶ αὐθις τὸ τρίτον ἐγένετο.

Κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1912, ἐπελθόντος τοῦ Βαλκανικοῦ πολέμου καὶ τοῦ Μαχμούτ Σεφκέτ πασᾶ γενομένου Μεγάλου Βεζύρου κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1913, οὗτος, ἀφορῶν εἰς τὴν δημοσίαν ὠφέλειαν καὶ εἰς τὸ ἐπεῖγον τῆς εἰς τὸ Κράτος ἐφαρμογῆς τῶν προκειμένων Κτηματικῶν Νομοσχεδίων, ἀπεφάσισε συνφδὰ τῷ ἄρθρῳ 36 τοῦ Συντάγματος καὶ ἐδημοσίευσεν ὡς προσωρινούς νόμους, μετ' αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων διὰ τινος αὐτῶν τοὺς ἑξῆς κατὰ τὴν τάξιν τῆς χρονολογίας αὐτῶν :

- 1] τὸν περὶ ὁροθεσίας καὶ καταγραφῆς ἀκινήτων·
- 2] τὸν περὶ καταργήσεως τῶν Γεδυκίων·
- 3] τὸν περὶ νομικῶν προσώπων δυναμένων νὰ ἔχωσιν ἀκίνητα·
- 4] τὸν περὶ κληρονομίας ἀκινήτων, ὡς ρηθῇσεται ἐν δέοντι·
- 5] τὸν περὶ εἰσπράξεως τῶν Ἰδζαρέδων καὶ μουκατάδων ὁμοῦ μετὰ τοῦ φόρου·
- 6] τὸν περὶ ὑποθήκης ἀκινήτων εἰς ἐξασφάλισιν πληρωμῆς χρέους·
- 7] τὸν περὶ κυριότητος ἀκινήτων καὶ
- 8] ὁδηγίας περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, τῆς λυσούσης διοικητικῶς τὰς περὶ κυριότητος ἀκινήτων προκυπτούσας διαφοράς.

ΤΜΗΜΑ II

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΥΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ.

1. Νόμος προσωρινὸς τῆς 5 Φεβρουαρίου 1328 (1913) περὶ ὁροθεσίας καὶ κατα- γραφῆς ἀκινήτων (Γάϊρι Μενκουλέ)¹.

Περὶ τοῦ νόμου τούτου σημειοῦμεν τὰ ἐπόμενα :

I. Ἱστορικὴ ἐξέλιξις τῶν Κτηματολογικῶν Βιβλίων (Registres ou Livres de cadastre).

§ 1. Ἐν γένει.

Κατὰ τὴν πρώτην σύστασιν τῶν κοινωνιῶν καὶ βεβαίως, μετὰ τὴν εὐρεσίαν τῆς γραφῆς καὶ βραδύτερον, οὐδεμίαν εὑρεθῆναι διάταξιν περὶ καταστρώσεως Κτηματολογικῶν Βιβλίων, ἐνδεικνυόντων τὴν ἔκτασιν καὶ ἀξίαν τῶν ἀκινήτων καὶ τὴν ἔκδοσιν τίτλων ἰδιοκτησίας αὐτῶν.

Σὺν τῇ μεγεθυνήσει ὅμως καὶ τῇ ἀναπτύξει τῶν κοινω-
νιῶν καὶ τῇ συμπήξει πολυανθρωποτάτων τοιούτων, βεβαίως ἐγένετο ἐπαισθητὴ ἡ ἀνάγκη τῆς τε ἐκδόσεως τίτλων ἰδιο-
κτησιῶν, καθορίζόντων τὰ σύνορα αὐτῶν καὶ κατόπιν καὶ τῆς
καταρτίσεως Κτηματολογικῶν Βιβλίων ἢ Κωδίκων, ἀναγραφόντων τὰ σύνορα τῶν ἀκινήτων καὶ βραδύτερον καὶ τὴν ἀξίαν αὐτῶν.

Τοιούτων Κτηματολογικῶν Βιβλίων ἢ Κωδίκων ἔχνη ἀπαν-
τῶσιν ἀτελέστατα ἐν τε τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι ὑπὸ τὸν τίτλον
Ἀπογραφαι ἢ Διαγράμματα καὶ ἐν τῇ Ρώμῃ ἀπὸ τοῦ
Ἰουλίου Καίσαρος καὶ Αὐγούστου, τέλεια δὲ ἀπὸ τοῦ ἸΘ'

1. Διὰ τῶν λέξεων ἡ ὅρου Γάϊρι Μενκουλέ νοοῦνται ἅπαντα τὰ ἀκίνητα ἐν γένει, ἥτοι Σιρφ Μούλκια, δημόσιοι καὶ ἀφιερωμένοι Γαῖται καὶ ἅπαντα ἐν γένει τὰ Βακουφικά παντὸς εἶδους κτήματα.

αἰῶνος ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ καὶ ἰδίως ἐν Γαλλίᾳ, Ἀγγλίᾳ, Ἰταλίᾳ, Αὐστρίᾳ, Γερμανίᾳ, Βελγίῳ κλπ.

§ 2. Ἐν Τουρκίᾳ.

Τοιαῦτα Κτηματολογικὰ Βιβλία ἢ Κώδικες, ἀναφέροντα τὰ ὅρια τῶν ἀκινήτων, ἐσχηματίσθησαν ἐν Τουρκίᾳ, καθ' ἃ εἶπον ἡμῖν, ἐν τῷ Τεφτέρ χανέ, ἀπὸ τοῦ ἔτους Ἑγείρας 951, καὶ εὔρηνται ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ὑπουργείου τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Κτηματολογίου, κοινῶς λεγομένου *Τεφτέρ χανέ*, ἐνθα, ὡς ἐν συμβολαιογραφείῳ, γίνονται ἅπασαι αἱ ἀγοραπωλησὶς ἀκινήτων κειμένων ἐν Κων/πόλει καὶ τοῖς προαστείαις αὐτῆς καὶ καταχωροῦνται ἐν διαφόροις Κώδιξιν, ὧν ὁ ἀριθμὸς μέχρι τῆς σήμερον εἶναι ἀκαθόριστος· ὁ ἀρχαιότερος Κώδιξ χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 951 καὶ ἐγένετο ἐπὶ τοῦ Σουλτάνου Σουλεῦμάν Κανουνί (Νομοθέτου).

Καίτοι τὰ βιβλία ταῦτα τηροῦνται ἐν τάξει, οὐχ ἦτιον ἰδοῦν τί παρατηρεῖται ἀπὸ τινος, ἀλλ' ἡ Κυβερνησις καθ' ἑκάστην περιορίζει καὶ καταδιώκει τὰς κάτωθι ἀταξίας, αἵτινες ὀλονέν ἐκλείπουσιν.

Ἀνθρωποὶ τινες, ἀγνοοῦμεν πῶς, μ' ὅλην τὴν Κυβερνητικὴν ἐπαγρύπνησιν καὶ τὰς γινομένας ποινικὰς καταδιώξεις, κατορθοῦσι καὶ ἐκδίδονται τίτλοι ἰδιοκτησίας (σενέτια, ταπου) ὑπὲρ τινων προσώπων ἐπὶ βλάβῃ μεγάλων ἰδιοκτητῶν, οἱοὶ εἶναι τὸ Δημόσιον, τὰ μέλη τῆς Αὐτοκρατορικῆς Οἰκογενείας, τὰ φιλανθρωπικά, ἀγαθοεργά, ἐκπαιδευτικά καὶ θρησκευτικά καθιδρύματα ἐν γένει, τὰ Τεμένη, τὰ Μοναστήρια, αἱ Ἐκκλησίαι, τὰ Σχολεῖα καὶ λοιπά. Τοιούτῳ δὲ τρόπῳ πολλάκις ἀπαντῶσι καὶ πολλοὶ τίτλοι δι' ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἀκίνητον. Κρίνομεν περιττὸν ν' ἀναφέρωμεν τοιαῦτα παραδείγματα. Μεταξὺ τῶν ποικίλων μέσων καὶ τρόπων τῆς δημιουργίας καὶ τῆς ἐπιδιώξεως τοιούτων τίτλων, ἀναφέρεται τὸ *ἰχπὰρ σενετί* καὶ τὸ *χάκκι καράρ*, περὶ ὧν ἀναφέρονται τὰ κάτωθι :

Πρὸς ἐπιτυχίαν ἐκδόσεως *ἰχπὰρ σενετί*, παρουσιάζεται τις ἐνώπιον ἱεροδικείου καὶ ἰσχυρίζεται, ὅτι τὸ δεῖνα γηπεδον,

συνορεῦον ἀνατολικῶς μὲ . . . . ., δυτικῶς μὲ . .
 . . . . ., πρὸς βορρᾶν μὲ . . . . . καὶ πρὸς
 νότον μὲ . . . . ., εἶναι ἰδικόν του καὶ ὅτι
 ἀπώλεσε τὸ σενέι, *χοδζέτι, ταποῦ* του· κατὰ διαταγὴν
 τοῦ ἱεροδικείου διατάσσεται ν' ἀποδείξῃ τοὺς ἄνωθι ἰσχυρι-
 σμούς του διὰ μαρτύρων· ὁ αἰτῶν προσάγει τότε μάρτυρας,
 οἵτινες ἀποδεικνύουσι τὴν αἰτησίαν του· ὁ ἱεροδίκης ἐκδίδει
 τότε ἀπόφασιν, ὅτι πρᾶγματι ὁ αἰτῶν εἶναι κύριος τοῦ περὶ
 οὗ ὁ λόγος γηπέδου καὶ λαμβάνει τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν,
 λεγομένην *ιχπάρ σενετί*.

Χάκκι δὲ *καράρ*, ἦτοι ἀπόφασις, ἀναγνωρίζουσά τινα ὡς
 κύριον γῆς τινος, ἐκδίδεται ὡς ἑξῆς :

Παρουσιάζεται τις εἰς τὸν Μουκτάρην τῆς ἐνορίας του καὶ
 λαμβάνει παρ' αὐτοῦ *ἰλμουχαμπέριον*, ἢ ἐνώπιον ἱεροδικείου
 καὶ ἀποδεικνύει διὰ μαρτύρων, ὅτι ἐπὶ χρονικὸν διάστημα,
 ἄνωτερον τῶν 10 ἐτῶν, ἐκαλλιέργησε τὰς δεῖνας καὶ δεῖνας
 γαίας, ὧν ὀρίζει τὰ ὄρια. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰλμουχαμπε-
 ρίου ἢ τῶν μαρτυρικῶν ἀποδείξεων, ὁ ἱεροδίκης ἐκδίδει ἀπό-
 φασιν, δικαιοῦσαν τὸν αἰτοῦντα καὶ ἡ τοιαύτη ἀπόφασις λέγε-
 ται *χάκκι καράρ*.

Σημειωτέον ὅμως, ὅτι τοιαῦται καταχρήσεις δι' ἄλλων
 δικονομικῶν μέσων ἀπαντῶσι καὶ ἄλλαχού.

Καίτοι ἡ Κυβέρνησις καταδιώκει ἀμειλίκτως τὰς τοιαύτας
 καταχρήσεις καὶ δολιότητας πρὸς ἀπόκτησιν τίτλων ἰδιοκτη-
 σίας καὶ αὗται θὰ παύσωσι βεβαίως εἰς τὸ μέλλον, οὐχ ἥττον
 ἰδοὺ τί συμβαίνει :

Τὰ ἀρχεῖα τῶν δικαστηρίων καὶ πολλῶν Κυβερνητικῶν
 τμημάτων, ἀριθμοῦσι, κατὰ σωροὺς ἀπειραρίθμους, αἰτήσεις
 ἰδιωτῶν, ἐξαιτουμένων, ἵνα ἀποδοθῇ αὐτοῖς δικαιοσύνη καὶ
 παραδοθῶσιν αὐτοῖς τὰ ἀκίνητα αὐτῶν, ὧν ἀμφισβητεῖται
 ἡ κυριότης ἢ ἅτινα κατελήφθησαν αὐθαιρέτως ὑφ' ἐτέρων.
 Αἱ δίκαι αὗται καὶ ἀμφισβητήσεις εἶναι ἀτελείωτοι καὶ ὀση-
 μέραι αὐξάνει ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, σύνηθες δὲ κατέστη θέαμα,
 ἵνα τοῦ αὐτοῦ ἀκινήτου διάφοροι ὑπάρχωσι τίτλοι εἰς τὰς
 χεῖρας διαφόρων προσώπων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων τί-
 τλων ἕκαστος διάδικος ὑποστηρίζει τὰ δικάια του.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα τὰς δεινὰς συνεπείας τῆς τοιαύτης καταστάσεως καὶ τὴν βλάβην, ἣτις ἐπέρχεται εἰς τὴν ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν ἐν Τουρκίᾳ· ἡ τοιαύτη κατάστασις ἰσοδυναμεῖ τοῦτο μὲν πολυχρονίῳ καὶ δεινῇ πληγῇ, ἣτις κατατρώγει τὰς σάρκας τοῦ Κράτους, τοῦτο δὲ κόπρῳ τοῦ Αὐγείου.

Τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ ἴσιν τῆς καταστάσεως ταύτης σκοπεῖ ὁ νέος οὗτος νόμος, τείνων εἰς τὴν δημιουργίαν Κτηματολογίου καὶ εἰς τὴν ἐκρίζωσιν τοῦ μαστίζοντος τὸν τόπον κακοῦ, ἥτοι εἰς τὴν μὴ ἐκδοσιν τοῦ λοιποῦ πολλῶν καὶ διαφόρων τίτλων, ποῦ μὲν διὰ τὸ αὐτὸ κτῆμα, ποῦ δὲ διὰ κτήματα ἄλλων ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτῶν· τοιαῦτα κυρίως ἀτοπήματα παρατηροῦνται πρὸς βλάβην τῶν κτημάτων τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἀγαθοεργῶν, φιланθρωπικῶν, θρησκευτικῶν καὶ εκπαιδευτικῶν καθιδρυμάτων.

Ἐν τοιαύτῃ καταστάσει πραγμάτων, ἡ δημοσίευσίς τοῦ νέου νόμου περὶ ὁροθεσίας καὶ καταγραφῆς ἀκινήτων εἶναι μέγα εὐεργέτημα διὰ τὴν χώραν ταύτην καὶ τοὺς κατοίκους αὐτῆς.

Διὰ τοῦ νόμου αὐτοῦ ὀλίγον κατ' ὀλίγον θὰ καθιερωθῇ ἡ σύστασις Κτηματολογίου.

§ 3. Ὅροθεσία καὶ καταγραφὴ ἀκινήτων.

Ἡ Κυβέρνησις, εἰς ἐπίρρωσιν καὶ συμπλήρωσιν τῶν Κωδίκων τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Κτηματολογίου καὶ πρὸς σχηματισμὸν τοιούτων πληρεστέρων, ἀναγραφόντων καὶ τὴν ἀξίαν αὐτῶν πρὸς κατάστρωσιν φορολογίας, συνέταξε, χάρις εἰς τὸν νέον Ὑπουργὸν τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Κτηματολογίου, τὴν Α. Ε. τὸν Μαχμουτ Ἐσσὰδ ἐφέντην, τὸν προμνησθέντα νόμον καὶ ἐδημοσίευσεν αὐτὸν πρῶτον.

Π. Ἰδοὺ ἡ μετάφρασις τοῦ νόμου τούτου.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Ἄρθρον 1. — Ἀπαντα τὰ ἐν ταῖς Ὀθωμανικαῖς χώραις εὐρισκόμενα ἀκίνητα θέλουσιν ὁροθετηθῇ καὶ

καταγραφῇ, τὰ δὲ εἰσοδήματα καὶ ἡ ἀξία αὐτῶν θέλου-
σιν ἐκτιμηθῇ καὶ καθορισθῇ ὑπὸ εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν.

Ἄρθρ. 2. — Ἐκάστη ὁροθετικὴ Ἐπιτροπὴ θὰ σύγ-
κηται ἐξ ἑνὸς ὑπαλλήλου, ἑνὸς γραμματέως καὶ ἑνὸς
μηχανικοῦ, ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τοῦ
Κτηματολογίου, θὰ ἔχῃ δὲ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς καὶ
δύο γεωμέτρως.

Ἄρθρ. 3. — Ἡ ἐπὶ τῆς καταγραφῆς Ἐπιτροπὴ θὰ
σύγκηται ἐξ ὑπαλλήλων τῶν ὑπουργείων τῶν Οἰκονο-
μικῶν καὶ τοῦ Κτηματολογίου, ἐξ ἑνὸς Ναῖπῃ, δικαιου-
μένου νὰ ἐκδίδῃ ἀποφάσεις (δικάζῃ) καὶ ἐξ ἑνὸς ὑπαλ-
λήλου τοῦ Ἐβναφίου διὰ τὰ μέρη, ἔνθα ὑπὸ τοῦ ὑπουρ-
γείου τούτου ἤθελε κριθῇ ἀναγκαῖον. Εἰς τὴν ὑπηρε-
σίαν τῶν ὡς ἄνω ὑπαλλήλων θέλουσι προσληφθῇ καὶ
δύο γραμματεῖς, εἰς μηχανικὸς καὶ δύο γεωμέτρως.

Κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν εἰσοδημάτων καὶ τῆς
ἀξίας τῶν ἀκινήτων θέλουσι προστεθῇ εἰς τὰς ὡς ἄνω
Ἐπιτροπὰς, συνωδὰ τῷ περὶ τοῦ φόρου τῶν ἐστεγα-
σμένων νόμῳ ἐν ταῖς κωμώπολεσι καὶ τοῖς χωρίοις,
καὶ μέλη αἰρετὰ ἐκ τῶν κατόχων ἀκινήτων.

Ἐκτὸς τούτων, θέλουσι προσληφθῇ καὶ ἀνὰ εἰς καὶ
ἐν ἀνάγκῃ ἀνὰ δύο προσωρινοὶ γραμματεῖς, πρὸς ταξι-
θέτησιν τῶν ἀρχείων ἐν τοῖς γραφείοις τῶν τμημά-
των οἰκονομικοῦ καὶ κτηματολογικοῦ τῶν ὑποδιοική-
σεων, ὅπου ἡ καταγραφὴ ἔχει ἐκτελεσθῇ, καὶ πρὸς
κατάστρωσιν καὶ σύνταξιν τῶν σχετικῶν βιβλίων αὐτῶν.

Οἱ ὑπάλληλοι καὶ οἱ βοηθοὶ τῆς ἐπὶ τῆς καταγρα-
φῆς Ἐπιτροπῆς θὰ διορίζωνται παρὰ τῶν οἰκείων τμη-
μάτων καὶ διὰ πᾶσαν τυχὸν πρᾶξιν ὑπάγονται εἰς τὴν
ἀρμοδιότητα τῆς Διευθύνσεως τοῦ Κτηματολογίου.

Ἄρθρ. 4. — Ἐν τῇ Διευθύνσει τοῦ Κτηματολογίου
θέλει καταρτισθῇ γραφεῖον, ὑπὸ τὸ ὄνομα: «Γραφεῖον
τοῦ **Καδάστρ**», πρὸς διεύθυνσιν καὶ ἐξέλεξιν τῶν
πράξεων τῆς καταγραφῆς καὶ ὁροθεσίας, εἰς τὸ ὁποῖον
θέλουσι διορισθῇ οἱ ἀναγκαιοῦντες περιοδεύοντες ἐπι-
θεωρηταί.

BIBΛION I.

Περιέχει τρία κεφάλαια περί τῶν *Καθηκόντων τῶν ἐπὶ τῆς ὁροθεσίας καὶ καταγραφῆς Ἐπιτροπῶν*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ τῶν καθηκόντων

τῆς ἐπὶ τῆς καταγραφῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρ. 5. — Ἐν ἐκάστη ὑποδιοικήσει ἡ ἐπὶ τῆς καταγραφῆς Ἐπιτροπὴ θέλει ἐπιληφθῇ τοῦ ἔργου αὐτῆς ἐπὶ τῇ βάσει προγράμματος καταρτισθησομένου ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Κτηματολογίου (Τεφτέρι Χακκανῆ).

Ἡ ἐναρξὶς τῆς καταγραφῆς θὰ δημοσιευθῇ διὰ τῶν ἐφημερίδων τῆς Νομαρχίας πρὸ 15 ἡμερῶν.

Ἄρθρ. 6. — Ἐν ἐκάστη κωμοπόλει καὶ χωρίῳ ἡ ἡμέρα τῆς ἐναρξέως τῶν ἐργασιῶν τῆς καταγραφῆς θὰ γνωστοποιῇται διὰ προσκλητηρίων πρὸς τὰς οἰκείας Δημογεροντίας τῶν κωμοπόλεων καὶ χωρίων, ὡς καὶ πρὸς τὰς τῶν γειτνιαζόντων κωμοπόλεων καὶ χωρίων, πρὸ 15 ἡμερῶν καὶ θὰ δημοσιεύηται δι' ἐντύπων εἰδοποιήσεων, ἀναρτωμένων εἰς τὰ μᾶλλον συχναζόμενα μέρη τοῦ τόπου.

Ἄρθρ. 7. — Κατὰ τὴν ὠρισμένην ἡμέραν, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν δημογεροντιῶν, ἄρχεται ὁ προσδιορισμὸς τῶν, μεταξὺ τῆς κωμοπόλεως ἢ τοῦ χωρίου καὶ τῶν παρακειμένων χωρίων, γενικῶν καὶ κοινῶν ὁρίων· ἡ ἐναρξὶς θὰ γίνηται ἀπὸ τοῦ πρὸς ἀνατολὰς σημείου καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ κατὰ τάξιν.

Ἐὰν ἐν ὄριον ἢ ὀριά τινα καταλήγῃσιν εἰς γαίας ἀκαλλιεργήτους, καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν θέλουσι προσδιορισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει δηλώσεων καὶ πληροφοριῶν τῶν ἐν λόγῳ δημογεροντιῶν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ συντάσσῃται ἔκθεσις (ζαπтнаμέ), ὑπογραφομένη καὶ σφραγιζομένη ὑπὸ τῆς

ἐπὶ τῆς καταγραφῆς Ἐπιτροπῆς, ὑπὸ τῶν Δημογεροντιῶν καὶ ὑπὸ τῶν παρόντων κατόχων γαιῶν συνορευουσῶν.

Εἰς μέρος, ἔνθα ὑπάρχει ἀνάγκη, θέλουσιν ἀνεγερθῇ δρόσημα λιθοκτιστά ἐν σχήματι πυραμίδων.

Οἱ δὲ αὐτὰ ἀναγκαιοῦντες λίθοι, ἡ ἄσβεστος, οἱ ἐργάται καὶ ὁ ἀρχιεργάτης θέλουσι προμηθευθῇ ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν κωμοπόλεων καὶ χωρίων, τῶν εὗρισκομένων ἐκατέρωθεν τῶν συνόρων, συμφῶς τῇ ληφθησομένῃ ἀποφάσει τῆς ἐπὶ τῆς καταγραφῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀκολουθῶς θέλει καταστρωθῇ ὁ **χάρτης** τῶν συνόρων, ὅστις θὰ περιέχῃ τοὺς ἐντὸς τῶν γενικῶν ὁρίων δρόμους, ποταμούς, ρύακας, δάση, βοσκὰς καὶ τὰ βαλταλίκια τῶν χωρίων, ὡς καὶ τὰ νεκροταφεῖα καὶ τὰς ἀκαλλιεργήτους γαίας.

Ἄρθρ. 8. — Ἐπὶ τῇ βᾶσει συνοπτικῶν ἀντιγράφων, ἀποστελλομένων ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Ἀυτοκρατορικοῦ Κτηματολογίου, περιεχόντων τὸ εἶδος τῶν γαιῶν τῶν κωμοπόλεων καὶ χωρίων, ὧν πρόκειται νὰ γείνη ἡ καταγραφὴ, τὰ ὑπάρχοντα Βακούφια, τὸ μέρος διὰ τὸ ὁποῖον ὠρίσθησαν τὰ Βακούφια ταῦτα, ὡς καὶ τὸ ποσὸν τοῦ ἀντιτίμου τῶν Βακουφίων ἐκείνων, ὧν ἡ δεκάτη πληρῶνεται εἰς χρῆμα, διενεργοῦνται ἐπιτοπίως ἐξακριβώσεις καὶ σημειοῦνται ἐν τῷ προμνησθέντι **χάρτι** τὸ εἶδος τῶν γαιῶν, ὡς καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν.

Ἀκολουθῶς συντάσσονται ἰδιαίτεραι ἐκθέσεις (Ζαπτοναμέδες), διαλαμβάνουσαι τὸν τρόπον τῆς ἐξακριβώσεως ταύτης, τὸ ποσὸν τῶν ὠφελειῶν τῶν ἐξιδιασμένων εἰς τὰ Βακούφια, ὡς καὶ τὸ ποσὸν τῶν εἰς χρῆμα πληρωνομένων ἀντιτίμων τῆς δεκάτης, καὶ σημειοῦσαι, ὅτι στηρίζονται εἰς τὰ ἀντίγραφα τῶν προμνησθέντων συνοπτικῶν καταλόγων.

Ἄρθρ. 9. — Ἐὰν ἡ ἐξαιρετικὴ ιδιότης τῶν Βακουφίων, ἅτινα ἐν τοῖς συνοπτικοῖς καταλόγοις τοῦ Κτηματολογίου ἀναγράφονται ὡς ἐξαιρετικὰ Βακούφια (Μουστεσνά), καὶ ἡ ἐξάρτησις ἐκ τινος Βακουφίου τῶν

γαιῶν ἐνδὲς χωρίου ὀλικῶς ἢ μερικῶς σημειῶνται ἐν τοῖς συνοπτικοῖς καταλόγοις τοῦ Κτηματολογίου, θέλει διασαφηνισθῇ ἐν τῇ ἐκθέσει ἢ προσάρτησις, ὡς καὶ τὰ ὀνόματα καὶ αἱ ιδιότητες τῶν Βακούφίων καὶ οἱ τόποι, περὶ ὧν γίνεται μνεῖα, ὅτι ἔκπαλαι αἱ πρόσοδοι αὐτῶν εἰσιν ἐξειδιασμένα εἰς τινὰ καθιδρύματα καὶ διευθύνονται καὶ νέμονται ὑπὸ τῶν καθιδρυμάτων, εἰς ἃ εἶναι ἐξειδιασμένα σήμερον.

Ἐπίσης μνημονεύονται ἐν ταῖς ἐκθέσεσιν οἱ τόποι, περὶ ὧν ἐξηκριβώθη, ὅτι τὰ καθιδρύματα, εἰς ἃ εἶναι ἐξειδιασμένοι, ἐξέλιπον.

Ἄρθρ. 10. — Ἐὰν οἱ ἐνδιαφερόμενοι παρουσιάσωσι Φιρμάνια καὶ ἀντίγραφα ἐπισήμων Βακφιέδων ἢ ἐπισήμων ἐγγραφῶς τόπων, ὧν διατείνονται οὗτοι τὴν εἰς τι Βακούφιον ἢ μέρος προσάρτησιν καὶ ἀφιέρωσιν, ἀλλ' οὔτινες δὲν σημειοῦνται ἐν ταῖς συνοπτικοῖς καταλόγοις τοῦ Τεφτέρι Χανκῆ, οἱ τόποι οὗτοι ὁροθετοῦνται καὶ σημειοῦνται ἐν τῷ χάρτῃ, συντάσσεται δὲ καὶ ἀναλόγως σχετικὴ ἔκθεσις.

Τὰ προσαχθέντα ἀντίγραφα, ἐπικυρούμενα μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς καταγραφῆς, ἀποστέλλονται πρὸς ἐξέλεγξιν εἰς τὴν Διευθύνσιν τοῦ Κτηματολογίου διὰ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τμημάτων αὐτῆς, ἅμα τῇ ἀποπεράτῳ τῆς ὁροθεσίας τῆς κωμοπόλεως ἐκείνης ἢ τοῦ χωρίου.

Καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν ἤθελον προσαχθῇ ἀποδεικτικὰ ἐγγράφα, ἐξετάζονται οἱ ἰσχυρισμοὶ περὶ προσαρτήσεως τόπου τινὸς εἰς τι Βακούφιον καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πορίσματος τῶν ἐξετάσεων συντάσσονται ἰδιαίτεραι ἐκθέσεις (Ζαπтнаμέδες), σχεδιάζονται οἱ χάρται τῶν τόπων καὶ ἀποστέλλονται ὡσαύτως εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Κτηματολογίου πρὸς ἐξέλεγξιν.

Καὶ ἐκεῖθεν ἐπίσης γίνονται αἱ δέουσαι ἐξελέγξεις διὰ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Διθανίου καὶ τῶν Διευθύνσεων τῶν Ἀρχείων καὶ τῶν ἀρχαίων Βακουφικῶν Κωδίκων, ἀναλόγως δὲ ταῖς γενησομέναις ἀπαντη-

τικάς κοινοποιήσεσι σημειοῦνται ἐν τοῖς σχετικοῖς βιβλίοις τὰ μέρη, εἰς ἃ ἀνήκουσι, ἐπιφυλαττομένου εἰς τοὺς ἐνάγοντας τοῦ δικαιώματος ν' ἀνενεχθῶσιν εἰς τὰ δικαστήρια.

Ἄρθρ. 11. Μετὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ εἵδους τῶν γαιῶν τῶν εὕρισκομένων ἐντὸς τῶν γενικῶν ὁρίων, καθορίζονται καὶ τὰ ὅρια τῶν κυρίως πόλεων καὶ τῶν χωρίων, συμπεριλαμβανομένου καὶ ἡμίσεος στρέμματος ἀρχομένου ἀπὸ τοῦ ἄκρου τῆς πόλεως. Συντάσσεται δὲ ἰδιαίτερος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐκθεσις καὶ σχεδιάζεται καὶ ἐπικυροῦται χάρτης. Εἰς δὲ τὰ μέρη τὰ συγκείμενα ἐκ πολλῶν συνοικιῶν, ἐκάστης τούτων τὰ ὅρια σημειοῦνται ἐν τῇ χάρτῃ τούτῳ.

Ἄρθρ. 12. — Ἐὰν αἱ βοσκαὶ (μερὰ), αἱ ὀρισθεῖσαι πρὸς χρῆσιν τῶν κωμοπόλεων καὶ τῶν χωρίων, ἦναι διαιρέσιμοι καὶ συναινῶσιν εἰς τὸν χωρισμὸν καὶ αἱ Δημογερονταί, χωρίζονται αὗται καὶ σημειοῦται ἡ πράξις αὕτη εἰς τὴν σχετικὴν ἐκθεσιν καὶ εἰς τὴν χάρτην καὶ ἐὰν δὲν χωρισθῶσι, καταγράφονται ὡς ἐπίκεινοι.

Ἄρθρ. 13. — Αἱ γαῖαι καὶ τὰ δάση τὰ μὴ εὕρισκόμενα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν κωμοπόλεων ἢ τῶν χωρίων, καὶ τὰ ἐπ' ὀνόματι ἀτόμων Τσιφλίγια ὀροθετοῦνται συνωδὰ τῷ 7ῳ ἄρθρῳ, αἱ δὲ σχετικαὶ ἐκθέσεις καὶ οἱ χάρται συντάσσονται καὶ ἐπικυροῦνται.

Ἄρθρ. 14. — Ἐὰν μεταξὺ τῶν κατοίκων τῶν κωμοπόλεων καὶ χωρίων τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ὁρίων ὑπάρχωσι διαφωνίαι, καταβάλλονται προσπάθειαι πρὸς συνδιαλλαγὴν τῶν διεστώτων ὑπὸ τῶν ὀροθετικῶν Ἐπιτροπῶν.

Καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν εὑρεθῇ τρόπος συνδιαλλαγῆς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, συμπληροῦνται αἱ ἐξακριβώσεις (ταχυικὰτ) καὶ ἡ σχηματισθησομένη γνώμη γράφεται δεδικαιολογημένη εἰς τὴν ἐκθεσιν.

Τὸ ἐνδιαφερόμενον μέρος, τὸ μὴ συγκατατιθέμενον εἰς τὰς ἐξακριβώσεις τῆς ὀροθετικῆς Ἐπιτροπῆς, δι-

καιούται, συνωδὰ τῇ ἄρθρῳ 25, ν' ἀναφερθῇ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς καταγραφῆς καί, ἐὰν ληφθῇ ἀπόφασις περὶ τροποποιήσεως τοῦ περιεχομένου τῆς ἐκθέσεως, διορθοῦνται ἀναλόγως τὰ ὅρια.

Καθ' ἃ δαίχνυνται ἐν τῇ τελευταίᾳ παραγράφῳ τοῦ 7ου ἄρθρου, ἐν περιπτώσει διαφωνίας περὶ τόπων ἐγκαταλειμμένων εἰς τοὺς χωρικοὺς, ἐνεργεῖται τὸ προσήκον ὡς ἀνωτέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν καθηκόντων

τῆς ἐπὶ τῆς καταγραφῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρ. 15. Ἄπαντα τὰ κτήματα καὶ αἱ γαῖαι, ὧν καθορίζονται τὰ ὅρια ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν, συνωδὰ ταῖς διατάξεσι τοῦ Α' Κεφαλαίου, τὰ εὐρισκόμενα εἰς τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία, καταγράφονται ὡς ἑξῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν.

Ἄρθρ. 16. — Ἡ Δημογεροντία εἰδοποιεῖται διὰ δηλωτικῶν περὶ καταγραφῆς τῶν κτημάτων τῆς κωμοπόλεως ἢ τοῦ χωρίου δεκαπέντε ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν, εἰς δὲ τὰ κεντρικὰ μέρη αἱ σχετικαὶ κοινοποιήσεις γίνονται διὰ τῆς ἀναρτήσεως ἐντύπων εἰδοποιήσεων.

Αἱ Ἐπιτροπαὶ διὰ τῶν γραμματέων ἀποστέλλουσιν ἀνοικτὰ προσκλητήρια καὶ πεγιαναμέδεις πρὸς τοὺς κατόχους ἀκινήτων, ὅπως παραστῶσι κατὰ τὴν ὀρισμένην ἡμέραν ἢ ἀποστείλωσιν ἐκ μέρους τῶν ἀντιπρόσωπον, ὡς καὶ πρὸς τοὺς κηδεμόνας τῶν ἀνηλίκων καὶ ἀπηγορευμένων, καὶ πρὸς τοὺς ἐνοικιαστάς.

Οὗτοι ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως τῶν προσκλητηρίων συμπληροῦσι καὶ ἐπιστρέφουσι τὰ σχετικὰ ἔγγραφα καὶ προσάγουσι τὰ ἀποδεικτικὰ αὐτῶν ἔγγραφα πρὸς τὰς Ἐπιτροπάς. Ὁ

ἀποσταλησόμενος γραμματεὺς ἐπιβλέπει καὶ συμπληροῖ τοὺς πεγιαναναμέδεις καὶ συντάσσει κατάλογον περιέχοντα κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν τὰ ὀνόματα τῶν κατόχων ἀκινήτων.

Ἄρθρ. 17. — Κατὰ τὴν ὠρισμένην ἡμέραν, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν κατόχων ἀκινήτων ἢ τῶν κηδεμόνων (βελῆ καὶ βασῆ) ἢ τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν καὶ τῶν ἐνοικιαστῶν, συμφώνως πρὸς τοὺς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναγεγραμμένους πεγιαναναμέδεις, τ' ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα καὶ τὰς ὑπὸ τῶν Δημογεροντιῶν γενησομένας ἐξακριβώσεις καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἀρχεῖα, ἅπαντα τὰ ἀκίνητα ὁροθετοῦνται καὶ καταμετροῦνται κατὰ τάξιν, λαμβανομένης ὡς βάσεως τῆς ὁδοῦ, διὰ δὲ τὰς γαίας τὰς ἔξω τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων, τῆς θέσεως ὡς ἑξῆς :

1] Ὁ γενικὸς καὶ ὁ ἰδιαιτέρος ἀριθμὸς ἐκάστου τεμαχίου, τὸ εἶδος, τὰ ἐξαρτήματα, τὰ ὄρια.

2] Ἐὰν εἶναι βακούφιον, τὸ ὄνομα καὶ ἡ ιδιότης, τὰ κατόπιν καταμετρήσεως ἐξακριβοῦμένα καὶ εἰς τὰ προσαγόμενα ἔγγραφα σημειούμενα σπρέμματα καὶ οἱ πήχεις, τὸ ποσὸν τοῦ ἰδζαρέ καὶ τοῦ ἐμπροθέσμου μουκατὰ καὶ τῆς δεκάτης, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιαύτη, καὶ τὰ δευτερεύοντα (βαρύνοντα) δικαιώματα τοῦ γηπέδου (δουλεῖαι), ἐὰν ἔχῃ τοιαῦτα

3] Ὁ τρόπος τῆς κυριότητος, τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ κατόχου καὶ ἡ ὑπηκοότης αὐτοῦ, τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς του.

4] Εἰς τὰ ἐξ ἀδιαιρέτου κατεχόμενα, τὸ ποσὸν τῶν μεριδίων καὶ τὰ ὀνόματα τῶν μεριδιοῦχων, τὸ ἐκτιμηθῆσόμενον ἐτήσιον εἰσόδημα καὶ ἡ ἀξία.

5] Ἐὰν ὑπάρχῃ τις ἐγείρων ἀξιώσεις κυριότητος, τότε σημειοῦνται αὗται, ὡς καὶ εἰς πλεον κυρίως ὀνήκει καὶ καταρτίζονται οἱ χάρται. Οἱ ἐνὸς εἶδους τόποι, οἵτινες συνέχονται πρὸς ἀλλήλους καὶ κατέχονται ἀνεκαθεν δυνάμει ἰδιαιτέρων σενετίων ὑπὸ ἐνὸς ἢ ὑπὸ πολλῶν προσώπων ἢ οἱ κατὰ τὴν καταγραφὴν τόποι,

προστιθέμενοι εἰς τόπον ἤδη κατεχόμενον ὑπό τινος, ἐνοῦνται καὶ ὁροθετούμενοι μετροῦνται, καταγράφονται δὲ ὡς εἰς τόπος.

Ἄρθρ. 18. — Ἐὰν τὰ προσαγόμενα ἀποδεικτικὰ ἐγγράφα ἦναι γεγραμμένα ἐπ' ὀνόματι τῶν κληρονομουμένων, τὸ μερίδιον ἐκάστου τῶν κληρονόμων ὀρίζεται.

Ἄρθρ. 19. — Τὰ καθαρὰ μούλκια, ἅτινα ἀπεδείχθη, ὅτι, κατεχόμενα δυνάμει ἐπισήμων τίτλων ἐκληροδοτήθησαν εἰς τινὰς κληροδόχους δυνάμει διαθήκης κατὰ τὸν νόμον, ἐγγράφονται ἐπ' ὀνόματι τῶν κληρονόχων.

Ἄρθρ. 20. — Ἐὰν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἰσχυρίζωνται, ὅτι ὁ τόπος, ὅστις ἀνέκαθεν κατέχεται ὑπό τινος δυνάμει ἐπισήμου τίτλου, ἢ δυνάμει καϊδίου, ἐπωλήθη ἢ ἐδωρήθη ὑπ' αὐτοῦ ἢ ὑπὸ τῶν κληρονόμων τοῦ ἀνεπισήμως καὶ δώσῃ τακτικῶν ὁ πωλητῆς ἢ ὁ δωρητῆς ἢ οἱ κληρονόμοι, εἰς τὴν παρόντην ἢ εἰς τὴν ἐκείνην κυριότης τοῦ κατόχου (Ζιλιγέτ) ἀριθμῇ χρονικὴν διάστημα ἀποτελοῦν παρὰ τὴν ἢ χρησικτησίαν, δίδεται σενέτιον ἐπ' ὀνόματι τοῦ κατόχου (Ζιλιγέτ) καὶ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἐπ' ὀνόματι τοῦ κατόχου τοῦ σενετίου ἢ τῶν κληρονόμων καὶ εἰς τὸν κατόχον τοῦ σενετίου ἢ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ ἀπεβίωσαν ἢ ἐγένοντο ἄφροντοι καὶ ἢ κυριότης τοῦ κατόχου (Ζιλιγέτ) δὲν ἀριθμῇ χρονικὴν διάστημα ἀποτελοῦν δικαίωμα παρὰ τὴν ἢ χρησικτησίαν, τότε καταγράφεται ὡς μαχλούλιον.

Ἄρθρ. 21. — Τὰ ἀκίνητα, ἅτινα, καθ' ἃ ἐδηλώθη κατὰ τὴν καταγραφὴν, κατέχονται, χωρὶς μὲν νὰ ὑπάρχῃ ἐπίσημος τίτλος κυριότητος ἢ σχετικὴ ἐγγράφη, ἀλλὰ περιῆλθον δυνάμει κληρονομίας ἢ διὰ πωλήσεως ἢ μεταβιβάσεως ἀπὸ ἰδιοκτητοῦ εἰς ἰδιοκτήτην, ἐγγράφονται ἐπ' ὀνόματι ἐκείνων, ὧν ἢ κυριότης ἤθελεν ἐπικυρωθῇ ὑπὸ ἀξιόπιστων προσώπων.

Ἀλλὰ τὰ ἀκίνητα, ἅτινα, γινόμενα ἀδέσποτα, κατε-

λήφθησαν αὐθαιρέτως καὶ κατεῖχοντο ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μὴ ἀποτελοῦν δικαίωμα παραγραφῆς ἢ χρησικτησίας, καταγράφονται ὡς μαχλούλια (ἀδέσποτα).

Ἄρθρ. 22. — Ἐὰν κατόπιν καταμετρήσεως ἀπιδειχθῇ, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν γαιῶν τῶν δυνάμει σενετίου κατεχομένων εἶναι περισσότερον τῶν ἐν τῷ σενετίῳ ἀναγραφομένων, τότε ἐὰν μὲν τὰ τέσσαρα μέρη αὐτοῦ ἦναι παλαιὰ καὶ σταθερὰ σύνορα ἢ διατελῶσιν ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτῶν, τὸ ἀποδειχθισόμενον πραγματικὸν ποσὸν καταγράφεται ἐπ' ὀνόματι τοῦ δικαιοῦχου. Ἐὰν δὲ ἐν ἡ τινὰ τῶν τεσσάρων αὐτοῦ μερῶν ἦναι ἐκ τῶν τόπων τῶν ἐγκαταλελειμμένων εἰς τὸν λαόν, ἐπίσης καταγράφονται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἰδιοκτῆτου αὐτῶν καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελον ἐπικυρωθῇ συνφθὰ τῷ 21ῳ ἄρθρῳ.

Ἡ ἐὰν ἦναι γαῖαι ἀνήκουσαι εἰς τὸ δημόσιον, τότε γίνεται δεκτὸν τὸ περιπλέον τοῦ εἰκοσι τοῖς ἑκατὸν τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀναγεγραμμένου ἐν τῷ σενετίῳ καὶ προστίθεται εἰς αὐτό, τὸ περιπλέον ἀνήκει εἰς τὸ δημόσιον.

Καὶ ἐὰν ἦναι ἐκ τῶν ἀκαλλυτέρητων γαιῶν τῶν κατεχομένων αὐθαιρέτως καὶ δὲν ὑπάρχῃ ἐμπόδιον πρὸς πώλησιν, τὸ δὲ χρονικὸν διάστημα τῆς κατοχῆς δὲν ἀποτελῇ δικαίωμα χρησικτησίας, πωλεῖται εἰς τὸν κάτοχον ἀπέναντι ἀντιτίμου ὀριζομένου ὑπὸ πραγματογνωμόνων, ἀλλ' ἐὰν κατέχεται ἐπὶ χρονικὸν διάστημα παρέχον δικαίωμα χρησικτησίας, τότε καταγράφεται ἐπ' ὀνόματι τοῦ κατόχου καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ ἐμπόδιον, ὅσον ἀφορᾷ τὴν πώλησιν αὐτοῦ, χωριζόμενον ἐπαναφέρεται εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ κατάστασιν.

Ἄρθρ. 23. — Ἐὰν ἀποδειχθῇ, κατόπιν καταμετρήσεως, ὅτι οἱ τόποι, οἵτινες ἐπωλήθησαν ἐπὶ τῇ βάσει στρεμμάτων ἢ πῆξεων, ἔχουσιν ἑκτασιν μεγαλειτέραν τῆς ἐν τοῖς σχετικοῖς σενετίοις ἀναγραφομένης, τὸ περιπλέον τῶν τόπων, ὧν τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς κατοχῆς δὲν ἀποτελεῖ δικαίωμα χρησικτησίας, προτείνεται καὶ πωλεῖται τῷ κατόχῳ (Ζιλιγέτ) ἀπέναντι

ἀντιτίμου ὀριζομένου ὑπὸ πρᾶγματογνωμόνων. Καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ χρόνος τῆς κατοχῆς ἀποτελεῖ δικαίωμα χρησικτησίας, τὸ περιπλέον ἐγγράφεται εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κατόχου.

Ἄρθρ. 24. — Τὰ ἀντίτιμα τῶν πωλουμένων Ἐμλακίων καὶ γαιῶν, αἵτινες κατὰ τὸν νόμον εἶναι ἀνάγκη νὰ πωληθῶσιν, ὀρίζονται ὑπὸ τῶν Δημογεροντιῶν καὶ ἀφ' οὗ κατόπιν ἐξετάσεως ἢ ἐπὶ τῆς καταγραφῆς Ἐπιτροπῇ ἐπικυρώσῃ, ὅτι ὁ ὀρισμὸς αὐτῶν εἶναι δίκαιος, καταγράφονται εἰς τὸ Τεφτέριον, ὅπως αἱ διατυπώσεις τῆς πωλίσσεως γίνωσι κατὰ τὴν τάξιν ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς ὑποδιοικήσεως (Καζᾶ).

Ἄρθρ. 25. — Αἱ κατὰ τὴν ὁρθότησιν καὶ καταγραφὴν ἀναφυησόμεναι διαφοραὶ περὶ Βακουφίων ἢ περὶ κληρονομίας θεωροῦνται ὑπὸ τῶν Ναϊπηδων, οἵτινές εἰσιν ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῆς καταγραφῆς Ἐπιτροπῆς, συνωδᾶ τῇ νομίμῳ τάξει καὶ ἐκδίδεται ἰλάμιον καὶ ἐν περιπτώσει ἐνοστάσεων τὰ ἰλάμια αὐτὰ ἀναθεωροῦνται ὑπὸ τοῦ Φετδαχανὲ καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου Ἐλεγκτικοῦ Συμβουλίου (Μεδλίσι Τεδτικὰτ σερίε).

Ἐκτὸς τούτων, ἐν περιπτώσει διαφορᾶς περὶ ὀρίων ἢ ὑπάρξεως πολλῶν σενετίων περὶ ἐνὸς τόπου ἢ ἰσχυρισμοῦ δικαιώματός τινος ἐπὶ τόπου κατεχομένου ἄνευ σενετίου ἢ ἐξ ἄλλης αἰτίας, ὅσον παραγραφῆς ἢ χρησικτησίας, ἢ ἐξ ἄλλων λόγων, προτείνεται πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅπως διορισθῶσι διαιτηταὶ πρὸς ὀριστικὴν λύσιν αὐτῆς. Ἐν περιπτώσει συγκαταθέσεως, πρωτίστως συντάσσεται Μαζπατᾶς, ὅστις υπογράφεται ἢ σφραγίζεται ὑπ' αὐτῶν. Εἴτα συνέρχονται οἱ μεμεοῦριδες (ὑπάλληλοι) τοῦ Τεφτερχανὲ καὶ τοῦ Μαλλιὲ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ναϊπη καὶ λύουσι τὴν διαφοράν, συμφώνως τοῖς κειμένοις νόμοις ὀριστικῶς, ἢ δὲ σχετικῇ ἀπόφασιν κοινοποιεῖται εἰς ἀμφοτέρους καὶ ἀκολούθως γίνεται ἡ καταγραφή.

Ἐὰν οἱ ἐνδιαφερόμενοι δὲν δεχθῶσι τὴν διὰ διαι-

τητῶν λύσιν τῆς διαφορᾶς, ἢ Ἐπιτροπή, συμφώνως τοῖς κειμένοις νόμοις, ἐπειγόντως καὶ πρωτοδίκως θεωρεῖ τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἐκδίδει ἀπόφασιν κοινοποιουμένην εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῆς ἀποφάσεως ταύτης γενήσονται αἱ διατυπώσεις τῆς μεταγραφῆς. Ὁ μὴ ἀποδεχόμενος τὴν ἰπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς δικαιούται, συνωδᾷ τῇ Πολιτικῇ Δικονομίᾳ, νὰ προβῇ εἰς ἀνακοπὴν ἢ ἔφεισιν ἢ ἀναίρεσιν.

Εἰς τὸν θέλοντα νὰ ἐνασκήσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς δίδεται δεκαπενθήμερος προθεσμία, ὅπως ἀποδείξῃ, ὅτι ἀπετάθη εἰς τὸ ἀρμόδιον τμήμα.

Ἄρθρ. 26. — Εἰς τοὺς κατόχους ἀκινήτων, ὧν συνεπληρώθη ἡ καταγραφή, δίδεται νέον σενέτιον τροποποιημένον ἢ νέον καὶ ἀντίγραφον χάρτου ὅλως διόλου ἐπικεκυρωμένον, τὰ δὲ σενέτια τῶν κατόχων ἀκινήτων, πλείονων τῶν τριῶν, δοθήσονται ἐν φυλλαδίῳ.

Ἐν περιπτώσει ἐνστάσεων κατὰ τῶν ἀποφάσεων, τῶν ἐκδεδομένων συνωδᾷ τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, ἡ παροχὴ σενετίου ἀναβάλλεται μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρ. 27. — Αἱ ἐπὶ τῆς καταγραφῆς Ἐπιτροπαὶ δικαιούνται ν' ἀκούωσι τὰ τακρίρια τῶν ὁριστικῶν πωλήσεων, τῶν ὑποθηκῶν καὶ τῶν διοριῶν εἰς τὰς κωμοπόλεις ἢ τὰ χωρία, ἐνθα διεξάγουσι τὴν καταγραφὴν των καὶ ἐκτελοῦσι τὰς πράξεις τῆς διαιρέσεως (ταξίμ), τῆς γενομένης τῇ ἀμοιβαίᾳ συγκαταθέσει, καὶ τοῦ χωρισμοῦ (ἰφράζ).

Ἐφ' ὅσον δὲν συμπληρωθῇ ἡ καταγραφή μιᾶς συνοικίας ἢ χωρίου καὶ δὲν ἀποσταλῶσι τὰ τεφτέρια, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκτελεσθῶσιν αἱ τελευταῖαι πράξεις ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς συνοικίας ταύτης ἢ τοῦ χωρίου.

Ἄρθρ. 28. — Εἰς τοὺς κατοίκους τῶν χωρίων, αἰτοῦντας ἄδειαν ὅπως καλλιεργήσωσι γαίας ἀκαλλιεργήτους ἐντὸς τῆς ὠρισμένης προθεσμίας, δίδεται ἄδεια ὅπως ἀνοίξωσι μέρος μέχρις ἑκατὸν στρεμμάτων, ὀρίζομένου τοῦ μέρους ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Περὶ δὲ τοῦ τόπου, περὶ οὗ δίδεται κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον ἀδεια, κρατεῖται ἰδιαίτερον βιβλίον.

Ἄρθρ. 2^η. — Περὰτευμένης τῆς καταγραφῆς ἐκάστου χωρίου, τὰ εἰς αὐτὸ ἀνήκοντα Πρωτόκολλον καὶ Πρόχειρα καὶ λοιπὰ βιβλία, ὡς καὶ τὰ ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα, ἀποστέλλονται εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Κτηματολογίου τῆς ὑποδιοικήσεως (Καζᾶ) καὶ δι' ἕκαστον χωρίον συντάσσεται βιβλίον, περιέχον περίληψιν τῶν ἀνωθι πράξεων, ὅπερ ἀποστέλλεται εἰς τὴν Δημογεροντίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῶν καθηκόντων

τῶν ἐπὶ τῆς ἐκτιμῆσεως Ἐπιτροπῶν.

Ἄρθρ. 30. — Δι' μὴ καθαρὰὶ πρόσοδοι τῶν γαιῶν ἢ ἡ ἀξία αὐτῶν ὁρίζονται δι' Ἐπιτροπῆςπραγματογνομόνων.

Ἄρθρ. 31. — Οἱ φόροι καὶ αἱ συνωδὰ τῷ νόμῳ ὑπὸ τῶν εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν ἐκτιμηθεῖσαι μὴ καθαρὰὶ πρόσοδοι ἢ ἡ ἀξία τῶν ἐστεγασμένων καὶ τῶν γηπέδων τῶν ἐξειδικασμένων πρὸς χρῆσιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τέχνης καὶ τῶν μερῶν τῶν ἐξ ἀνάγκης ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων μερῶν καταγεγραφομένων καταγράφονται ἐν τοῖς βιβλίοις ἀπαραλλάκτως.

Ἄρθρ. 32. — Τῶν μὲν μερῶν, ὧν ὡς κατωτέρω ἀναφερεται, εὐρέθη ὁ μέσος ὅρος τῆς ἀξίας, ὁρίζονται αἱ καθαρὰὶ πρόσοδοι ἀπ' εὐθείας, τῶν δὲ μερῶν, ὧν δὲν εὐρέθη ἐκεῖνος, ὁ μέσος ὅρος ὁρίζεται ἡ ἀξία.

Διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀξίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ ἀντίτιμον τῆς ἀγοραπωλησίας παρομοίων γαιῶν εὐρισκομένων ἐν ταῖς πέριξ κωμοπόλεσιν ἢ χωρίοις καὶ ἡ θέσις αὐτῶν.

Ἀρθρ. 33. — Αἱ μὴ καθαραὶ πρόσοδοι τῶν γαιῶν τῶν ὑποκειμένων εἰς δεκάτην ὀρίζονται ἀναλόγως τῷ ποσῷ τῷ ἀναλογοῦντι εἰς τὴν μερίδα αὐτῶν ἐκ τῆς δεκάτης, ἣν δίδει ἐκείνη ἡ κωμόπολις ἢ τὸ χωρίον.

Ἐνεκα τούτου ἐὰν αἱ ρηθεῖσαι γαῖαι διαφέρουσι κατὰ τὴν παραγωγικὴν δύναμιν τοῦ ἐδάφους ἢ κατὰ τὸν τρόπον τῆς χρήσεως ἢ κατὰ τὸ εἶδος τῶν παραγομένων προϊόντων, αὗται διαιροῦνται ἀπὸ μιᾶς μέχρι πέντε τάξεων. Τὰ στρέμματα ἐκάστης τάξεως θεωροῦνται κατὰ ἥμισυ στρέμμα περισσότερον τῆς ἀμέσως κατωτέρας τάξεως καὶ τοιοῦτοτρόπως, τῆς δὲ πέμπτης τάξεως λογιζομένης μέσου ὅρου, ὀρίζεται ἐν σύνολον ἀξίας διὰ τὰς γαῖας τοῦ χωρίου.

Ἐὰν μεταξὺ τῶν ἀμπέλων, τῶν μπουστάνων, τῶν βοσκῶν, τῶν λεμονεῶν, τῶν πορτοκαλεῶν ἢ τῶν ἀνθοκήπων ὑπάρχῃ διαφορὰ σχετικῶς πρὸς τὴν ποσότητα καὶ τὸ εἶδος τῶν προϊόντων, διαιροῦνται ταῦτα εἰς τρεῖς τάξεις.

Ἐκ τούτων ἡ τρίτη τάξις ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν δευτέραν τῶν γαιῶν τῶν δημητριακῶν, ἡ δευτέρα τάξις πρὸς τὴν πρώτην, τῆς δὲ πρώτης, θεωρουμένης ὡς ἀνωτέρας κατὰ ἡμίσειαν συγκριτικὴν μονάδα, τὸ σύνολον τῶν τόπων τούτων προστίθεται εἰς τὸ γενικὸν ἄθροισμα τῶν γαιῶν ἐκείνου τοῦ τόπου.

Θὰ λαμβάνηται ὡς μέσος ὅρος ἡ δεκάτη πέντε ἐτῶν τῆς κωμοπόλεως ἢ τῶν χωρίων ταύτης καὶ τὸ σύνολον θὰ κατανέμηται ἐπὶ τῶν γαιῶν, αἵτινες ὠρίσθησαν ὡς ἀνωτέρω. Τὸ δὲ διπλάσιον τοῦ ποσοῦ τῆς δεκάτης, τῆς ἀναλογούσης εἰς ἕκαστον στρέμμα, θὰ ἀποτελῇ τὰς μὴ καθαρὰς προσόδους.

Εἰς τὰς βοσκὰς, αἵτινες μετὰ τὸν θερισμὸν τοῦ χόρτου παρέχουσιν ὠφελείας καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐγγύτητος πρὸς τὰς κωμοπόλεις ἢ τὰ χωρία, τὸ ποσὸν τῶν ἐτησίων προσόδων αὐξάνει ἀναλόγως τῇ τοῦ βαθμοῦ τῆς ὠφελείας.

Ὁ μέσος ὅρος τῶν ὠφελειῶν τῶν δένδρων τῶν εὐρισκομένων ἐντὸς καλλιεργημένων τόπων ὀρίζεται κατὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 35 ἀναφερομένην τάξιν καὶ προστίθεται εἰς τὰς καθαρὰς προσόδους τῶν γαιῶν, ἐν αἷς εὐρίσκονται.

Ἄρθρ. 34. — Διὰ τὰ μέρη, τῶν ὁποίων ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὀριζομένου, δὲν κατεκυρώθη ἡ δεκάτη τακτικῶς καὶ ὁμαλῶς ἢ τὰ ὁποῖα δὲν ἐκαλλιεργήθησαν ἐνεκεν ἐκτάκτων λόγων ἢ τῶν ὁποίων προῖδν δὲν ἐλήφθη ἢ ἀπεδείχθη, ὅτι ἐν τῇ κατακυρώσει ἐγένετο χρήσις δόλων καὶ καταχρήσεις, ὥς καὶ διὰ τὰ μέρη τὰ μὴ ὑπαγόμενα εἰς τὴν δεκάτην, ὀρίζεται ἁξία.

Ἄρθρ. 35. — Διὰ τὰ δένδρα ἐλαιῶνων, βαλανιδέων καὶ φοινικῶνων, ὀρίζονται ἐτήσιοι πρόσοδοι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου αὐτῶν ἀναλόγως τῷ ἀριθμῷ καὶ τῇ ἡλικίᾳ αὐτῶν καὶ ἐν ἀνάγκῃ ταῦτα ὑποδιαιροῦνται εἰς τάξεις.

Ἄρθρ. 36. — Ἐκάστον στρέμμα τῶν συκαμινέωνων, τῶν χρησιμευόντων διὰ τὴν ἐκτροφὴν μεταξοσκώληκος, διαιρεῖται εἰς τρεῖς τάξεις. Ὀρίζονται δὲ μὴ καθαρὰι πρόσοδοι, λογιζόμεναι διὰ μὲν τὴν πρώτην τάξιν 45 ὀκάδων ὑγρῶν κουκουλίων, διὰ δὲ τὴν δευτέραν 35, διὰ τὴν τρίτην 25 ὀκάδων κουκουλίων ἢ μία ἀκατέργαστος ὀκά μετάξης δι' ἑκάστην δεκάδα ὀκάδων ὑγρῶν κουκουλίων.

Ἄρθρ. 37. — Τὰ ἰδιωτικὰ δάση, ἀναλόγως τῷ εἶδει τῶν δένδρων καὶ τῇ παραγωγικῇ δυνάμει καὶ τῇ ἡλικίᾳ καὶ τῇ ἐνεστώσῃ καταστάσει τῶν ἐν αὐτοῖς δένδρων διαιροῦνται εἰς τάξεις.

Αἱ δὲ ἐτήσιοι πρόσοδοι τούτων λογιζονται καὶ ὀρίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τάξεως, εἰς ἣν ἀνήκουσι καὶ τοῦ εἶδους καὶ ἀναλόγως τοῦ μέσου ὅρου τῶν κοπτομένων καὶ ἐξαγομένων δένδρων καὶ τῆς ἐν ἰσχύϊ μονάδος τῆς χώρας.

Αἱ ἐκτιμηθεῖσαι μὴ καθαρὰι πρόσοδοι τῶν δασῶν

τῶν ἐξαγόντων ρετζίνην καὶ καρπούς, αὐξάνουσιν ἀναλόγως τῶν προϊόντων αὐτῶν.

Τῶν δασῶν, ὧν ἡ ἐκκοπή δὲν εἶναι δυνατὴ (μὴ ἐκμεταλλευσίμων), αἱ πρόσοδοι ὀρίζονται ἀναλόγως τῇ ὠφελείᾳ τῇ γινομένη κατὰ διαφόρους τρόπους.

Τὸ αὐτὸ ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τόπους πλήρεις σχοίων, καλαμώνων, ἰτεῶν καὶ τσαλιῶν (θάμνων).

Ἄρθρ. 38. — Τὰ μικρὰ δάση (μπαλταλίκια καὶ πουρναλήκια) διαιροῦνται εἰς τάξεις ἀναλόγως τῆς ἐκκοπῆς δένδρων ἐν ἐκτάσει ἐνὸς στρέμματος ἐν διαστήματι ἐνὸς ἔτους κατὰ μέσον ὅρον, τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξαγομένων ἀνθράκων ἢ τῆς παραγωγικῆς δυνάμεως αὐτῶν.

Ἐὰν ὑπάρχῃσι γαῖαι τοῦ ἄνω εἶδους, αἵτινες ἐνοικιάζονται καὶ πρὸς βοσκὴν ζῴων, τὸ ἐκτιμηθὲν πρὸν θέλει αὐξάνει ἀναλόγως τῇ ὠφελείᾳ τῇ προκυπτούσῃ ἐκ τῆς λήψεως ἐνοικίου.

Ἄρθρ. 39. — Αἱ μὴ καθαρὰ πρόσοδοι τῶν βοσκῶν, τῶν λειμῶνων, τῶν μανδρῶν, ὀρίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐνοικίων ἢ κατ' ἀναλογίαν τῶν προσόδων τῶν τόπων τοῦ αὐτοῦ εἶδους, τῶν εὐρίσκομένων ἐν τῇ χωρίῳ τούτῳ ἢ ἐν τοῖς χωρίοις.

Ἄρθρ. 40. — Αἱ μὴ καθαρὰ πρόσοδοι τῶν γαιῶν, ἐκ τοῦ χώματος τῶν ὁποίων κατασκευάζονται πλίνθοι καὶ κέραμοι, ὡς καὶ τῶν λατομείων, ἀνθρακωρυχείων καὶ τῶν τοιούτων, ὀρίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐνοικίου καὶ τῶν προσόδων, τὰς ὁποίας φέρουσιν ἐν καιρῷ τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν, μηδὲν λανθάνουσα ὑπ' ὅψιν τῆς αὐξήσεως ἢ τῆς ἐλαττώσεως αὐτῶν εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις.

Ἄρθρ. 41. — Αἱ πρόσοδοι τῶν ἰδιωτικῶν προκυμαιῶν, τῶν κήπων καὶ δασυλίων ἀναψυχῆς, τῶν τόπων περιπάτων, λιμένων, ρυάκων καὶ τῶν ἀλυκῶν, ὡς καὶ τῶν μεταλλείων, ὀρίζονται ἀναλόγως τοῦ ἐνοικίου τῶν ἢ ἐν περιπτώσει μὴ ἐνοικιάσεως ἀναλόγως ταῖς μᾶλλον εὐφόροις γαίαις τῶν τόπων, ἐν οἷς εὐρίσκονται.

Ἄρθρ. 42. — Τῶν ιδιωτικῶν λιμνῶν, τῶν πηγῶν, τῶν ρυάκων, ἡ ἐτησίᾳ πρόσοδος λογίζεται ἀναλόγως τῇ τρόπῳ τῆς χρησιμοποίησεως ἢ τῇ ὠφελείᾳ αὐτῶν καὶ ἐὰν τοῦτο δὲν ᾔηται δυνατόν, ὁρίζεται ἡ ἀξία αὐτῶν.

Ἄρθρ. 43. — Τῶν γηπέδων τῶν ἐντὸς τῶν κωμοπόλεων, χωρίων καὶ τῶν ἐπαύλεων τῶν μὴ χρησιμοποιομένων δι' ἐμπόριον ἢ τέχνην τινὰ καὶ τῶν ἀλωνίων, ὡς καὶ τῶν ιδιωτικῶν πλατειῶν καὶ ὁδῶν ὁρίζεται ἡ ἀξία.

Ἄρθρ. 44. — Διὰ τοὺς τόπους, τῶν ὁποίων καθωρίσθησαν αἱ μὴ καθαραὶ πρόσοδοι, ὁρίζεται ὡς πραγματικὴ ἀξία τὸ ποσὸν τῶν προσόδων 12 $\frac{1}{2}$ ἐτῶν, δι' ὅσους δὲ τόπους ὠρίσθη ἡ ἀξία, αἱ καθαραὶ πρόσοδοι θεωροῦνται τὰ 8 $\frac{0}{10}$ τῆς ὡς εἴρηται ἀξίας.

Ἄρθρ. 45. — Αἱ μὴ καθαραὶ πρόσοδοι λαμβάνονται ὡς βάσις πρὸς καθορισμὸν τοῦ φόρου, ἡ δὲ ἀξία (κῆμὲτ) πρὸς εἰσπραξίν τοῦ κτηματολογικοῦ δικαιώματος καὶ τῶν τελῶν (χάρτζ ρουσούμ).

Ἄρθρ. 46. — Εἰς ἑκάστον τόπον μετὰ τὸ τέλος τῶν διατυπώσεων τῆς καταγραφῆς καὶ ἐκτιμήσεως κοινοποιοῦνται εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας εἰδοποιήσεις μετὰ πινάκων καὶ στελεχῶν, περιέχουσιν τοὺς ἐπ' ὀνόματι τῶν καταγεγραμμένους τόπους, τὰς ὁρισθείσας προσόδους καὶ τὴν ἀξίαν αὐτῶν, ὡς καὶ τὸ ποσὸν τῶν πληρωθησομένων τελῶν (χάρτζ).

Ἄρθρ. 47. — Ἐκτὸς τῶν ἐν τῇ 25 ἄρθρῳ ἀναγεγραμμένων περιπτώσεων, ὁ τρόπος τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἐνστάσεων περὶ καταγραφῆς καὶ ἐκτιμήσεως ὑπόκειται εἰς τὸν περὶ ἐστεγασμένων νόμον.

Αἱ ἐνστάσεις αὗται δὲν ἀναστέλλουσι τὴν εἰσπραξίν τῶν τελῶν (χάρτζ) τῶν τίτλων ἰδιοκτησίας καὶ τῶν διαφόρων τελῶν, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐξέλεξιν τὰ ἀποδειχθέντα ὡς περιπλέον ληφθέντα δικαιώματα καὶ τέλη ἐπιστρέφονται.

BIBΛION II

Περὶ τελῶν (ρουσοῦμ) καὶ ἀξίας χάρτου.

Ἄρθρ. 48. — Ἐκ τῶν τόπων, ὧν ἐγένετο ἡ καταγραφὴ καὶ ὁροθεσία, λαμβάνεται δικαίωμα καταγραφῆς καὶ καταμετρήσεως 10% ἐφ' ἅπαξ ἐπὶ τῶν ὁρισθησομένων ἐτησίων προσόδων τῶν ἀκινήτων ἐπὶ τῷ ὄρω, ἵνα εἰσπραχθῇ μετὰ τῶν φόρων ἐντὸς πέντε ἐτῶν εἰς ἴσας δόσεις.

Ἄρθρ. 49. — Παρὰ τῶν κατόχων ἀκινήτων δὲν λαμβάνονται τέλη καὶ ἀξία χάρτου, ὡς καὶ δικαίωμα γραμματέως ἀπέναντι τῶν εἰς ἐκείνους δοθησομένων τίτλων ἰδιοκτησίας εἰς ἀντικατάστασιν τῶν παλαιῶν.

Λαμβάνονται κατ' ἀποκοπὴν μόνον πέντε γρόσια, ἀντίτιμον φυλλαδίου ἀπὸ τὰ σενέτια τὰ ἐκδοθησόμενα ἐν εἴδει φυλλαδίου.

Ἀλλὰ διὰ τὰ ἐκ νέου διδόμενα σενέτια δι' ἕκαστον τεμάχιον ἀκινήτου λαμβάνονται τέλη, συνωδὰ ταῖς διατάξεσι ταῖς ἀναγεγραμμέναις ἐν τῇ σχετικῇ διατιμῇσι τελῶν, ἀξία χάρτου καὶ δικαιώματα.

Διὰ τὰ ἐξ ἀδαιρέτου κατεχόμενα ἀκίνητα δίδονται χωριστὰ σενέτια ἐπ' ὀνόματι ἑκάστου τῶν συνιδιοκτητῶν, ἀναλόγως τῇ μεριδίῳ αὐτῶν.

Ἐν τούτοις δι' ἕκαστον σενέτιον δὲν λαμβάνεται ἰδιαιτέρως ἀξία χάρτου καὶ δικαιώματα γραμματέως, ἀλλὰ μόνον δικαίωμα γραμματέως καὶ ἀξία χάρτου ἀνὰ ἕκαστον τεμάχιον, τὸ δὲ σύνολον αὐτῶν θὰ ληφθῇ ἀναλόγως τοῖς μεριδίσις.

Ἄρθρ. 50. — Διὰ τὰς ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν τῆς καταγραφῆς γενησομένας συνωδὰ τοῖς ἄρθροις 18 καὶ 21 διατυπώσεις, εἰσπράττονται τέλη, ἀξία χάρτου καὶ δικαίωμα γραμματέως.

Ἄρθρ. 51. — Τὰ πρακτικὰ τὰ δεικνύοντα τὰ γεωγνικά ὅρια τῶν κωμοπόλεων καὶ χωρίων, ὡς καὶ αἱ γινόμεναι ἐκθέσεις περὶ τῶν ἐξειδιασμένων τόπων διὰ

τὴν κοινὴν ὠφέλειαν τῶν κατοίκων τῶν κωμοπόλεων καὶ χωρίων καὶ τῶν ἐγγραφέντων ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῆς καταγραφῆς Ἐπιτροπῶν καὶ οἱ χάρται πολυγραφοῦμενοι καὶ ἐπικυρούμενοι ὑπὸ τοῦ γραφείου τοῦ Τεφτέρ Χακανῆ, ἀποστέλλονται δωρεὰν ὑπὸ τῆς διευθύνσεως εἰς τὰς Δημογεροντίας πρὸς φύλαξιν.

Ἄρθρ. 52. — Ἐπίσης πολυγραφοῦνται καὶ ἐπικυροῦνται αἱ ἐγγραφαὶ καὶ οἱ χάρται τῶν τόπων, περὶ ὧν ὑπάρχει ἀρχαία ἐγγραφή ἐν τῷ Τεφτέρ Χακανῆ, ὅτι ἀνήκουσιν εἰς εὐκτήριον οἶκον ἢ εἰς Μονὴν ἢ εἰς ἀγαθοεργὸν καθίδρυμα, ἅτινα ἔκπαλαι νέμονται αὐτοῦς τοὺς τόπους κατ' εὐθείαν, ἢ τῶν τόπων, οἵτινες ἐνεγράφησαν ἐκ νέου ἀκολούθως, ἀποδειχθείσης τῆς ἐξαρτήσεως αὐτῶν, καὶ ἀποστέλλονται εἰς τὰ μέρη των ὅπως ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν εἰς ἣν ἀνήκουσιν ἐπιτροπὴν.

Ἐκ τούτων λαμβάνονται κατ' ἀποκοπὴν ἀνὰ γρόσια πεντήκοντα.

Ἄρθρ. 53. — Ὡς δείκνυται ἐν τῷ 28 ἄρθρῳ, διὰ τὰς ἀδείας τῶν τόπων, ὧν θὰ ἐπιτραπῇ ἡ καλλιέργεια, λαμβάνεται ἀντίτιμον γροσίων πέντε.

BIBLION III

Ποινικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 54. — Οἱ ἐναντιούμενοι ἐμπράκτως καὶ ἐκ προθέσεως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς δροθεσίας, καταγραφῆς καὶ καταμετρήσεως ἀκινήτων καὶ οἱ παρεμβάλλοντες προσκόμματα, τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως ἀπὸ 24 ὥρων μέχρι μιᾶς ἐβδομάδος.

Καθ' ἣν περίπτωσιν οἱ προβάλλοντες ἀντίστασιν ἤθελον διαπράξει ἔγκλημά τι συνεπαγόμενον κατὰ τὸν νόμον βαρυτέραν ποινὴν ἢ ἣθελον δείξει πείσμα κατὰ τὴν ἔμπρακτον ἀντίστασιν καὶ τὴν ἐκ προθέσεως παρεμβολὴν προσκομμάτων, κατὰ τῶν τοιούτων ἐκδί-

δεται προσωρινὸν ἔνταλμα προφυλακίσεως ὑπὸ τοῦ μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ ἔχοντος ἰδιότητα δικαστοῦ, ἐπὶ τῇ τέλει, ἵνα γείνωσι κατ' αὐτοῦ αἱ ἀπαιτούμεναι ποινικαὶ καταδιώξεις.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ ὑπὸ τῶν εἰρημένων Ἐπιτροπῶν συντασσόμενα πρακτικὰ παραδίδονται ἀμέσως παρ' αὐτῶν εἰς τὴν ἐπιτόπιον Εἰσαγγελίαν.

Ἐὰν ἡ πρᾶξις αὕτη γείνη κατὰ μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ ἄλλων ὑπαλλήλων αὐτῆς πρὸς ἐξύδρισιν ἢ ἐκφοβισμόν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐξασκίσεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἐκτὸς τοῦ ἐντάλματος προφυλακίσεως, ἐφαρμόζονται κατὰ τῶν τοιούτων καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 40 τῆς Πολ. Δικονομίας, καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἐξασφαλίζεται ἡ ἀκριβὴς ἐκτέλεσις τῆς καταγραφῆς καὶ ὁροθεσίας, τῇ μεσολαβήσει τῆς ἀστυνομίας.

Ἄρθρ. 55. — Οἱ τὰ ἐν τῇ νόμῳ τούτῳ ἀναγεγραμμένα καθήκοντά των περὶ ὁροθεσίας καὶ καταγραφῆς ἀκινήτων παραμελοῦντες ὑπάλληλοι τιμωροῦνται διὰ προστίμου μίᾳς μέχρι δέκα λιρῶν τουρκικῶν, ἀναλόγως τῇ βαθμῇ τῆς ποινικῆς πράξεως τῶν.

Ἐπίσης καὶ οἱ ὑπάλληλοι, οἱ παρεμβάλλοντες προσκόμματα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ὡς καὶ τὰ μέλη τῆς Δημογεροντίας τ' ἀρνούμενα τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των, τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως ἀπὸ μίᾳς ἐβδομάδος μέχρις ἐνὸς μηνός, ἀναλόγως τῇ βαθμῇ τῆς ἀξιοποίνου πράξεως αὐτῶν.

Τὰ ἐπὶ τούτοις ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν συνταχθέντα πρακτικὰ, σὺν τῇ Μουζακκερὲ τῶν τμημάτων τοῦ Τεφτέρι Χακκανῆ, παρχέμπονται ὑπ' αὐτῶν εἰς τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια πρὸς διαδικασίαν καὶ ἡ ὑπόθεσις θεωρεῖται μεταξὺ τῶν ἐπειγόντων ζητημάτων.

Ἄρθρ. 56. — Καθ' ἃ ἀναγράφεται ἐν τῷ ἄρθρῳ 16, οἱ κάτοχοι κτημάτων καὶ οἱ ἐνοικιασταί, οἱ μὴ συμπληροῦντες καὶ παραδίδοντες ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, ἄνευ δικαιολογίας τοὺς εἰς

αὐτοὺς διδομένους μπεγιανναμέδες, ὅπως ἐγγράψωσιν ἐν αὐτοῖς τὰ ἐπ' ὀνόματί των ἀκίνητα, καὶ οἱ ἀρνούμενοι ἐκ προθέσεως νὰ δώσωσι τὰς ζητούμενας διασαφήσεις, ὡς καὶ οἱ ἀρνούμενοι νὰ δώσωσι παντὸς εἴδους πληροφορίας, ἀφορώσας τὸν τρόπον τῆς χρήσεως τῶν καταγραφέντων ἀκινήτων ἢ τὸ ποσὸν τοῦ ἐνοικίου, τιμωροῦνται διὰ χρηματικοῦ προστίμου, ἀπὸ 50 μέχρις 100 γροσίων, ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν τόπων, τῶν ὁποίων δὲν ἐδόθη ὁ μπεγιανναμὲς καὶ ἀξ. σχετικαὶ πληροφορίες.

Τὸ συνταχθησόμενον σχετικὸν πρακτικὸν παραδοθήσεται εἰς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον, ἢ δὲ ὑπόθεσις δικασθήσεται μεταξὺ τῶν ἐπειγόντων ζητημάτων.

Ἄρθρ. 57. — Ὁ διὰ δόλου καὶ ἀπάτης διενεργῶν τὴν ἐπ' ὀνόματί του μεταγραφὴν κτήματος, οὐτινος δὲν εἶναι κύριος, ἢ ὁ ποιούμενος χρήσιν ὑπὲρ αὐτοῦ μὴ ἀνηκόντων εἰς αὐτὸν ἐγγράφων καὶ ἐγγραφῶν, υποβάλλεται εἰς ἀποζημιώσιν τῆς προκύψουσας ζημίας καὶ τιμωρεῖται διὰ φυλάκισις ἀπὸ ἑξ μηνῶν μέχρι τριῶν ἐτῶν καὶ μὲ προστίμον ἀπὸ λιρῶν τουρκικῶν πέντε μέχρις ἑκατόν.

Ἄρθρ. 58. — Οἱ μεταγράφωντες εἰς τινὰ κτῆμά τι ἢ γαίας ἀνήκοντα εἰς ἄλλον, ἐκ πάθους ἢ χάριν ἀτομικοῦ συμφέροντος, ἢ οἱ προβαίνοντες εἰς τοιαύτας καταγγελίας καὶ μαρτυρίας, τιμωροῦνται, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 57, δι' ἀποζημιώσεως καὶ ποινῆς.

Ἄρθρ. 59. — Ὁ ὑποβάλλων ἐνστάσεις κατὰ τὴν καταγραφὴν κτήματός τινος, ἐν ᾧ γνωρίζει, ὅτι οὐδὲν δικαίωμα ἔχει, ἐπὶ τῷ σκοπῷ μόνον ὅπως ζημιώσῃ τὸν δικαιοῦχον, πληρώνει τὴν προκύψουσαν ζημίαν καὶ τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος μέχρι τριῶν μηνῶν καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἀπὸ μιᾶς μέχρις εἴκοσι πέντε λιρῶν Τουρκίας.

Ἄρθρ. 60. — Ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου τούτου ὀρισθήσεται δι' ἰδιαίτερου Κανονισμοῦ.

Ἄρθρ. 61. — Ἡ ἐκτέλεσις τῶν διατάξεων τοῦ ὡς

ἄνω νόμου, ἀνατίθεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν.

Διατάσσω τὴν προσωρινὴν ἐφαρμογὴν καὶ τὴν καταχώρησιν τοῦ παρόντος νόμου μεταξὺ τῶν νόμων τοῦ Κράτους, ἐπὶ τῷ ὅρῳ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Κοινοβουλίου, ἅμα τῇ συγκλήσει αὐτοῦ.

Τῇ 5 Φεβρουαρίου 1328.

(ὑπ.) ΜΕΧΜΕΤ ΡΕΣΑΔ

Ὁ Μέγας Βεζύρης » ΜΑΧΜΟΥΤ ΣΕΒΚΕΤ

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομ. » ΡΙΦΑΤ

Ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως» τῇ 13/26 Φεβρουαρίου 1328/1913.

2. Νόμος προσωρινὸς τῆς 11 Φεβρουαρίου 1328 (1913) περὶ ἰδιοκτησίας τῶν νομικῶν προσώπων ἐπὶ ἀκινήτων (Γάιρ Μενκουλή).

Περὶ τοῦ νόμου τούτου ἀπὸ ἱστορικῆς ἀπόψεως παρατηροῦμεν τὰ ἐπόμενα :

Ἐξέλιξις τοῦ θεσμοῦ

τῶν Νομικῶν ἢ ἠθικῶν προσώπων.

§ 1. Ἐν γένει μέχρι τοῦ 1329 (1913).

Μέχρι τῆς 11 Φεβρουαρίου 1328 (1913) ὁ Ὁθωμανὸς νομοθέτης δὲν ἀνεγνώριζε κατ' ἀρχὴν τὰ νομικὰ πρόσωπα. Δύναται τις νὰ εἴπῃ ἐν τούτοις, ὅτι ἐθεώρει καὶ ἀνεγνώριζεν ὡς τοιαῦτα τὸ Δημόσιον (Fisc) καὶ τὸ Μπεϊτ-ουλ-μάλ καὶ παρεῖχεν αὐτοῖς τὸ δικαίωμα νὰ κατέχωσι καὶ ἀκίνητα.

Εἰς ταῦτα δέον νὰ προστεθῇ, ὅτι ὁ Ὁθωμανὸς νομοθέτης παρεῖχεν εἰς τὰς Ἐκκλησίας, τὰ Σχολεῖα καὶ τὰ Νοσοκομεῖα, ἥτοι ἐν γένει εἰς τὰ Ὁθωμανικῆς ὑπηκοότητος ἀγαθοεργά,

εκπαιδευτικά καὶ θρησκευτικά ἰδρύματα ἐν γένει τὸ δικαίωμα νὰ διαχειρίζωνται ὡς νομικά πρόσωπα τὴν κινητὴν των περιουσίαν καὶ νὰ δέχωνται δωρεὰς καὶ κληροδοσίας κινητῶν (Πατρ. Βερ. § 16—19), ἀλλ' ἤρνεϊτο αὐτοῖς τὸ δικαίωμα νὰ ἐγγράφωσιν ἀκίνητα εἰς τὸ ὄνομά των, διότι κατὰ τὸν νόμον πᾶσα πρᾶξις περὶ ἀκινήτων δέον νὰ γείνη ἐπ' ὀνόματι ἰδιώτου διὰ προσαγωγῆς ἰλμουχαμπερίων ζωῆς καὶ ἐπ' ὀνόματι μόνον τούτου δύνανται νὰ ἐγγράφωνται οἱ τίτλοι ἰδιοκτησίας.

Ἐνεκα τῆς αὐτῆς ἀρχῆς καὶ αἱ ὀθωμανικαὶ ἀνώνυμοι Ἑταιρίαι, καίπερ συνιστάμεναι δι' Αὐτοκρατορικοῦ Διατάγματος καὶ δυνάμεναι ὡς πρόσωπα πολιτικά νὰ διαχειρίζωνται τὴν περιουσίαν των, δὲν ἠδύναντο, ὡς μὴ δυνάμενα νὰ προσαγάγωσιν ἰλμουχαμπέρια ζωῆς, νὰ κατέχωσιν εἰς τὸ ὄνομά των ἀκίνητα, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐνέγραφον τὰ τοιαῦτα εἰς τὸ ὄνομα τρίτων προσώπων.

Ἐν τούτοις ἡ Κυβέρνησις εἰς διαφόρους περιστάσεις καὶ διὰ λόγους εὐνοήτους ἐπέτρεψε κατ' ἐξαιρέσιν τὴν ἐγγραφὴν ἀκινήτων εἰς τὸ ὄνομα σιδηροδρομικῶν Ἑταιριῶν καὶ εἰς τὴν τοῦ Μονοπωλείου τῶν Καπνῶν διὰ τὰ λόγῳ δημοσίας ὠφελείας ἀγοραζόμενα γῆπεδα ἢ οἰκοδομούμενα ἀκίνητα, καθόσον ταῦτα θὰ ἐπανήρχοντο εἰς τὴν Κυβέρνησιν μετὰ τὴν λήξιν τῶν προνομίων των καὶ οὕτως ἐξησφαλίζοντο εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, μὴ ἀναγνωριζομένων ἐν Τουρκίᾳ ὡς Νομικῶν προσώπων τῶν ὀθωμανικῆς ὑπηκοότητος Κοινοτήτων, Ναῶν καὶ Μονῶν, Σχολῶν καὶ Ἀγαθοεργῶν ἐν γένει Καταστημάτων, αἱ ἀκίνητοι ἰδιοκτησίαι ἀπάντων τούτων, αἱ τυχὸν διδόμεναι αὐτοῖς, ἐνεγράφοντο εἰς τὸ ὄνομα ἀνυπάρχων ἢ τρίτων προσώπων, παρ' ὧν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐλαμβάνοντο ἐγγραφα τῆς εἰκονικῆς κυριότητος αὐτῶν, ἀλλ' οὐχὶ σπανίως ἀνεφύοντο δίκαι κατὰ τῶν τῶν εἰκονικῶν κυρίων κληρονόμων, ἐνίοτε ἀρνούμενων τούτων ν' ἀναγνωρίσωσι τὴν εἰκονικὴν κυριότητα τῶν κτημάτων αὐτῶν. Ἐντεῦθεν σπουδαῖαι ἐγεννῶντο ζημίαι εἰς τὰ προμνησθέντα εὐσεβῆ Σχολικά καὶ ἀγαθοεργὰ Καταστήματα καὶ πολὺς καὶ μέγας ἐγίνετο λόγος

περὶ τῆς θεραπείας τῆς ἑλλείψεως ταύτης ἐν τῇ Ὁθωμανικῇ Νομοθεσίᾳ· ἡ ἑλλειψὶς αὕτη ἐγίνετο ἐπαισθητὴ καὶ εἰς ἰδιώ-
τας, οἵτινες, μὴ ἔχοντες ἀμέσους κληρονόμους πρὸς τὸ κλη-
ρονοῦν αὐτοὺς, μετέγραφον καὶ οὗτοι εἰκονικῶς τὰ κτή-
ματά των εἰς τὸ ὄνομα τρίτων προσώπων, ἔχόντων τέκνα
καὶ ἀμέσους κληρονόμους, καὶ ἐλάμβανον παρ' αὐτῶν ἀντί-
γραφα τῆς εἰκονικῆς κυριότητός των, ἀλλὰ καὶ ἐντεῦθεν οὐκ
ὀλίγαι ἐγεννῶντο δίκαι καὶ καταχρήσεις, δλόκληροι δὲ περιου-
σίαι σημαντικώταται κατεφαγώθησαν ἐν τοιαύταις περιστά-
σεσιν, αἵτινες δὲν ἦσαν οὔτε ὀλίγαι, οὔτε σπάνιαι.

§ 2. Ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 1328.

Εἰς τὴν θεραπείαν τῆς ἑλλείψεως ταύτης, μετὰ τὴν ἀνα-
στήλωσιν ἰδίως τοῦ Συντάγματος, ἀπασχολήθη κυρίως ὁ
πολὺς Ὑπουργὸς τοῦ Κτηματολογίου Ἐσσάδ ἑφέντης, σπου-
δάσας καὶ ἐν Εὐρώπῃ τὰ κτηματολογικὰ ζητήματα, τὴν ἑξα-
σφάλειαν τῆς κατοχῆς τῶν κτημάτων καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῆς
πίστεως ἐν Τουρκίᾳ διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως ὡς νομικῶν
προσώπων τῶν Κτηματικῶν Τραπεζῶν καὶ τῆς ὑποχρεώ-
σεως τῶν Βακουφικῶν κτημάτων καὶ τῶν Δημοσίων γαιῶν,
ἵνα πληρῶνται χρῆσι τῶν κατόχων αὐτῶν καὶ μετὰ τὸν θά-
νατον τούτων, καταργουμένης τῆς ἐναντίας ἀρχῆς, ὡς ἀντι-
κειμένης εἰς τὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τῆς χώρας ταύτης
καὶ ὡς ἀποτελούσης δυσκολίαν, ἣτις ἀπαιτεῖ διευκόλυνσιν,
συνωδὰ ταῖς γενικαῖς ἀρχαῖς τοῦ ἑεροῦ νόμου (ἄρθρ. 17 τοῦ
Μεδζελέ).

Ἡ θεραπεία τῶν δύο τούτων ἑλλείψεων ἐγένετο διὰ τοῦ
ὄν παραθέντομεν κατωτέρω νέου νόμου τῆς 22 Σεββιούλ
ἑββέλ 1331 (11 Σεβρουαρίου 1328 (1913), δημοσιευθέντος
ἐν τῇ ἐπισήμῳ ἑφημερίδι «Τακβίμι Βεκαί».

Τὰ ὅσα ἐγγράψαμεν ἀνωτέρω περὶ τῶν γινομένων ἀτόπων
ἐκ τῆς ἐγγραφῆς τῶν κτημάτων τῶν Κοινοτήτων καὶ Ἀγα-
θοεργῶν Καταστημάτων εἰς τὸ ὄνομα τρίτων προσώπων
εἰκονικῶς, βεβαιοῖ αὐτὴ ἡ Κυβερνητικὴ αἰτιολογικὴ ἔκθε-
σις τοῦ μνησθέντος νόμου, ἀναγράφουσα αὐτολεξεῖ, ὅτι αἱ

τοιαῦται ἐγγραφαὶ «δίδουσιν ἀφορμὰς εἰς πολλὰς διαφωνίας μεταξὺ αὐτῶν (τῶν Ἀγαθοεργῶν Καταστημάτων) καὶ τῆς Κυβερνήσεως.

»Ἡ Κυβέρνησις, διὰ τὰς θέσεις τέρμα εἰς τὰς διαφωνίας ταύτας, ἐθεώρησεν ἐπιβαλλόμενον ν' ἀναγνωρίσῃ καὶ ἐπικυρώσῃ διὰ τοῦ νόμου τὴν κατάστασιν αὐτήν... καὶ ἀναγνωρίζει τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν ἀκινήτων εἰς τὰ νομικὰ πρόσωπα.

»Εἰς τὰς Κοινοτήτας καὶ τὰ Ἀγαθοεργὰ Καθιδρύματα ἐπετράπη νὰ ἔχουσιν ἀκίνητα μόνον ἐντὸς τῶν περιφερειῶν τῶν κωμοπόλεων καὶ τῶν χωρίων.

»Ἡ Κυβέρνησις..., θέλουσα νὰ ἄρῃ ὁριστικῶς τὰς ἀτελειώτους διαφωνίας καὶ προστριβὰς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν Κοινοτήτων καὶ Ἀγαθοεργῶν Καταστημάτων, τὰ ὅποια κατέχουσιν ἑκπαλαὶ ἀκίνητα ἐγγεγραμμένα εἰς ἀνύπαρκτα ὀνόματα, προσέθεσεν εἰς τὸν νόμον ἰδιαιτέραν διάταξιν, καθ' ἣν τὰ Καθιδρύματα θὰ δικαιώνται ἐντὸς ὁρισμένης προθεσμίας νὰ μεταγραφῶσι τὰ ἀκίνητα ταῦτα ἐπ' ὀνόματι τῶν». Τὰ δικαιώματα ταῦτα τῶν Κοινοτήτων καὶ τῶν Ἀγαθοεργῶν Καταστημάτων καὶ τῶν Ὀθωμανικῆς ὑψηλοῦς Ἑταιριῶν καὶ Τραπεζῶν, καθιεροῦνται διὰ τοῦ κάτωθι νόμου, πρὸς οὗτινος τὴν ὁρθὴν ἐρμηνείαν προτίσσεται ἡ αἰτιολογικὴ αὐτοῦ ἐκθεσις.

II. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Εἰς οὐδενὸς κρίτους τοὺς νόμους ἐπιτρέπεται, ἵνα τὰ Νομικὰ πρόσωπα κατέχουσιν ἄνευ περιορισμῶν ἀκίνητα, ἀλλ' ὑπόκεινται ταῦτα εἰς τινὰς περιορισμοὺς καὶ ἐπιτρέπεται αὐτοῖς τὸ τοιοῦτο, δυνάμει ἰδιαιτέρων νόμων καὶ κανόνων.

Καὶ παρ' ἡμῖν ἐπίσης ὑπάρχουσι τοιαῦτα τινες διατάξεις, ἰδίως τὸ δικαίωμα κατοχῆς τοῦ Μπιτ οὐλ μάλ, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ὡς Νομικὸν πρόσωπον, ἀνεκαθεν ἀνεγνωρίσθη ἐπίσης τὸ δικαίωμα κατοχῆς τῶν Κυβερνητικῶν καὶ Δημοσίων τμημάτων, παραχωρηθὲν δι' ἰδιαιτέρων νόμων καὶ ἀποφάσεων, ὡς ἐπίσης ἐπιτρέπεται τὸ τοιοῦτο δι' ἰδιαιτέ-

ρων νόμων εις τὰς Ὀθωμανικὰς, ἐμπορικὰς καὶ βιομηχανικὰς Ἑταιρίας καὶ εις τὰ Σωματεῖα.

Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ δὲν ἐλήφθη εἰσέτι ἀπόφασις περὶ τῶν γεωργικῶν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν ἐταιριῶν, καὶ ἐπειδὴ ἡ Ἱδρυσις τοιούτων ἐταιριῶν καὶ ἡ καλλιέργεια τῶν γαιῶν, συμφώνως τῇ σημερινῇ ἐπιστήμῃ, τόσον ὑπὸ ἔποψιν τῶν ὠφελειῶν τοῦ Κράτους, ὅσον καὶ ὑπὸ ἔποψιν ἀποκτήσεως γνώσεων πρακτικῶ τῷ τρόπῳ ἐκ τῶν σημερινῶν προόδων παρὰ τῶν κατοίκων τῶν περιοίκων χωρίων, ἐκρίθησαν ἄξιοι σπουδαιότητος, ὥς ἐκ τούτου ἐθεωρήθη ἀναγκαῖα ἡ ἐπιψήφισις ἐνὸς τοιούτου ἄρθρου τοῦ νόμου.

Ἐκτὸς τούτου, καίτοι ἐν τῷ περὶ γαιῶν νόμῳ ἐπετράπη εἰς τὰ Εὐαγῆ Καθιδρύματα νὰ κατέχῃσι γαίαις ἀνέκαθεν προσηρτημένας αὐτοῖς, περὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἐγγραφή προσαρτήσεως (μερβουτιέτ) εἰς τὸ Τεφτέρι Χακανῆ, οὐκ ἦτον ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ἄρθρον τοῦ νόμου, ἐπιτρέπον νὰ κατέχῃσι ταῦτα ἀκίνητα (ἀκάρ) προσοδοφόρα, διὰ τοῦτο αἱ Κοινότητες καὶ τὰ Εὐαγῆ Καθιδρύματα κατέχουσιν ἀκίνητα εἰκονικῶς ἐγχεγραμμένα ἐπ' ὀνόματι τρίτων προσώπων, καθ' ὃ δὲ καιωτέρω θὰ ἀναπτύξωμεν, ἐνεκα τῆς αἰτίας ταύτης δὲν λείπουσιν αἱ διενέξεις μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν εἰρημένων Καθιδρυμάτων. Διὰ νὰ μὴ δίδηται λοιπὸν ἀφορμὴ εἰς τοιαύτας διενέξεις, ἐθεωρήθη ἐπιβεβλημένη ἡ διὰ νόμου ἀναγνώρισις τῆς ἐμπράκτως ὑφισταμένης ταύτης καταστάσεως. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ τοῦ Νομοσχεδίου ἀνεγνωρίσθη τὸ δικαίωμα τῆς ιδιοκτησίας τῶν Νομικῶν προσώπων, ἀνεγράφησαν δ' ἐν αὐτῷ καὶ τὰ Κυβερνητικὰ καὶ Δημοκρατικὰ Τμήματα, τὰ Σωματεῖα καὶ αἱ ἐμπορικαὶ καὶ βιομηχανικαὶ Ἑταιρίαι παντὸς εἶδους.

Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, διὰ νὰ μὴ παρέλθωσιν εἰς ἀντίθεσιν μετὰ τῶν ὑψηλῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους αἱ μεγαλύτεραν σπουδαιότητα κεκτημένα Γεωργικαὶ Ἑταιρίαι, ἐτέθη ὁρος, ὅπως αἱ μετοχαὶ αὐτῶν ὧσιν ὀνομαστικαὶ καὶ οἱ κομισταὶ αὐτῶν ὑπήκοοι Ὀθωμανοί.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς Κοινότητας καὶ τὰ Καθιδρύματα, ἐπετράπη αὐτοῖς ἡ κατοχὴ μόνον ἐντὸς τῶν καινοπόλεων καὶ

χωρίων, τοῦτο δ' ἐκρίθη ἀρκετὸν πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ σκοποῦ αὐτῶν.

Ἄλλὰ δὲν ἐπετράπη αὐτοῖς νὰ κατέχωσι γαίας ἔξω τῶν κωμοπόλεων καὶ χωρίων, διὰ νὰ μὴ δοθῇ ἀφορμὴ βλάβης, οἷον τὸ νὰ συγκεντρώσωσιν ὑπὸ τὴν κατοχὴν των πολλὰς γαίας, ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τῶν κεφαλαίων των καὶ νὰ καταστήσωσι μισθωτὸν τὸν ἐγγώριον πληθυσμὸν ἐν τῷ μέλλοντι καὶ τοιουτοτρόπως νὰ προκαλῶσι πολιτικὰ ζητήματα εἰς τὸ Κράτος, καθὼς τοῦτο παρατηρήθη εἰς τινὰς ξένας χώρας.

Προσέτι, ἐπειδὴ, ἐὰν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου μείνωσιν ἄνευ περιορισμῶν, δὲν θὰ ἔχωσιν ἀναδρομικὴν δύναμιν, διὰ τοῦτο, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι προὔκυψαν διαφοραί, τόσον περὶ ἰδιοκτησίας, ὅσον καὶ περὶ μαχλουλίου τῶν ἀκινήτων τῶν κατεχομένων μέχρι σήμερον εἰκονικῶς ἐν ὀνόματι τῶν εἰρημένων Καθιδρυμάτων καὶ ὅτι ἀνεφύησαν μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων ἀτελείωτοι διενέξεις, χωρὶς τὸ Κράτος νὰ ἔχη ἐκ τούτων οἰκονομικὴν τινα ἀπρέλειαν, διὰ ταῦτα ἀνεγράφη μὴ διατάξεις περὶ μεταγραφῆς (τασχή) τῶν τοιούτων κτημάτων ἐπ' ὀνόματι τῶν Καθιδρυμάτων, ἐπὶ τῷ ὄρῳ, ἵνα οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἀναφέρονται ἐντὸς προσχωρινού χρονικοῦ διαστήματος πρὸς τελείαν ἄρσιν καὶ ἐξάλειψιν τῶν τοιούτων διαφορῶν καὶ διενέξεων.

Ὁ λόγος, δι' ὃν ἐν τῷ τρίτῳ ἄρθρῳ ὠρίσθησαν τέλη διὰ τὰ ὑπὸ Νομικῶν προσώπων κατεχόμενα ἀκίνητα, εἶναι διότι ταῦτα ἐτέθησαν ὡς ἀντιστάθμισμα διὰ τὰ δικαιώματα πωλήσεως καὶ μεταβιβάσεως, τῶν ὁποίων θὰ στερηθῇ ἡ Κυβέρνησις καὶ τὸ Ἐβκάφιον ὡς ἐκ τῆς παύσεως τῶν τοιούτων πράξεων, αἵτινες θὰ διεξήγοντο ἐπὶ τῶν δημοσίων καὶ βακουφικῶν γαιῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἐμλαχίων, ὡς καὶ διὰ τὸ δικαίωμα καὶ τὸ ἀντίτιμον τῶν Μαχλουλίων, τῶν ὁποίων θὰ στερηθῇ τὸ ἴδρυμα, εἰς ὃ εἶναι προσηρητημένον καθαρὸν τιβακούφιον.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ τέλη τῆς πωλήσεως τῶν βακουφικῶν γαιῶν εἶναι 30 %₀₀, τῶν δὲ κτημάτων 15 %₀₀ καὶ ἐπειδὴ κατὰ μέσον ὅρον ὑποτίθεται, ὅτι ἅπαντα τὰ κτήματα καὶ αἱ γαῖαι οὕτως

ἢ ἄλλως μεταβιβάζονται κατὰ πᾶσαν τριακονταετίαν, διὰ τοῦτο ἐκρίθη κατὰλληλον, ὅπως λαμβάνηται τὸ $\frac{1}{30}$ τοῦ ἀντιτίμου τῶν τελῶν τούτων καθ' ἕκαστον ἔτος, διετηρήθη δὲ ἡ σήμερον ἰσχύουσα διὰ τὰ βακούφια ἀναλογία 10 $\frac{0}{100}$.

III. Ἴδου καὶ ἡ μετάφρασις τοῦ Νόμου περὶ ἰδιοκτησίας Νομικῶν προσώπων ἐπὶ ἀκινήτων (Γάιρι Μενκουλέ)¹.

Ἄρθρ. 1. — Ἴδιοκτησίαν ἐπὶ ἀκινήτων δύνανται νὰ ἔχωσι:

- α') Τὰ Κυβερνητικὰ καὶ Δημαρχικὰ τμήματα.
- β') Τὰ Σωματεῖα, συνωδὰ τῷ εἰδικῷ νόμῳ.
- γ') Αἱ ὀθωμανικαὶ ἐμπορικαί, βιομηχανικαὶ καὶ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν ἐταιρίαι, συνωδὰ τῷ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐπικυρωμένῳ Συμβόλαιῳ (μουκαβελεναμέ) ἢ ὅρους συγγραφῆς (σάρτναμέ) ἢ τῷ Καταστατικῷ αὐτῶν.

Ἄρθρ. 2. — Ἴδιοκτησίαν ἐπὶ ἀκινήτων δύνανται νὰ ἔχωσι συμφώνως πρὸς τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐπικυρωθὲν Συμβόλαιον ἢ ὅρους συγγραφῆς ἢ τὸ Καταστατικὸν αὐτῶν καὶ αἱ γεωργικαὶ ἐταιρίαι ὑπὸ τὸν ὅρον, ἵνα αἱ μετοχαὶ αὐτῶν ὦσιν ὀνομαστικαὶ καὶ οἱ κάτοχοι αὐτῶν ὑπῆκοοι Ὅθωμανοί.

Ἄλλ' αἱ οὕτω ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτῶν περιερχόμεναι γαῖαι δέον νὰ μὴ κῆνται ἐντὸς τῆς περιφερείας τῶν ἀγρῶν κατωκημένου χωρίου, ἢ ἐντὸς τῆς ζώνης φρουρίων καὶ ὀχυρωμάτων καὶ ἐν τῷ στομίῳ στρατιωτικοῦ λιμένος.

Ἐκτὸς τούτων δὲν ἐπιτρέπεται ἰδιοκτησία καὶ ἐπὶ

1. Ὁ ὅρος Γάιρι Μενκουλέ περιλαμβάνει πᾶν εἶδος ἀκινήτων καὶ Σήρεφ-Μούλκων καὶ βακουφικὰ παντὸς εἶδους καὶ δημοσίας καὶ ἀφιερωμένας γαίας.

ἄλλων μερῶν, ἔνθα ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖ τὸ τοιοῦτο βλαβερόν.

Προσέτι, καθ' ἣν περίπτωσιν αἱ ἑταιρίαι αὐται πρόκειται νὰ πωλήσωσι τὰς γαίας των, θὰ ἔχωσι δικαίωμα προτιμήσεως κατὰ τὴν ἀγορὰν αὐτῶν οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων καὶ οἱ ἐκεῖ κατέχοντες γαίας ἀπέναντι ἀντιτίμου ὀριζομένου ὑπὸ πραγματογνωμόνων (μπεδέλι μίσζλ).

Ἀρθρ. 3. — Αἱ ὀθωμανικαὶ Κοινότητες καὶ τὰ Ἀγαθοεργὰ Καθιδρύματα (Μουεσεσάτι Χαίριε) δύνανται νὰ ἔχωσιν ἰδιοκτησίαν ἐπὶ ἀκινήτων (ἀκάρ) μόνον ἐντὸς τῶν κωμοπόλεων καὶ χωρίων, ἐπὶ τῷ ὄρῳ ἵνα ταῦτα ὧσι προσοδοφόρα καὶ ὑπόκηνται εἰς τοὺς νομίμους φόρους.

Αἱ γαίαι ὅμως αἱ προσηρτημέναι ἔκπαλαι εἰς Ἀγαθοεργόν τι Καθιδρυμα καὶ ὡς τοιαῦται εἰς τὸ Κτηματολόγιον ἐγγεγραμμέναι, διατελοῦσιν, ὡς καὶ πρότερον, ὑπὸ τὴν κυριότητα αὐτῶν.

Διάταξις προσωρινή. — Τὰ ἐντὸς τῶν κωμοπόλεων καὶ χωρίων ἀκίνητα, τὰ μέχρι τοῦδε ἐν ὄνοματι τῶν ὀθωμανικῶν Κοινοτήτων καὶ Ἀγαθοεργῶν Καθιδρυμάτων κατεχόμενα, ἀλλ' εἰκονικῶς μέχρι σήμερον εἰς ὄνομα τρίτου ἐγγεγραμμένα, ἐν ἣ περιπτώσει ἤθελον γεῖναι διαθήματα ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως καὶ κοινοποιήσεως τοῦ παρόντος νόμου, μεταγράφονται (τασχίχι) συμφώνως πρὸς τοὺς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὅρους ἐπ' ὄνοματι τῶν Καθιδρυμάτων (Μουεσεσιλέρ).

Εἰς τὰ μέρη ὅμως, ἔνθα δὲν ἐγένοντο δι' αἰτήσεως διαθήματα πρὸς τὰς Διευθύνσεις τοῦ Κτηματολογίου διὰ τὴν μεταγραφὴν ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω ὀρισθείσης προθεσμίας ἡ δὲν ἐκινήθη ἀγωγὴ ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου ἐν περιπτώσει διαφορᾶς συνεπαγομένης δίκην, δὲν θ' ἀκούωνται αἱ μετὰ ταῦτα ἐγειρόμεναι ἀξιώσεις περὶ τοῦ ὅτι τὰ τοιαῦτα ἀκίνητα ἀνήκουσιν εἰς τὰ Καθιδρύματα.

Ἄρθρ. 4. — Αἱ περὶ ἰδιοκτησίας πράξεις, αἵτινες πρόκειται νὰ γίνωσιν ἐπ' ὀνόματι Νομικῶν προσώπων, γίνονται διὰ μὲν τὰ Κυβερνητικὰ καὶ Δημαρχικὰ κτήματα τῇ προτάσει καὶ παραδοχῇ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῶν τμημάτων τούτων, διὰ δὲ τὰ Βακούφια Μαξποῦτ τῇ προτάσει καὶ παραδοχῇ τῶν διευθυντῶν καὶ ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου τοῦ Ἐθναφίλου, διὰ τὰ Βακούφια Μουλχανὰ τῇ προτάσει καὶ παραδοχῇ τῶν Μουτεβελήδων καὶ ἐγγνώσει τῶν προμνησθέντων διευθυντῶν καὶ ὑπαλλήλων τοῦ Ἐθναφίλου, διὰ τὰς ὀθωμανικὰς Κοινότητας καὶ τὰ Ἀγαθοεργὰ Καθιδρύματα τῇ προτάσει καὶ παραδοχῇ τῶν προϊσταμένων αὐτῶν Ἀρχῶν καὶ διὰ τὰ Σωματεῖα καὶ τὰς Ἑταιρίας τῇ προτάσει καὶ παραδοχῇ τῶν προέδρων καὶ διευθυντῶν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 5. — Τὰ Νομικὰ πρόσωπα, ἐφ' ὅσον κατέχουσιν τὰ ἀκίνητα, καταβάλλουσι διὰ μὲν τὰς δημοσίας καὶ βακουφικὰς γαίας, ἀναλόγως τῇ ἐκτιμηθείσῃ ἀξίᾳ, 1 ἐπὶ 100, διὰ δὲ τὰ καθαρὰ μούλκια 20 παράδες ἐπὶ 1000 ἐτησίως καὶ διὰ τοὺς βακουφικοὺς τόπους 10 % ἐτήσιον μουκατὰ (μίσθωμα κατ' ἀποκοπὴν).

Τῆς δικτάξεως ταύτης ἐξαιροῦνται τὰ Κυβερνητικὰ Τμήματα, τὰ κατέχοντα μούλκια ἢ γαίας κυβερνητικάς.

Ἄρθρ. 6. — Ὁ νόμος οὗτος ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρ. 7. — Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου ἀνατίθεται εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Ἐθναφίλου.

Διατάσσω τὴν προσωρινὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου καὶ τὴν καταχώρισιν αὐτοῦ μεταξὺ τῶν νόμων τοῦ Κράτους, ἐπὶ τῷ ὄρῳ, ἵνα ὑποβληθῇ εἰς

τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Κοινοβουλίου, ἅμα τῇ συγκλήσει αὐτοῦ.

Τῇ 22 Ρεβίουλ ἐββέλ 1331• (16 Φεβρουαρίου 1328).

(ὑπ.) ΜΕΧΜΕΤ ΡΕΣΑΔ

Ὁ Μέγας Βεζύρης » ΜΑΧΜΟΥΤ ΣΕΒΚΕΤ

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομ. » ΡΙΦΑΤ

Ὁ ἀναπλ. τοῦ Ὑπ. τοῦ Ἐβκαφ. » ΙΒΡΑΧΙΜ

Ἐδημοσιεύθη τῇ 21 Φεβρουαρίου 1328 ἐν τῇ « Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως ».

3. Νόμος προσωρινὸς τῆς 16 Φεβρουαρίου 1328 (1913) περὶ καταργήσεως Γεδικίων.

Ι. Περὶ τοῦ εἰδικοῦ τούτου νόμου ἐν Τουρκίᾳ, ἰδοὺ τίς ἀπαντᾷ :

Α΄) Ἱστορικὸν τῆς συστάσεως τοῦ θεσμοῦ τῶν Γεδικίων.

Πρὸ τοῦ 1148 ἔτους τῆς Ἑγείρας, οὐδεμία ἀπαντᾷ διατάξεις νόμου περὶ ὑπάρξεως Γεδικίων. Τὸ πρῶτον τότε, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἐξευρεθῇ καὶ δημιουργηθῇ πόρος τις διηνεκῆς ὑπὲρ τῶν κυρίων ἀκινήτου τινὸς κτήματος, ἡ Κυβέρνησις διέταξεν ἵνα ἐπιτρέπηται εἰς τὸν κύριον κτήματός τινος νὰ ἐγκαθιστᾷ ἐν τινι μέρει ἢ ἐν τῷ ὅλῳ τοῦ κτήματός του πρόσωπον ἐξασκοῦν ἐπάγγελμά τι ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς συντεχνίας (ἑσνάφια) καὶ νὰ μετέρχηται ἐκεῖνο ἐν αὐτῷ, ἔχων τὸ ἀπαιτούμενον ὕλικόν ἑνὸς ἐργαστηρίου ἢ τὰ ἀναγκαῖα ἐπιπλα καὶ ἐργαλεῖα τέχνης τινὸς πρὸς ἐξάσκησιν αὐτῆς εἰς τὸ διηνεκές, πληρώνων ὥρισμένον τι ποσὸν εἰς τὸν κύριον τοῦ κτήματος.

Β') Ὁρισμός καὶ διαίρεσις τῶν Γεδίκων.

Τὸ τοιοῦτο δικαίωμα καὶ ἡ ἄδεια ἐγκαταστάσεως καὶ κατοχῆς διηνεκοῦς τόπου τινὸς μετὰ τῶν ἀναγκαίων ὕλικού καὶ ἐργαλείων πρὸς ἐξάσκησιν ἐν αὐτῷ ἐπαγγέλματός τινος ἐπὶ πληρωμῇ εἰς τὸ διηνεκὲς ἐνοικίου τινὸς εἰς τὸν κύριον τοῦ κτήματος, ἐπωνομάσθη *Γεδίκιον*, ἐνῶ κατ' ἀρχὴν ἡ λέξις *γεδίκ* σημαίνει ἐγκοπὴν, ρήγμα, ὀπήν, μόνον δὲ κατόπιν ἐδήλου τὰ ἐργαλεῖα τὰ τεθειμένα ἐν τινι ἐργαστηρίῳ, δι' ὧν ἐξασκεῖται τέχνη τις, καὶ συνεκδοχικῶς τὴν ἄδειαν ἐξασκήσεως ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ ἐκείνῳ μιᾶς τέχνης. Τοιοῦτῳ τρόπῳ ἐγένοντο τὰ Γεδίκια κουρείου, παντοπωλείου, καφερείου, κρεωπωλείου, μαγειρείου, βαφείου, οἰνοπωλείου κλπ. Δηγοῦντο δὲ τὰ Γεδίκια εἰς μόνιμα, ἐδραῖα, ἐγκατεστημένα ἐν τινι καταστήματι, οὗτινος ὠρίζετο ὁ ἀριθμὸς καὶ ὁ τόπος μουστεκάρο, ὧν ἡ ἀλλαγὴ μεταφορὰ ἦν ἀδύνατος, καὶ εἰς τὰ μεταφερόμενα ἐναέρια χαβαῖ Γεδίκια, ὧν ὁ τόπος δὲν εἶναι ὁρισμένος καὶ τὰ ὁποῖα οἱ δικαιοῦχοι δύνανται, συναινέσει τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος, νὰ μεταφέρωσιν εἰς πλησιέστατόν τι μέρος, μὴ δυνάμενοι νὰ τὰ ἐκποιήσωσιν.

Γ') Ἐξάρτησις τῶν Γεδίκων.

Τὰ μὲν ἐξηρητῶντο ἐκ τοῦ Βακουφίου, τὰ δὲ ἐκ τοῦ Δημοσίου (Βεῖτουλ Μάλ) καὶ ἄλλα παρ' ἰδιωτῶν· τὰ τελευταῖα ταῦτα ἐκκληρονομοῦντο ὡς μούλκια, τοιαῦτα δ' ἦσαν τὰ γεδίκια σερμπέτ-χανέ, δειρμέν-γεδίκ, μπογιαδζή-γεδίκ καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα.

Δ') Σχέσεις τῶν Γεδίκων πρὸς τὰς συντεχνίας.

Εἰς παλαιότεραν ἐποχὴν τὰ ἐπαγγέλματα ἐξησκοῦντο ὑπὸ προσώπων ἠνωμένων εἰς συντεχνίας προνομιούχους (ἐσνάφια, σωματεῖα), αἵτινες παρείχον εἰς τὰ μέλη αὐτῶν τὸ δικαίωμα νὰ μετέρχωνται ἐπάγγελμά τι εἰς τοιαύτην ἢ τοιαύτην συνοικίαν· τὸ τοιοῦτον δικαίωμα, ἀνῆκον ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς συντεχνίας, ἦτο τὸ καθιστῶν τὸν δικαιοῦχον Γεδίκιου καὶ τὸ γεδίκιον μεγάλης ἀξίας καὶ σπουδαιότητος,

ἔνεκα τούτου καὶ ἐν τῇ συνθήκῃ τῆς Κάλλινδζας μεταξὺ Ἑλληνίδος καὶ Τουρκίας ὑπῆρχον ἄρθρα σχετικὰ πρὸς τὴν παροχὴν τοῦ δικαιώματος εἰς τοὺς ὑπηκόους Ἕλληνας, ἵνα ᾖναι δεκτοὶ εἰς τὰς συντεχνίας καὶ ὑποβάλλωνται καὶ εἰς τὸν ἑσνάφ τεσκερεσῇ, ἥτοι ἄδειαν ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματός τινος.

Ἀμα ὅμως ἡ ἀποκλειστικότης αὕτη τῶν συντεχνιῶν ἔπαυσε καὶ πᾶς τις ἠδύνατο νὰ ἐξασκῇ ἐπάγγελμά τι καὶ αἱ συντεχνίαι ἐξέλιπον ἢ ἔχασαν τὰ προνόμιά των, οἱ δικαιοῦχοι τῶν Γεδικίων ἔχασαν τὸ μονοπώλιον τῶν συντεχνιῶν, ἐξηκολούθησαν ὅμως νὰ ἔχωσι τὴν διηνεκὴ ἀπόλαυσιν τοῦ τόπου, τοῦ βεβαρημένου μὲ Γεδίκ, καὶ νὰ παρεμβάλλωσι μεγάλα, μέγιστα προσκόμματα εἰς τὴν πώλησιν τῶν μὲ ταῦτα βεβαρημένων κτημάτων διὰ τῆς ζητήσεως ὑπερόγκων ποσῶν διὰ νὰ συναινέσωσιν εἰς τὴν πώλησιν· ἄλλως ἤρηνουντο καὶ ἡ πώλησις ἐματαιοῦτο. Τὰ Γεδίκια νομικῶς ἀπετέλουν δουλείαν (servitude) ἐπὶ μεγάλου ἀριθμοῦ ἀκινήτων, ἥτις ὅμως δὲν ἔχει λόγον ὑπάρξεως μετὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν συντεχνιῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Ε') *Ἀπόπειρα καταργήσεως αὐτῶν.*

Ἡ Κυβέρνησις, ἀπορῶσα εἰς τὰ ὑπάρχοντα ἀτοπήματα τῶν Γεδικίων καὶ θέλουσα νὰ καταργήσῃ ταῦτα, ἐνησχολήθη περὶ αὐτῶν εἰς διαφόρους περιστάσεις, ἀλλ' οὐδέποτε ἐτόλμησε νὰ προβῇ μέχρι τῆς μόνης λογικῆς λύσεως, δηλαδὴ τῆς καταργήσεως τῶν Γεδικίων, λόγῳ σεβασμοῦ τῶν δικαιωμάτων τῶν δικαιοῦχων γεδικίων καὶ τῶν ιδιοκτητῶν τῶν ἀκινήτων, τῶν βεβαρημένων μὲ τὴν δουλείαν ταύτην.

Τὴν 8 Ζιλχίτζε 1297 ἐγένετο τὸ πρῶτον βῆμα, τὸ σκοποῦν νὰ περιορίσῃ τὸ ἐκ τῶν γεδικίων κακὸν δι' Αὐτοκρατορικοῦ Διατάγματος, ἀπαγορεύοντος τὴν δημιουργίαν νέου γεδικίου καὶ κηρύττοντος ἄκυρα τὰ ἔχοντα τίτλους χρονολογίας μεταγενεστέρας τοῦ 1240 καὶ μὴ ἐγγεγραμμένα ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς Κυβερνήσεως, γεδικίου, ὅπερ εἶνε ἡ πηγὴ μεγάλων δυσκολιῶν. Οὐχ ἦττον τὰ ὑπάρχοντα ἤδη ἀρχαῖα γεδίκια ἐξηκολούθουν νὰ ὑπάρχωσι καὶ ἡ τοιαύτη κατάστασις πλήρης ἀτοπημάτων καὶ πηγὴ ἀναριθμήτων περιπλοκῶν ὑφίστατο μέχρι τῆς σήμερον.

ΣΤ' Κατάργησις Γεδικίων.

Ἡ παρούσα Κυβέρνησις, καὶ ἰδίως ἡ Α. Ε. ὁ Μαχμούτ-Ἐσσάδ ἐφέντης, μέγας μεταρρυθμιστὴς ἐν Τουρκίᾳ, ἐπιθυμῶν νὰ θέσῃ τέλος εἰς ὅλα ταῦτα τὰ ἀτοπήματα, τὰ ἀντικείμενα εἰς τὰς περὶ πωλήσεως ἀκινήτων διατυπώσεις, δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ σκεφθῇ καὶ περὶ τῆς συντάξεως τοιούτου νόμου μεταρρυθμιστικοῦ καὶ καταργούντος τὰ Γεδίκια.

Τὸν νόμον τοῦτον δημοσιεύομεν ἐν μεταφράσει ἀνωτέρω, καταργοῦντα τὴν дуάδα τῶν ὑπαρχόντων δικαιωμάτων ἐπὶ ἐνὸς ἀκινήτου, ἥτοι τὸ δικαίωμα τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχουσαν δουλείαν καὶ ἀφίνοντα ἐν μόνον δικαίωμα, τὸ τοῦ κυρίου τοῦ γεδικίου.

Ζ') Πλεονεκτήματα τοῦ νέου νόμου.

Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου εἶνε σαφεῖς καὶ συνοψίζονται εἰς τὰ ἑξῆς τέσσαρα κύρια σημεῖα :

1] Τὰ γεδίκια ἐν γένει καταργοῦνται ἀπὸ τῆς 16 Φεβρουαρίου ε. ἔ. ΑΘΗΝΩΝ

2] Ὁ δικαιοῦχος τοῦ γεδικίου προτιμᾶται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν κυριότητα καὶ τοῦ κτήματος, πληρῶνων τὸ ἰσότημον αὐτοῦ εἰς τὸν τέως κύριον τοῦ κτήματος, καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει ὁ νόμος καὶ ἔχων δικαίωμα νόμιμον ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ κτήματος μέχρις ἀκεραίας πληρωμῆς εἰς αὐτὸν τοῦ ἀντίμου παρὰ τοῦ δικαιοῦχου τοῦ γεδικίου.

3] Τὰ γεδίκια ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν ὁδῶν περιέρονται εἰς τὴν Δημαρχίαν τοῦ τόπου ἐπὶ ἀποζημιώσει τῶν δικαιοῦχων τῶν γεδικίων, καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει ὁ νόμος.

4] Δίκαι περὶ γεδικίων δὲν ἀκούονται εἰς τὸ ἑξῆς, οὔσαι ἀπαράδεκτοι.

II. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Οἱ λόγοι, δι' οὓς, συνωδὰ τῷ τρίτῳ ἄρθρῳ, τὰ Γεδίκια καὶ τὰ δικαιώματα ἰδιοκτησίας τοῦ τόπου, ἐφ' οὗ ταῦτα εἶνε

ἐγκατεστημένα, συνεχωνεύθησαν ἐπ' ὀνόματι τῶν κατόχων τοῦ Γεδίκιου, εἰσὶ : 1] διότι εἶναι ἀνάγκη ὅπως ἀμφότερα τὰ δύο ταῦτα εἶδη τοῦ δικαιώματος ἰδιοκτησίας εὐρίσκονται συγκεντρωμένα ἐπ' ὀνόματι ἐνὸς ἀτόμου καὶ 2] διότι τὸ Γεδίκιον ἔχει μεγαλειτέραν ἀξίαν τοῦ Μουλκίου. Ὡς ἐκ τούτου τὸ κατωτέρας ἀξίας Μούλκιον ὑπήχθη εἰς τὸ μεγαλειτέρας ἀξίας Γεδίκιον, τὸ δὲ δικαίωμα ἰδιοκτησίας τοῦ κατόχου τοῦ Μουλκίου μετετράπη εἰς ἀντίτιμον. Ὁ λόγος δέ, διὰ τὸν ὁποῖον δίδεται ἀπ' εὐθείας σενέτιον τῷ κατόχῳ Γεδίκιου εἶναι, διότι οἱ πλεῖστοι τῶν κατόχων Μουλκίου εἶναι ἄγνωστοι καὶ ἄδηλον τυγχάνει πότε θ' ἀναφερθῶσιν. Ἄλλως τε, τὰ δικαιώματα αὐτῶν ἐξησφαλισθησαν διὰ τῆς μετατροπῆς αὐτοῦ εἰς ἀντίτιμον καὶ διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς εἰσπραξέως αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐξάρτησις τῶν διατυπώσεων ἐκ τῆς λήψεως τοῦ ταχυρίου ἠθέλε συνεπαγάγει τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἀνωμυλίας, ὥς ἐκ τούτου ἐκρίθη ἐπάναγκες, ὅπως τεθῶσι τοιαῦται διατάξεις πρὸς ταχυτέραν ἐξασφάλισιν τῆς ἀπαιτούμενης τάξεως. Ἡ αἰτία, δι' ἣν, συναφῶς τῷ 4ῳ ἄρθρῳ, ὡς ἀντίτιμον τοῦ Μουλκίου ἐθεωρήθη τὸ ἐν τριακστὸν ἀναλόγως τῆς καταγεγραμμένης ἀξίας, εἶναι διότι, πρὸς τήρησιν μιᾶς τάξεως, ἐκρίθη ἀναγκαῖα ἡ παραδοχὴ μιᾶς ὀρισμένης ἀναλογίας. Ἐν περιπτώσει δέ, καθ' ἣν εἶναι γνωστὸν τὸ ἐνοίκιον, ἐτέθη ὡς βάσις τὸ ἐνοίκιον, καθόσον παρατηρήθη, ὅτι δὲν ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ὡς ἄνω ἀναλογίας.

Συναφῶς τῷ 4ῳ ἄρθρῳ, πρὸς καθορισμὸν τῶν ἱτσαρέδων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰ βακούφια, ἐτέθη ὡς βάσις τὸ ἐν τρίτον καὶ τὰ δύο τρίτα, καθόσον ἐν τῇ διατιμῇσει (ταρίφα) τῶν τελῶν ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀναλογία αὐτῇ.

Κατὰ τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον, διὰ τοὺς τόπους τοὺς κατεχομένους ὡς Βακούφια, καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχει Γεδίκιον Μουλκίου, ὠρίσθη Μουκατᾶς, καθόσον ἐκρίθη ἀναγκαῖον, ὅπως ἐφαρμοσθῶσιν αἱ διατάξεις περὶ Βακουφίων, ἐφ' ὧν ὑπάρχουσι κτίρια Μουλκικά, ἢ περὶ γηπέδων ἀνηκόντων τῷ δημοσίῳ, ὡς καὶ αἱ διατάξεις αἱ ἰσχύουσαι περὶ ἐστεγασμένων βακουφικῶν μουκαταλῇ.

Κατὰ τὸ 8ον ἄρθρον, εἰς τοὺς τόπους, τῶν ὁποίων δὲν ἐπεξετάθη τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα, οἱ ἐλάχιστοι ἱτσαρέδες ὠρίσθησαν εἰς παράδες· 1] διότι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διατυπώσεων τῆς συγχωνεύσεως ἀπαιτεῖται, ὅπως χωρισθῶσι καὶ ὀρισθῶσιν οἱ ἱτσαρέδες· 2] διότι ἐγένετο σκέψις περὶ ἐξασφαλίσεως τῶν ὠφελειῶν τοῦ βακουφίου, διὰ τοῦ καθορισμοῦ ἀναλογίας τινὸς διὰ τοὺς ἱτσαρέδες καὶ 3] διότι βασίζεται ἐπὶ αὐτοκρατορικοῦ ἱσραδὲ περὶ ἱτσαρέδων, ἐκ νέου ὀριζομένων.

Ἐπίσης κατὰ τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν ἐπεκταθῇ προηγουμένως τὸ δικαίωμα μεταβιβάσεως τοῦ γεδικίου ἢ τοῦ μουλκίου, ὠρίσθη ὅπως ἐπεκταθῇ καὶ τὸ τοῦ ἑτέρου καὶ ἐκρίθη ἀναγκαῖον ὅπως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ γεδικίον εἶναι προνομιοῦχον εἰς τὸν τρόπον ὥστε νὰ ἐξασφαλίσῃ χρέος μετὰ θάνατον, ἐπεκταθῇ τὸ προνόμιον τοῦτο καὶ εἰς τὸ μούλκιον. Τοῦτο δὲ ἐγένετο πρὸς τὸν σκοπόν, ἵνα μὴ ὑπάρχῃ οὐδεμία ἀντίθεσις εἰς τὰ συγχωνευθησόμενα δικαιώματα ἰδιοκτησίας καὶ ἵνα προληφθῇ πᾶσα ἀνωμαλία κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν διατυπώσεων.

III. Ἴδου καὶ ἡ μετάφρασις τοῦ νόμου αὐτοῦ περὶ καταργήσεως Γεδικίων¹.

Ἄρθρ. 1.— Τὰ γεδίκια τὰ ἐγκατεστημένα ἐπὶ τόπων καλουμένων μυλκίων καὶ κατεχομένων ὑπὸ τὴν ιδιότητα καθαρᾶς καὶ βακουφικῆς ἰδιοκτησίας (Μουλκιέτ καὶ Βακφιέτ) κατηργήθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τοῖς προαστείοις αὐτῆς².

Τὰ δικαιώματα κυριότητος αὐτῶν (γεδικίων) συγχωνεύθησαν μετὰ τῶν δικαιωμάτων κυριότητος τῶν μνησθέντων τόπων.

1. Γεδίκια συνέστησαν μόνον ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τοῖς προαστείοις αὐτῆς (τρισι πόλεσι τοῦ Γαλατᾶ, Σκουτάρως καὶ Ἐγιοῦπ), πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἐν ταῖς ἱσραῖς πόλεσι (Χαρμεῖν Σεριφέϊν), οὐδαμοῦ δ' ἄλλου καθ' ὅλον τὸ Κράτος.

2. Ἄρα τὰ Γεδίκια διετηρήθησαν ἐν ταῖς ἱσραῖς πόλεσι.

Ἐπίσης κατηργήθησαν καθ' ὁλοκληρίαν καὶ τὰ ἐκτὸς τοιούτων ἐστεγασμένων κτημάτων ἐν τισιν ἀγοραῖς καὶ ἐν γωνίαις δδῶν κατόπιν ἰδρυθέντα γεδίκια, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως τὰ ὑπὲρ πραγματογνωμόνων ὀριζόμενα ἀντίτιμα καταβάλλονται ὑπὸ τῆς Δημαρχίας.

Ἄρθρ. 2.— Ἐὰν τὸ γεδίκιον καὶ τὸ μουλκικὸν κτήμα, ἐφ' οὗ ἐκείνο εἶνε ἐγκατεστημένον, ἀνήκωσιν εἰς τὸ αὐτὸ ἄτομον, δίδεται τούτῳ νέος τίτλος (σενέτιον) εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ παλαιοῦ.

Ἄρθρ. 3.— Ἐὰν τὸ γεδίκιον καὶ τὸ μούλκιον ἀνήκωσι κεχωρισμένως εἰς δύο πρόσωπα, τότε τὸ σύνολον τῶν δικαιωμάτων κυριότητος ἀμφοτέρων ἀνήκει εἰς τὸν κύριον τοῦ γεδικίου.

Τὰ δικαιώματα κυριότητος τοῦ μουλκίου μετατρέπονται, συνωδὰ τῇ κατωτέρῳ ἄρθρῳ, εἰς ἀντίτιμον καὶ δίδεται τῇ κυρίῳ τοῦ γεδικίου νέος τίτλος (σενέτιον), εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ παλαιοῦ διὰ τῆς λήψεως μὲν τῆς ὁμολογίας τοῦ κυρίου τοῦ μουλκίου, ἔαν οὗτος ᾗναι παρῶν, ἔαν δὲ ᾗναι ἀπῶν, δίδεται κατ' εὐθείαν ἄνευ ταχυρίου.

Ἄρθρ. 4.— Πρὸς ὄρισμόν τῆς ἀξίας (ἀντιτίμου) τοῦ μουλκίου λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὰ ἑξῆς :

Ἐὰν μὲν τὸ ἐνοίκιον τοῦ κτήματος ᾗναι γνωστόν, τότε ἀνὰ τρία γρόσια τοῦ ἐτησίου ἐνοικίου λογίζονται ὡς ἑκατὸν γρόσια.

Ἐὰν δὲ τὸ ἐνοίκιον τοῦτο δὲν ᾗναι γνωστόν, τότε θεωρεῖται ὡς ἀντίτιμον τοῦ μουλκικοῦ κτήματος τὸ ἐν τριακοστὸν τῆς καταγεγραμμένης ἀξίας αὐτοῦ ἢ, ἐν οἷς τόποις δὲν ἐγένετο νέα καταγραφή, τὸ τῆς κατ' ἐκτίμησιν τῆς αὐτῆς ἀξίας του.

Ἐὰν τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ καταβληθῇ ὁλόκληρον ὑπὸ τοῦ κυρίου τοῦ γεδικίου, τὸ ἀντίτιμον αὐτὸ φυλάττεται ὡς παρακαταθήκη (ἐμανέτ). Ἐὰν ὅμως τοῦτο δὲν καταβληθῇ, τότε ὁλόκληρον τὸ κτήμα θεωρεῖται ὡς ὑποθηκευμένον ἀπέναντι τοῦ μνησθέντος ἀντιτίμου.

Ἄρθρ. 5.— Ἐὰν τὸ ἰσότιμον τοῦ μουλκίου

ληφθῇ συνεπεία αἰτήσεως τοῦ κυρίου αὐτοῦ, τότε μόνον, ἂφ' οὗ οὗτος δώση τὸ τακρίριον τῆς μεταγραφῆς του, πληρώνεται εἰς αὐτόν.

Ἐὰν ὁμως τὸ ἰσότιμον τοῦτο δὲν ἔχῃ ληφθῇ, τότε εἰσπράττεται τοῦτο παρὰ τοῦ κυρίου τοῦ γεδικίου καὶ ἀποστέλλεται εἰς τὴν γενικὴν Διεύθυνσιν τῶν τίτλων διὰ τοῦ ἐκτελεστικοῦ τμήματος ὡς χρέος ἐπιδεδικασμένον ἐπὶ τῇ βάσει μουζακερὲ (ἐγγράφου), ἡ δὲ μνησθεῖσα Διεύθυνσις ἐνεργεῖ τὰ δέοντα συνωδὰ τῷ ἡγουμένῳ ἄρθρῳ.

Ἐὰν τὸ μούλκιον εἴνε ἐκ τῶν μονοτελῶν τόπων (ἰδζαρέι βαχιδελοῦ), τότε τὸ τίμημα αὐτοῦ δίδεται εἰς τὸ Βακούφιον ὡς μίσθωμα προκαταβαλλόμενον (ἰδζαρέι μουαδζελέ).

Ἄρθρ. 6. — Ἐὰν τὸ γεδικίον καὶ τὸ μούλκιον, ἐφ' οὗ εἴνε ἐγκατεστημένον ἐκεῖνο, εἴνε ἑκάτερον ἐκ τοῦ εἶδους τῶν κατεχομένων ὡς καθαρὰ ἰδιοκτησία (μουλκιέτ), τότε διὰ τὸν τόπον τοῦτον δίδεται ἐν σενέτιον μούλκιου.

Ἄρθρ. 7. — Ἐὰν τὸ μὲν Γεδίκιον κατέχεται ὡς καθαρὰ ἰδιοκτησία (μουλκιέτ), τὸ δὲ Μούλκιον ὡς βακουφική, τὰ δύο τρίτα τῆς ὀρισμένης ἀξίας του διατίθενται, ὡς καὶ πρότερον, διὰ τὸ Γεδίκιον καὶ τὸ ἐν τρίτον διὰ τὸ Μούλκιον, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς βάσις πρὸς καθορισμὸν τοῦ ἐμπροθέσμου μισθώματος τοῦ ἀνήκοντος τῷ Βακουφίῳ.

Ἐὰν τὸ ὡς καθαρὰ ἰδιοκτησία κατεχόμενον ἦναι τὸ Γεδίκιον, ὁ ἰτζαρές τοῦ Μούλκιου καθορίζεται ἐν εἴδει Μουκατᾶ.

Ἐὰν τὸ ὡς καθαρὰ ἰδιοκτησία κατεχόμενον ἦναι τὸ Μούλκιον, μεταγράφεται τοῦτο ἄνευ ἰδζαρέ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Βακουφίου, εἰς ὃ εἶναι προσηρτημένον τὸ Γεδίκιον, ἀναλόγως δὲ τῆς ἀξίας εἰσπράττονται μόνον τὰ δύο τρίτα τοῦ εἰς τὸ Βακούφιον ἀνήκοντος ἰδζαρέ μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἤθελε κηρυχθῇ ἀδέσποτον.

Ἄρθρ. 8. — Ἐὰν τὸ Γεδίκιον καὶ τὸ Μούλκιον,

ἐφ' οὗ ἐκεῖνο εἶναι ἐγκατεστημένον, κιτέχωνται μὲν ἐκάτερον ὡς Βακουφικὴ ἰδιοκτησία, ἀλλ' εἶναι προσ-
ηρητημένα εἰς διάφορα Βακούφια, ἐνεργεῖται ὅ,τι δεῖ
συνψδὰ τῇ ἡγουμένῃ ἄρθρῳ.

Καθ' ἣν δὲ περίπτωσιν δὲν ἔχει γαίνει ἡ ἐπέκτασις
(τεβσίῃ ἰντικᾶλ) τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος τῆς
μεταβιδάσεως οὐδενὸς ἐξ αὐτῶν, τὸ δὲ παλαιὸν μί-
σθωμα αὐτῶν εἶναι ὀλιγώτερον τῶν δέκα παράδων ἐπὶ
τοῖς χιλίοις, τότε τὸ ποσὸν τοῦτο συμπληροῦται.

Μόνον ἐὰν ἔχη γαίνει ἡ ἐπέκτασις τοῦ κληρονομι-
κοῦ δικαιώματος μόνον τοῦ Γεδίκιου ἢ τοῦ Μουλκίου,
ἐφ' οὗ ἐκεῖνο εἶναι ἐγκατεστημένον, τότε θεωρεῖται
ὡς γενομένη καὶ ἡ ἐπέκτασις τοῦ ἐτέρου, τὸ δὲ σύν-
ολον τοῦ ἐν λόγῳ τόπου θεωρηθήσεται ὡς ὑποθηκευ-
μένον μέχρι τῆς πληρωμῆς τῶν τελῶν τῆς ἐπεκτάσεως
ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀναλογοῦντος ἐκ τῆς ὀρι-
σθείσης ἀξίας συνψδὰ τῇ ἡγουμένῃ ἄρθρῳ.

Ἐὰν τὸ Γεδίκιον ἦναι ἐκ τοῦ εἵδους τοῦ ἐξαφαλί-
ζοντος χρέος μετὰ θάνατον, τὸ προνόμιον αὐτοῦ ἰσχύει
διὰ τὸ σύνολον τοῦ ρηθέντος τόπου.

Ἄρθρ. 9. — Ἐὰν τὰ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ
παρόντος Νόμου ἀδέσποτα κηρυχθέντα Γεδίκια ἦναι
ἐκ τοῦ εἵδους τῶν κατεχομένων ὡς καθαρὰ ἰδιοκτησία,
ταῦτα τίθενται εἰς δημοπρασίαν ὁμοῦ μετὰ τῶν Μουλ-
κίων ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῶν Μαχλουλίων τοῦ Τεφ-
τέρι Χακανῆ (Αὐτοκρατορικοῦ Κτηματολογίου), ἐὰν δὲ
ἦναι ἐκ τοῦ εἵδους τῶν κατεχομένων ὡς Βακουφικὴ
ἰδιοκτησία ἢ ἦναι ἐκ τοῦ εἵδους τῶν κατεχομένων μὲν
ὡς Μουλκικῶν, ἀλλ' ἦναι ἐκ τῶν τερεκέδων (κληρο-
νομικῶν), ὧν ἡ καταγραφὴ ἀνήκει εἰς τὸ Ἐδικάφιον,
τότε καὶ ταῦτα τίθενται εἰς πλειοδοσίαν ὁμοῦ μετὰ
τῶν Μουλκίων ὑπὸ τοῦ ταμεῖου τοῦ Ἐδικαφίου, ἀνα-
λόγως δὲ τῇ Μουλκικῇ ἢ Βακουφικῇ ἰδιότητι τῶν
Μουλκίων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ 7^{ου} ἄρθρου,
ἂν δὲ πρόκηται περὶ τοῦ ἀντιτίμου, ἐφαρμόζονται αἱ
διατάξεις τοῦ 4^{ου} ἄρθρου, καθ' ἣν περίπτωσιν τὸ Μούλ-

κίον εἶναι ἐγγεγραμμένον ἐπ' ὀνόματι τρίτου προσώπου.

Ἄρθρ. 10.— Περὶ μὲν τῶν δικαιωμάτων ἰδιοκτησίας τῶν κηρυχθέντων ἀδεσπότην Μουλκίων πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4, ἀναλόγως δὲ τῇ Βακουφικῇ ἢ Μουλκικῇ ἰδιότητι αὐτῶν τίθενται εἰς ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8.

Ἄρθρ. 11.— Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς δικαστὰς ν' ἀκούσῃ δίκας ἐγειρομένας παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 12.— *Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου ἰσχύουσιν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐκδόσεως τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ ἰσλαδέ.*

Ἄρθρ. 13.— Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου ἀνατίθεται εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῆς Δικαιοσύνης, τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Ἐδικαφίου.

Διατάσσω τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου καὶ τὴν καταχώρισιν αὐτοῦ μεταξὺ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους ἐπὶ τῷ ὄρῳ ἵνα πύχῃ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ Κοινοβουλίου, ἅμα τῇ συγκλήσει αὐτοῦ.

Τῇ 16 Φεβρουαρίου 1328.

(ὑπ.) ΜΕΧΜΕΤ ΡΕΣΑΔ

Ο Μέγας Βεζύρης » ΜΑΧΜΟΥΤ ΣΕΒΚΕΤ

Ὁ Υπουργὸς τῶν Οἰκονομ. » ΡΙΦΑΤ

Ὁ ἀναπλ. τοῦ Ὑπ. τοῦ Ἐδικαφ. » ΙΒΡΑΧΙΜ

Αὐθημερὸν ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν, ἐδημοσιεύθη δὲ διὰ τῆς « Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως » τῇ 21 Φεβρουαρίου 1338 (1913).

4. Νόμος προσωρινός της 21 Φεβρουαρίου 1328 (1913) περί μεταβιβάσεως ακινήτων (Ἐμβάλι γάϊρι μενκουλὲ ιντικαλατινὰ νταϊρ).

Ι. Τοῦ τίτλου τοῦ νόμου τούτου πολλαὶ ἐγένοντο ἐπικρίσεις καὶ πολλὰ ἐπηκολούθησαν σχόλια περὶ τῆς ἐννοίας αὐτοῦ.

Καὶ ταῦτα καὶ ἐκεῖναι ἰδοῦ πως δεόν νὰ ἐρμηνευθῶσι.

Τινὲς ἐθεώρησαν, ἀβασίμως ὅλως, τὸν τίτλον τοῦ νόμου τούτου ὡς λίαν γενικὸν καὶ ἐπομένως ὡς προβλέποντα περὶ τῆς κληρονομίας παντὸς ἀκινήτου ἐν Τουρκίᾳ καὶ δὴ καὶ περὶ μουλκικῶν ἀκινήτων κληρονομίας. Ἡ θεωρία ὅμως αὕτη εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἰδοῦ διατί.

Ἐν πρώτοις ἀπὸ γλωσσολογικῆς τουρκικῆς ἀπόψεως ὁ τίτλος τοῦ νόμου, ἕνεκα τῆς λέξεως *ιντικάλ*, ἣτις ἀπαντᾷ ἐν τῷ τίτλῳ, εἶναι μερικὸς, καὶ ἀφορᾷ μεταβίβασιν δημοσίων καὶ ἀφιερωμένων γαιῶν καὶ παντὸς εἶδους βακουφικῶν ἀκινήτων καὶ οὐδέποτε Μουλκικῶν, οἱ δὲ λόγοι εἶναι οἱ ἑξῆς :
Διὰ τὴν κληρονομίαν Μουλκικῆς περιουσίας εἶναι ἐν χρήσει ἡ λέξις *τεβαρου*ς (κληρονομία), ἐνῷ διὰ τὰ ἀκίνητα, τὰ μὴ Μουλκικά, ἡ τουρκικὴ γλῶσσα χρῆται τῇ λέξει *ιντικάλ*, ἀποκλειούσῃ πᾶσαν ἰδέαν κληρονομικότητος καὶ δηλούσῃ μεταβίβασιν, καθόσον ὁ κάτοχος τούτων δὲν εἶναι κύριος, ἀλλ' οὕτως εἰπεῖν, ἐνοικιαστής, διὰ τοῦτο δὲ κατ' ἀνοχὴν μετὰ τὸν θάνατόν του γίνεται ἡ μεταβίβασις εἰς τοὺς κληρονόμους του.

Ἡ διαφορὰ ὅμως αὕτη τῶν δύο λέξεων δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ἑλληνικῇ καὶ γαλλικῇ γλώσσῃ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον δεόν νὰ γίνῃ σημειώσις τις σχετικὴ κατὰ τὰς μεταφράσεις εἰς ἄλλην γλῶσσαν ἐκτὸς τῆς τουρκικῆς.

Κατὰ δεύτερον λόγον προσθέτομεν, ὅτι ἡ εἰδικότης τοῦ νόμου τούτου, ἀφορῶντος ἀκίνητα μὴ Μουλκικά, ἐξάγεται ρητῶς καὶ σαφῶς ἐκ τῆς ἀπλῆς ἀναγνώσεως τοῦ νόμου αὐτοῦ, οὕτινος τὰ ἄρθρα 1ου μέχρι τοῦ 7ου προβλέπουσι περὶ τῆς μεταβιβάσεως δημοσίων καὶ ἀφιερωμένων γαιῶν, τὸ ἄρθρον 8ον ἐπεκτείνει τὰς διατάξεις ταύτας καὶ εἰς πᾶν εἶδος

Βακουφικοῦ ἀκινήτου καὶ κατονομάζει ταῦτα ρητῶς καὶ σαφῶς καὶ οὐδεμίαν ἀφίνει ἀμφιβολίαν καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 10ου ἐπεκτείνει ταύτας καὶ εἰς αὐτὰ τὰ Βακουφικά ἀκίνητα, ὧν οἱ ἰδρυταὶ ἐπεξέτειναν ἔτι μᾶλλον τὰ μεταβιβάστικά δικαιώματα καὶ κηρύττει ταῦτα σεβαστὰ καὶ τηρητέα.

II. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Ἐπειδὴ πρόδηλον τυγχάνει, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἐπεκτείνονται τὰ ὅρια τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος, ἐπὶ τοσοῦτον αὐξάνουσι καὶ αἱ προσπάθειαι τῶν κατόχων γαιῶν πρὸς ἐπιμελεστέραν καλλιέργειαν αὐτῶν, ὥς καὶ ἡ πρὸς ἀγορὰν γαιῶν καὶ ἐκμετάλλευσιν αὐτῶν προθυμία τῶν πλουσίων, οἵτινες ὥς ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τοῦ δικαιώματος τῆς μεταβιβάσεως (ἰνδικάλ) ἀπέφευγον μέχρι τῆς σήμερον νὰ διαθέσωσι χρηματικὰ ποσὰ πρὸς ἀγορὰν γαιῶν καὶ ἐπειδὴ κατ' ἀκολουθίαν θέλει αὐξήσῃ οὕτω ὁσημέραι ἡ ἀξία τῶν γαιῶν καὶ ἡ ὠφέλεια τοῦ κράτους ἐν ἀναλογία πρὸς τὴν γενικὴν τῆς χώρας, τούτων ἕνεκα τῶν λόγων ἐνεκρίθη, ὅπως ἔτι μᾶλλον ἐπεκταθῶσι τὰ ὅρια τῆς μεταβιβάσεως (ἰνδικάλ).

Ἐκτὸς τούτων, προκειμένου περὶ τῶν Βακουφικῶν γαιῶν τῶν ὑπαγομένων σήμερον εἰς τὸ σύστημα τῆς αὐτοδικαίας κληρονομικῆς μεταβιβάσεως (ἀδῖεν ἰνδικάλ) καὶ τῶν ἔστεγασμένων, ὧν ἐπεξετάθη τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα, ὑπάρχουσι δύο νόμοι, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ὁποίων ἡ τάξις τῆς κληρονομίας τινῶν ἐκ τῶν ἐχόντων δικαίωμα κληρονομίας διαφέρει καὶ ἐπέρχεται ὥς ἐκ τούτου σύγχυσις ἐν ταῖς διατυπώσεσι τῆς κληρονομικῆς μεταβιβάσεως αὐτῶν.

Ἐπειδὴ δὲ δὲν συνάδει τῇ τάξει, ἵνα διάφοροι διατάξεις ἰσχύωσι διὰ τὰ προμνησθέντα εἶδη ἀκινήτων, ἐκρίθη ἀναγκαῖον, ἵνα οἱ δύο οὗτοι νόμοι συγχωνευθῶσι, καὶ προσαρμοσθῶσι, κατὰ τινα βαθμὸν ὥς ἑξῆς :

Ἡ πρώτη τροποποίησις ἀφορᾷ τοὺς ἐγγόνους.

Εἰς τοὺς δύο ὑπάρχοντας νόμους περὶ κληρονομικῆς μεταβιβάσεως τὸ δικαίωμα τῆς ἀντιπροσωπείας (χαλιφιῆν) ἐγένετο

ἐν μέρει δεκτόν, ἀλλ' ἐκ τῆς ἑλλειποῦς ἐφαρμογῆς αὐτοὶ παρουσιάζονται παράδοξοί τινες περιπτώσεις, π. χ. ἐν περιπτώσει προαποβιώσεώς τινων ἐκ τῶν τέκνων ἐφηρμόζετο τὸ δίκαιον τῆς ἀντιπροσωπείας καὶ ἐπετρέπετο, ὅπως τὸ εἰς αὐτὸ μεταβιβασθὲν κληρονομικὸν μερίδιον μεταβιβασθῇ εἰς τὰ τέκνα αὐτῶν, ἐν περιπτώσει ὅμως προαποβιώσεως ὅλων τῶν τέκνων, αἱ γαῖαι καὶ τὰ ἐστεγασμένα κτήματα τοῦ ἀποθανόντος μεταβιβάζοντο κληρονομικῶς κατ' εὐθείαν καὶ ἔξ ἴσου εἰς τοὺς ἐγγόνους, χωρὶς νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν τὸ δικαίωμα τῆς ἀντιπροσωπείας (χαλφιέτ). Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ μερίδια τὰ ἀναλογοῦντα εἰς τοὺς ἐγγόνους τινὸς διαφέρουσι, καθόσον ἐξήρτηνται ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ ἐν τῇ ζωῇ ἐνὸς τῶν τέκνων, π. χ. ἐὰν ἀποθάνῃ τις ἀφῆκε τρία τέκνα, ὧν τὰ δύο ἀπέθανον, τὸ δὲ τρίτον ζῇ, ὅπερ ἔχει ἓν τέκνον, ἐκ δὲ τῶν δύο ἀποθανόντων τέκνων τὸ μὲν ἀφῆκε δύο τέκνα, τὸ δὲ τρία, τὸ μὲν ἓν τρίτον τῶν γαιῶν τοῦ θανόντος μεταβιβάζεται εἰς τὸ ζῶν τέκνον του, τὸ δὲ ἕτερον ἐν τρίτον εἰς τὰ δύο τέκνα τοῦ δευτέρου τέκνου του καὶ τὸ ἕτερον τρίτον εἰς τὰ τρία τέκνα τοῦ τρίτου τέκνου του, ἐν περιπτώσει δὲ θανάτου καὶ τοῦ ἐνὸς τέκνου του τὸ ἔξ ἐνὸς τρίτου μεριδίου του μένει καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸ τέκνον του.

Ἐν τούτοις ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι καὶ τὸ μόνον ζῶν τέκνον τοῦ θανόντος εἶχε προαποβιώσει, τότε ἅπασαι αἱ γαῖαι, διαιρούμεναι εἰς 6 ἴσα μερίδια, μεταβιβάζονται εἰς τοὺς 6 ἐγγόνους τοῦ θανόντος, οὕτως ὥστε, τὸ μερίδιον ἐκάστου νὰ ἔξαρτᾶται ἐκ τῆς ζωῆς ἢ τοῦ θανάτου τοῦ τελευταίου τέκνου.

Οὐχ οὕτως ὅμως ἔχει, καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελεν ἐφαρμοσθῇ τὸ δικαίωμα καθ' ὁλοκληρίαν τῆς ἀντιπροσωπείας (χαλφιέτ). αἱ τοιαῦτοι περιπτώσεις, αἱ ἐξαρτῶσαι τὸ ποσοστὸν (δικαίωμα) τῆς κληρονομίας ἐκ τῆς τύχης αἴρονται καὶ τὰ μερίδια τῶν ἐγγόνων καθορίζονται ἐπὶ τῇ βάσει ὁρισμένου δικαιώματος τοῦ τῆς ἀντιπροσωπείας, εἴτε ὑπάρχουσί τινα τέκνα ἐν τῇ ζωῇ εἴτε μή. Ἀφ' οὗ ὅμως ἀπαξ γίνῃ δεκτὸν τὸ δικαίωμα τῆς ἀντιπροσωπείας [droit de représentation, χαλφιέτ], ἡ πλήρης αὐτοῦ ἐφαρμογὴ θέλει

μεγάλως ὠφελήσῃ καὶ θέλουσι προληφθῇ συγχύσεις προερχόμεναι ἐκ τῆς ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τῶν δύο τούτων νόμων ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων. Ἐπὶ τῆς ἄνω θεωρίας βασιζέται τὸ δεύτερον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

Ἡ δευτέρα τροποποίησις διαρρυθμίζει τὴν σχέσιν τῶν γονέων μετὰ τῶν ἀδελφῶν ἀρρένων καὶ θηλέων.

Κατὰ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους καθ' ἣν περιπτώσιν ἀμφοτεροὶ οἱ γονεῖς ἢ ὁ ἕτερος τούτων ζῶσι, τὰ τέκνα αὐτῶν ἀποκλείονται τοῦ δικαιώματος κληρονομικῆς μεταβιβάσεως.

Βεβαίως οὐδὲν δύναται νὰ λεχθῇ, προκειμένου περὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν τέκνων ἀπὸ τῆς κληρονομίας, ἐφ' ὅσον ἀμφοτεροὶ οἱ γονεῖς αὐτῶν ζῶσι, καθόσον, ζώντων αὐτῶν, τὰ τέκνα αὐτῶν θὰ ὠφεληθῶσι καὶ μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνων ταῦτα θὰ κληρονομήσωσιν ἐκείνους.

Ἄλλ' ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν δύο γονέων, ἐνεκρίθη ὁρθὸν καὶ δίκαιον νὰ μὴ κληρονομήσῃ ἀποκλειστικῶς τὸν θανόντα ὁ ἕτερος γονεὺς ἐπιζῶν καὶ ν' ἀποκλεισθῇ τελείως τὸ τέκνον αὐτοῦ (δηλαδή ὁ ὁμοπατήριος ἢ ὁ ὁμομήτριος ἀδελφὸς τοῦ ἀποθανόντος), ἐνεκα τοῦτου τὸ διὰ τὰ τέκνα ἰσχύον δικαίωμα τῆς ἀντιπροσωπείας ἐπεξετάθη καὶ διὰ τοὺς γονεῖς καὶ ἐνεκρίθη ὅπως τὸ μερίδιον τοῦ πρὸ τῶν γονέων τοῦ ἀποθανόντος μεταβιβασθῇ εἰς τὰ τέκνα αὐτοῦ.

Ἡ τρίτη τροποποίησις ἀφορᾷ τὰ τέκνα τῶν προαποβιωσάντων γονέων, δηλαδή τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὰς ἀδελφὰς τοῦ θανόντος.

Συνφθὰ τῷ περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος τῶν γαιῶν νόμῳ ἀπὸ 17 Μουχαρρέμ 1284, ὁ ἀμφιθαλὴς καὶ ὁ ὁμοπατήριος ἀδελφὸς προτιμῶνται τῆς ἀμφιθαλοῦς καὶ ὁμοπατρίου ἀδελφῆς καὶ αὐταὶ τοῦ ὁμομητρίου ἀδελφοῦ καὶ οὗτος τῆς ὁμομητρίου ἀδελφῆς. Κατὰ δὲ τὸν ἀπὸ 4 Ρεδῆπ 1292 νόμον περὶ κληρονομικῆς μεταβιβάσεως τῶν ἐστεγασμένων βακουφικῶν κτημάτων οἱ ἀμφιθαλεῖς ἀδελφοὶ προτιμῶνται τῶν ὁμοπατρῶν ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς καὶ οὗτοι τῶν ὁμομητρίων ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς. Οὕτω, κατ' ἀμφοτέρους τοὺς νόμους, εἰς τινὰς μὲν τῶν ἀδελφῶν ἀρρένων καὶ θηλέων ἐδόθη τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα μεταβιβάσεως, εἰς τινὰς δ' οὐχί.

Ἐν τούτοις, ἀντὶ νὰ ἐπωφελῶνται τινες ἐκ τῶν ἀδελφῶν καὶ οἱ ἄλλοι ν' ἀποκλείωνται καθ' ὅλοκληρίαν τῆς κληρονομίας, ἐκρίθη δίκαιον ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις νὰ μεταβιβάζωνται εἰς αὐτοὺς τὰ εἰς τοὺς πατέρας καὶ μητέρας αὐτῶν ἀνήκοντα μερίδια.

Ἐπομένως, ἐπειδὴ οἱ μὲν ἀμφιθαλεῖς ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαὶ ἀξιοῦνται κληρονομικῆς μεταβιβάσεως ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, οἱ δὲ ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι μόνον ἐξ ἑνὸς μέρους, ὥς ἐκ τούτου ἡ μεταξὺ αὐτῶν ἀναλογία συγγενείας περιεφρουρήθη ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς δικαιοσύνης.

Πρὸς τούτοις, κατὰ τοὺς μέχρι τοῦδε ἰσχύοντας νόμους, τὰ τέκνα τῶν ἀδελφῶν (ἀνεψιοὶ) ἀποκλείονται τοῦ δικαιώματος τῆς κληρονομικῆς μεταβιβάσεως.

Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ, καθὰ καὶ ἐν τῷ προλόγῳ ἐλέχθη, εἶναι ὀρθότερον ἀπὸ ἀπόψεως τῶν πραγματικῶν ὠφελειῶν τῆς χώρας καὶ τοῦ δημοσίου ταμείου νὰ παραχωρῶνται αἱ γαῖαι καὶ τὰ ἐστεγασμένα εἰς τοὺς συγγενεῖς, ἀντὶ νὰ κηρῦσσονται ἀδέσποτα, διὰ τοῦτο τὸ ἐν τῷ 1ῳ ἄρθρῳ ἀναγεγραμμένον δίκαιον τῆς ἀντιπροσωπείας ἐνεκρίθη ὅπως ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὰ τέκνα τῶν ἀδελφῶν ἀρρένων καὶ θηλέων. Κατὰ συνέπειαν, πρὸς σύνταξιν τοῦ τοῦτου ἄρθρου, ἐλήφθη ἡ ἀνωτέρω βάσις.

Ἡ τετάρτη τροποποίησις καθιεροῖ τὴν συγκαταρίθμῃσιν τοῦ πάππου καὶ τῆς μάμμης μεταξὺ τῶν ἐχόντων δικαίωμα κληρονομικῆς μεταβιβάσεως (χάκι ἰνδικάλ).

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι σπανίως παρουσιάζεται μία τοιαύτη περίπτωσις, ἐν τούτοις δὲν εἶναι ὀρθὸν καὶ δίκαιον νὰ στερηθῇ τις, ὅστις ὑποτίθεται ὅτι ἐφθασεν εἰς γῆρας, τῶν τόπων τῶν μεταβιβαζομένων αὐτῷ παρὰ τῶν ἐγγόνων αὐτοῦ καὶ νὰ περιέρχεται εἰς ἀνάγκην.

Ἄλλως τε, ἐπειδὴ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτῶν, οἱ ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν τόποι θὰ μεταβιβασθῶσιν εἰς τοὺς ἐγγόνους των, ὥς ἐκ τούτου ἐκρίθη συνάδον μᾶλλον τῇ δικαιοσύνῃ τὸ νὰ ἐπωφελῶνται καὶ οὗτοι ἀμοιβαίως.

Ἐνεκα τῶν ἀνωτέρω λόγων, τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, ἐν περιπτώσει θανάτου ἑνὸς τῶν δύο πάππου ἢ μάμμης, ἡ καὶ ἀμφοτέρων, οἱ κατιόντες αὐτῶν, δηλαδὴ οἱ ἐκ πατρὸς θεῖοι καὶ θεῖαι καὶ οἱ ἐκ μητρὸς θεῖοι καὶ θεῖαι

καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, συνφθὰ τῷ δικαιώματι τῆς ἀντιπροσω-
πείας, ἔχουσι τὸ δικαίωμα μεταβιβάσεως.

Ἡ 5ῃ τροποποίησις διακανονίζει τὸ μερίδιον τῶν συζύγων.

Κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους, ὑπαρχόντων τέκνων καὶ ἐγ-
γόνων, οἱ σύζυγοι ἀποκλείονται, λαμβάνουσι δὲ μόνον τὸ
τέταρτον, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς τάξεως τῶν γονέων.

Ἄλλ' ἐπειδὴ εἶναι ἄδικον τὸ ἀποκλείειν καθ' ὁλοκληρίαν
τοὺς γονεῖς καὶ ἀναθέτειν τὴν συντήρησιν αὐτῶν εἰς τὰ τέκνα
καὶ τοὺς ἐγγόνους, οὔτινες, ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, οὐ μόνον δὲν
περιθάλλουσιν αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ κατασπαταλῶσι τὰς περιου-
σίας αὐτῶν καὶ περιάγουσιν αὐτοὺς εἰς ἀθλιότητα, ὥς ἐκ
τούτου ἐκρίθη δίκαιον, ὅπως ἀμφοτέρω οἱ σύζυγοι λαμβά-
νωσι τὸ τέταρτον.

Ὡς πρὸς τὴν συμμετοχὴν τῶν συζύγων μετὰ τῶν συγγενῶν
τῶν ἐρχομένων κατόπιν τῶν τέκνων καὶ τῶν ἐγγόνων, ἐγέ-
νετο ἡ ἐξῆς σκέψις :

Ζῶντος τοῦ συζύγου ἢ τῆς συζύγου, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ
δίδηται αὐτοῖς μὲν ἑλάχιστον μερίδιον, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς
συγγενεῖς νὰ περιέρχονται τὰ τρία τέταρτα. Τούτου ἕνεκα,
ἀπὸ τοῦ τρίτου βαθμοῦ τὸ μερίδιον τῶν συζύγων ἀνεβιβά-
σθη εἰς τὸ ἥμισυ.

Ἐὰν παραδεχθῶμεν, ὅτι οἱ σύζυγοι συνειργάσθησαν ὁμοῦ
ζῶντες καὶ ἀπέκτησαν ὁμοῦ τὴν περιουσίαν ταύτην, ὁμολο-
γοῦμεν, ὅτι εἶναι πολὺ δίκαια ἡ ἀναβίβασις τῆς μερίδος των
εἰς τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας.

Ἐπειδὴ ἔγεινε δεκτὸν ἐν τοῖς ρηθεῖσι νόμοις, ὅπως οἱ
σύζυγοι προτιμῶνται τῶν πατρικῶν θεῶν καὶ τῶν λοιπῶν
συγγενῶν ὥς καὶ τῶν τέκνων των καὶ ἐπειδὴ οἱ ρηθέντες
συγγενεῖς ἐν τῷ παρόντι νομοσχεδίῳ προσετέθησαν ἐν αὐτῷ
ἐκ νέου, ἡ προτίμησις τῶν συζύγων ἀπὸ τῶν ρηθέντων συγ-
γενῶν διετηρήθη ὥς καὶ πρότερον.

Ἡ ἐπέκτασις τῆς κληρονομικῆς μεταβιβάσεως τῶν ἐστε-
γασμένων Βακουφικῶν ἐπετράπη μὲν δι' ἰδιαιτέρου νόμου,
ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσις τῶν διατάξεων τῆς ἐπεκτάσεως ταύτης ἐξηρ-
τήθη ἐκ τῆς πληρωμῆς ἀρχικῶς τελῶν 3 % καὶ συγχρόνως

ἐκ τῆς καταργήσεως τοῦ παλαιοῦ ἰτζαρὲ καὶ τοῦ ὀρισμοῦ ἰτζαρὲ ἑνὸς γροσίου ἐπὶ τοῖς χιλίοις.

Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐπωφεληθῶσιν ἐκ τῆς ἐπεκτάσεως ταύτης δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ καταβάλωσι τὰ δικαιώματα τῆς ἐπεκτάσεως, οὐδεμία θὰ προέκυπτεν εἰς αὐτοὺς ὠφέλεια ἐκ τούτων, οὔτε θὰ ἐπετυγχάνετο ὁ ἐκ τοῦ νόμου ἐπιδιωκόμενος σκοπός, ὥς ἐκ τούτου ἡ κατάστασις αὕτη δὲν ἐκρίθη ὀρθὴ καὶ δικαία. Ἐνεκα τῶν ἀνωτέρω λόγων, ἐκρίθη ἐπιβεβλημένη ἡ ἐπέκτασις τῶν κληρονομικῶν ὀρίων καὶ τῶν ἀκινήτων Βακούφικῶν ἀναλόγως τοῖς βαθμοῖς τοῖς ἀφορῶσι τὴν μεταβίβασιν τῶν γαιῶν διὰ τῆς ὑποδείξεως ἰδιαιτέρων ὠφελειῶν ἀπέναντι τῶν ἀπωλειῶν, ἃς θὰ ὑποστῶσι τὰ Βακούφιοι, ἐκ τοῦ ἀντιτίμου τῶν Μαχλουλίων, καὶ τὸ σημεῖον τοῦτο διασαφηνίσθη ἐν τῷ 7ῳ ἄρθρῳ.

Ληφθέντος ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὰς ἀπωλείας, ἃς θὰ ὑποστῶσι τὰ Βακούφια ἔνεκα τῆς ἐπεκτάσεως τῶν κληρονομικῶν ὀρίων, συνωδὰ τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, καὶ γενομένων λεπτομερῶν ἐξακριβώσεων, κατενόηθη ὅτι θὰ ἐδίδοντο εἰς τὸ βακούφιον αἱ προσήκουσαι ἀποζημιώσεις, καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ ἐτήσιος ἰτζαρὲς, ὁ λαμβανόμενος διὰ τόπους, ὧν ἔχει ἐπεκταθῇ τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα, αὐξηθῇ ἀπὸ 60 παρὰδων εἰς δύο γρόσια, τινὰ μὲν ἐκ τῶν μελῶν τῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐγνωμοδότησαν ὅτι δέον νὰ ληφθῶσιν ἐξήκοντα παρὰδες, τινὰ δὲ δύο γρόσια. Ἐπειδὴ δὲ εὐνόητον τυγχάνει, ὅτι διὰ τῶν ληφθέντων μέτρων καὶ τῶν γενομένων μεταρρυθμίσεων ἀναφορικῶς πρὸς τὸ δικαίωμα ἰδιοκτησίας, ἡ ἀξία τῶν κτημάτων θὰ διπλασιασθῇ, τὸ δὲ Βακούφιον θέλει ἐπωφεληθῇ ἐκ τούτου μὲ τὸ περιπλέον, ὥς ἐκ τούτου ὑπερίσχυσεν ἡ γνώμη τῶν μελῶν, τῶν γνωμοδοτησάντων, ὅτι δέον νὰ ληφθῶσιν ἐξήκοντα παρὰδες ἐτήσιος ἰτζαρὲς καὶ τοιούτῳ τρόπῳ τὸ ἔννατον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου συνετάχθη ὑπ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα.

Προσέτι, ἐπειδὴ ἤθελον προκύψει πολλαὶ δυσκολίαι, καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελεν ἐπιχειρηθῇ ἡ εἴσπραξις ἐφ' ἅπαξ καὶ διὰ τῆς βίας τὸ 30 %₀₀, τὸ ὁποῖον δέον νὰ ληφθῇ ὡς δικαίω-

μα ἐπεκτάσεως μεταβιβάσεως καὶ ἐπειδὴ ἡ διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου γεννησομένη ἐπέκτασις δὲν εἶναι προαιρετική, ἀλλ' ἀπορρέει ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ νόμου καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑποβληθῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι εἰς μίαν τοιαύτην μεγάλην ὑποχρέωσιν, ὥς, ἐκ τούτου ἀπεφασίσθη ὅπως διαιρεθῇ εἰς 60 ἔτη τὸ δικαίωμα καὶ εἰσπραχθῶσιν 20 παράδες ἐπὶ τοῖς χιλίοις ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἐτησίου ἰτζαρέ. Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου, ἐκτὸς τοῦ ὅτι οἱ ἐνδιαφερόμενοι θὰ πληρώσωσι τὸ χρέος των ἀνεπαισθήτως καὶ τὸ ἐβκάφιον θὰ ἐξασφαλίσῃ ἐν τακτικὸν καὶ συνεχὲς ἐξηκονταετὲς εἰσόδημα.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ ἐπὶ τινων τόπων προσηρημένων εἰς βακούφιόν τι ἡ ἐπὶ δημοσίων γαιῶν ἀνεγειρόμενα κτίρια καὶ φυτευόμενα δένδρα μεταγράφονται ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς ἕτερον βακούφιον καὶ οὕτω ἰδρύονται ἐπὶ ἑνὸς τοῦτο δύο βακούφια, ὧν ἕκαστον ὑπόκειται εἰς μουκατὰν καὶ ἰτζαρέν, ἐκρίθη ἐπάναγκες, ἵνα ὁρισθῇ ἐν ὅριον καὶ μία ἀναλογία διὰ τὸν ἰτζαρέν καὶ τὸν μουκατὰν τῶν Βακουφίων τούτων ἐνεκα τῆς αὐξήσεως τοῦ ποσοῦ τοῦ ἰτζαρέ καὶ τοῦ μουκατὰ εἰς 60 παράδες ἐπὶ τοῖς χιλίοις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας τοῦ συνόλου καὶ ἐνεκρίθη ὅπως συνωδὰ τῇ ἰσχυούσῃ τάξει περὶ κατανομῆς τῶν δικαιωμάτων τῆς πωλήσεως καὶ τῆς μεταβιβάσεως (ἰντικάλ) μεταξὺ τῶν δύο βακουφίων κατανεμηθῶσι καὶ ὁρισθῶσι καὶ οἱ ἰτζαρέδες καὶ οἱ μουκατάδες ἀναλόγως κατὰ ἓν τρίτον καὶ δύο τρίτα, καὶ ἐπομένως τὸ 8ον ἄρθρον συνετάχθη ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ.

Ἐνταῦθα λήγει ἡ μετάφρασις τῆς δικαιολογητικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου.

Προετάξαμεν ταύτην ἐπίτηδες, καθόσον ὡς τοιαύτη χρησιμεύει εἰς τὴν ἀληθῆ κατανόησίν του καὶ εἰς τὴν ὁρθὴν ἐρμηνείαν αὐτοῦ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς δικαιολογητικούς λόγους, οἵτινες ἐνέπνευσαν τὸν νέον νομοθέτην ἐν τῷ καλῶς ἐννουμένῳ συμφέροντι τῆς χώρας ταύτης καὶ ἀπὸ ἀπόψεως τοῦ δικαίου, τὴν δικαίαν ἀρχήν, ἵνα καθιερώσῃ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος, τοῦτο μὲν εἰς ὅλους τοὺς κα-

τιόντας τοῦ θανόντος ἐπ' ἄπειρον μὲ τὸ δικαίωμα ἀντιπροσωπείας (droit de représentation), τοῦτο δὲ εἰς τὸν ἢ τὴν σύζυγον συντρέχοντας καὶ μετὰ τῶν τέκνων κατὰ τὸ 1/4 καὶ μεθ' ὅλων τῶν γονέων καὶ πλαγιῶν συγγενῶν καὶ τοῦ πάππου καὶ τῆς μάμμης κατὰ τὸ 1/2 τῆς κληρονομίας καὶ τέλος κληρονομοῦντας τὸν στερούμενον ὅλως συγγενῶν σύζυγον ἢ σύζυγον.

Ἐν τῇ αὐτῇ δικαιολογητικῇ ἐκθέσει καθορίζεται, ὅτι ὑπὸ τὰς φράσεις κατιόντας τῶν γονέων ἢ τέκνα τῶν ἀποβιωσάντων γονέων, νοεῖ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς τοῦ θανόντος, ἐνῷ αἱ λέξεις αὗται δὲν ἀπαντῶσιν ἐν τῷ νόμῳ, γενικώτερον ἐκδηλοῦμεναι.

III. Ἴδου καὶ μεταφράσεις τοῦ νόμου τούτου.

Ἄρθρ. 1. — Ἀποθανόντος τινός, αἱ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐγγεγραμμένοι δημόσιαι καὶ βασιλικαὶ γαίαι μεταβιβάζονται, κατὰ τὰς κατωτέρω ἀναφερομένας τάξεις, εἰς ἐν ἣ πλεῖστα πρόσωπα, ὀνομαζόμενα Ἀσχάμπι χάκκι ἰντικάλ, ἧτοι δικαιοῦχους δικαιώματος μεταβιβάσεως.

Ἄρθρ. 2. — Ἡ πρώτη τάξις τῶν ἐχόντων κληρονομικὸν δικαίωμα μεταβιβάσεως εἶναι ἡ τῶν κατιόντων τοῦ ἀποθανόντος, δηλαδή τῶν τέκνων καὶ ἐγγόνων αὐτοῦ.

Εἰς τὴν τάξιν ταύτην τὸ δικαίωμα μεταβιβάσεως ἀνήκει πρῶτον εἰς τὰ τέκνα τοῦ θανόντος καὶ δεύτερον εἰς τὰ ἐγγόνια αὐτοῦ, ἐκπροσωποῦντα ἐκεῖνον καὶ εἰς τὰ δισεγγόνια αὐτοῦ.

Κατὰ συνέπειαν, ἅμα τῷ θανάτῳ τινός, πᾶς ὁ ἐν ζωῇ εὐρισκόμενος κατιὼν αὐτοῦ ἀποκλείει ἀπὸ τοῦ δικαιώματος μεταβιβάσεως τοὺς κατιόντας, οἵτινες συνδέονται διὰ μέσου αὐτοῦ μὲ συγγενικοὺς δεσμοὺς πρὸς τὸν θανόντα.

Οἱ κατιόντες κατιόντος προαποβιώσαντος τοῦ θα-

νότος ἀντικαθιστῶσιν αὐτόν, δηλαδή λαμβάνουσι τὸ εἰς ἐκεῖνον μεταβιβάσθησόμενον μερίδιον.

Ὅταν ὁ ἀποθανὼν ἔχῃ πολλὰ τέκνα ἅπαντα προαποβιώσαντα, τὸ μερίδιον ἐκάστου τούτων μεταβιβάζεται εἰς τοὺς κατιόντας αὐτοῦ τοὺς διὰ μέσου αὐτοῦ συνδεομένους διὰ συγγενικῶν δεσμῶν μετὰ τοῦ ἀποθανόντος.

Ὅταν τινὰ ἐκ πῶν τέκνων τοῦ θανόντος ἀποθάνωσιν ἄνευ κατιόντων, τὸ δικαίωμα μεταβιβάσεως ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ ἄλλα τέκνα ἢ εἰς τοὺς κατιόντας αὐτῶν.

Ἐφ' ὅσον πολλαπλασιάζονται αἱ γενεαί, ἡ μεταβίβασις ἐνεργεῖται κατὰ τὴν ὡς ἄνω τάξιν (ἦτοι ἐπ' ἀπειρον).

Τὰ τέκνα καὶ ἐγγόνια ἄρρενα καὶ θήλεα ἔχουσιν ἴσα δικαιώματα μεταβιβάσεως.

Ἄρθρ. 3. — Ἡ δευτέρα τάξις τῶν ἐχόντων δικαίωμα μεταβιβάσεως εἶναι ἡ τῶν γονέων τοῦ ἀποθανόντος καὶ τῶν κατιόντων αὐτῶν.

Ἐὰν καὶ οἱ δύο γονεῖς εὐρίσκωνται ἐν τῇ ζωῇ, ἐξ ἴσου ἀπολαύουσι τοῦ δικαιώματος τῆς μεταβιβάσεως. Ἐὰν ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν προαποβιώσῃ, οἱ κατιόντες αὐτοῦ ἀντικαθιστῶσιν αὐτὸν κατὰ τοὺς βαθμοὺς, συνωδὰ ταῖς ἐν τῇ πρώτῃ τάξει ἀναγραφομέναις διατάξεσιν.

Ἐν ἐλλείψει κατιόντων αὐτοῦ, τὸ δικαίωμα μεταβιβάσεως ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν ἐπιζῶντα πατέρα ἢ μητέρα.

Ἐὰν καὶ οἱ δύο γονεῖς ἔχωσι προαποβιώσει, τὸ μὲν τοῦ πατρὸς μερίδιον περιέρχεται κατὰ τοὺς βαθμοὺς εἰς τοὺς κατιόντας αὐτοῦ, τὸ δὲ τῆς μητρὸς εἰς τοὺς κατιόντας αὐτῆς.

1. Καίτοι ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ δὲν φέρεται ἡ λέξις ἀδελφῶν ἀρρένων καὶ θηλέων ὑπὸ τὴν ἔκφρασιν κατιόντων, ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις ἐν τῇ 24 τροποποιήσει (σελ. 26) γράφει: «Ἡ δευτέρα τροποποίησις διαρρυνθίμει τὴν σχέσιν γονέων μετὰ τῶν ἀδελφῶν ἀρρένων καὶ θηλέων».

Ἐν ἐλλείψει κατιόντων τοῦ ἑτέρου τῶν γονέων, τὸ μερίδιον τούτου μεταβιβάζεται εἰς τοὺς κατιόντας τοῦ ἑτέρου τῶν γονέων.

Ἄρθρ. 4. — Ἡ τρίτη τάξις τῶν ἐχόντων δικαίωμα μεταβιβάσεως εἶναι ἡ τῶν πάππων καὶ τῶν μαμμῶν τοῦ ἀποθανόντος καὶ τῶν κατιόντων αὐτῶν.

Ἐὰν ἅπαντες οἱ ἐκ πατρὸς καὶ μητρὸς πάπποι καὶ μάμμαι ζῶσιν, ἅπαντες κληρονομοῦσιν ἐξ ἴσου.

Ἐὰν τις ἐξ αὐτῶν ἐχῇ προαποθιώσει, οἱ κατιόντες αὐτοῦ ἀντικαθιστῶσιν αὐτὸν κατὰ τοὺς βαθμούς.

Ἐν ἐλλείψει κατιόντων αὐτοῦ, τὸ εἰς αὐτὸν ἀναλογοῦν μερίδιον μεταβιβάζεται εἰς τὸν ζῶντα πάππον ἢ τὴν μάμμην, ὅστις εἶναι ὁ (ἢ) σύζυγος ἐκείνου ἢ ἐκείνης. Ἐὰν αὕτη ἢ οὗτος δὲν ζῇ, ἡ μεταβίβασις γίνεταί εἰς τοὺς κατιόντας αὐτοῦ.

Ἐὰν οἱ ἐκ πατρὸς ἢ μητρὸς πάπποι καὶ μάμμαι, δὲν ὑπάρχωσιν ἐν τῇ ζωῇ καὶ δὲν ἀφῆκαν κατιόντας, τὸ δικαίωμα τῆς κληρονομίας μεταβιβάζεται εἰς τοὺς ἐξ ἄλλου μέρους πάππους καὶ μάμμας ἢ εἰς τοὺς κατιόντας αὐτῶν. Οἱ κατιόντες, οἵτινες, συνωδὰ τῷ παρόντι ἄρθρῳ, ἀντιπροσωπεύουσι τοὺς γονεῖς ἢ τὸν πάππον καὶ τὴν μάμμην, ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις τὰς ἀναγραφομένας ὡς πρὸς τὴν μεταβίβασιν εἰς τὴν 1ην τάξιν¹.

Ἄρθρ. 5. — Ὁ ἐκ τῶν κατιόντων τῆς 1ης, 2ας καὶ 3ης τάξεως κληρονόμος, ὁ ἀποκτῶν ἐκ πολλῶν μερῶν δικαίωμα κληρονομίας, λαμβάνει τὸ ὅλον τῶν μεριδίων.

Ἄρθρ. 6. — Ὑπαρχούσης τῆς ἡγουμένης ἐκ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων τάξεων, ἡ

1. Καίτοι ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ δὲν φέρονται αἱ λέξεις *θείων ἀργέων καὶ θηλέων καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν* ὑπὸ τὴν ἔκφρασιν κατιόντων, ἡ αἰτιολογικὴ ἐκθεσις ἐν τῇ 3ῃ τροποποιήσει (σελ. 57) γράφει: «*Ἡ τρίτη τροποποίησις ἀφορᾷ τὰ τέκνα τῶν προαποθιωσάντων γονέων, δηλαδὴ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς τοῦ θανόντος*».

ἐπομένη ἀποκλείεται τοῦ δικαιώματος τῆς μεταβιβάσεως.

Ἄλλ' ἐὰν ὁ ἀποθανὼν ἔχῃ τέκνα καὶ ἐγγόνια καὶ ἐὰν ζῇ ἡ μήτηρ καὶ ὁ πατήρ ἢ ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν, τὸ $\frac{1}{6}$ μερίδιον μεταβιβάζεται εἰς αὐτούς.

Ἄρθρ. 7. — Ἐὰν ὁ σύζυγος ἢ ἡ σύζυγος τοῦ ἀποθανόντος συμπέσῃ (συντρέχῃ) μετὰ τῶν δικαιούχων τῆς πρώτης τάξεως, λαμβάνει τὸ ἐν τέταρτον τῆς κληρονομίας, ἐὰν δὲ συμπέσῃ μετὰ τῶν δικαιούχων τῆς δευτέρας τάξεως ἢ μετὰ τοῦ πάππου καὶ τῆς μάμμης, ὁ (ἡ) σύζυγος λαμβάνει τὸ ἡμισυ τῆς κληρονομίας.

Ἐὰν, συνφθὰ τῇ 4 ἄρθρῳ, ὁ πάππος καὶ ἡ μάμμη μετὰ τῶν κατιόντων αὐτῶν ἀπαιτῇται νὰ ἔχωσι δικαίωμα μεταβιβάσεως, τότε καὶ τὸ μερίδιον τὸ ἀναλογοῦν εἰς τοὺς κατιόντας τούτους λαμβάνει ὁ (ἡ) σύζυγος.

Ἐὰν οὐδεὶς ὑπάρχῃ ἐκ τῶν ἐχόντων δικαίωμα μεταβιβάσεως τῆς πρώτης καὶ δευτέρας τάξεως, οὔτε πάππος ἢ μάμμη, ὁ (ἡ) σύζυγος ἔχουσιν ἀποκλειστικῶς τὸ δικαίωμα τῆς μεταβιβάσεως.

Ἄρθρ. 8. — Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τῶν διτελῶν καὶ μονοτελῶν τῶν ἐστεγασμένων βακουφικῶν καὶ μουκαταλίδικων (ἥτοι ἰδξαρετεϊνλῇ βὲ ἰδξαρέε βαχιδέϊ καδιμελῇ μουσακαφάτ βὲ μουστεγιλάτ βακφιέ ἴλε μουκατάϊ καδιμελῇ μουστεγιλάτ).

Ἄρθρ. 9. — Ἐὰν ὁ σημερινὸς ἰδξαρὲς τῶν ἐστεγασμένων βακουφικῶν, ὥς καὶ οἱ παλαιοὶ μουκατάδες (μισθώματα κατ' ἀποκοπὴν) καὶ τὸ κατ' ἀποκοπὴν ἀντίτιμον τῆς δεκάτης τῶν ἀφιερωμένων γαιῶν, εἶναι ὀλιγώτερον τῶν 100 παράδων ἐπὶ τοῖς χιλίοις, ἀναλόγως τῇ ἀξίᾳ τοῦ φόρου (βιργκιού κηϊμέτ), ἀναβιβάζονται εἰς τὸ ποσὸν αὐτό, ἕνεκα ἐπεκτάσεως τῶν ὁρίων τοῦ δικαιώματος μεταβιβάσεως, συνφθὰ τῇ 5ῃ ἄρθρῳ.

Ἐπίσης οἱ μουκατάδες, οἱ ἐκ νέου ὁρισθησόμενοι διὰ

τὰς βακουφικὰς γαίας, ὑποβληθήσονται εἰς τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν.

Ἐκτὸς τούτου, τὰ τέλη τῆς ἐπεκτάσεως, ἅτινα ἔδει νὰ πληρωθῶσι κατ' ἀναλογίαν 30⁰/₁₀₀, ἐπὶ τῇ βάσει ἀξίας διὰ τὰ ἐστεγασμένα (μουσακαφὰ καὶ μουστεγιλάτ), τῶν ὁποίων δὲν ἐγένετο ἡ ἐπέκτασις τῶν ὁρίων τῆς κληρονομικῆς μεταβιβάσεως, συνωδὰ τῇ προτέρᾳ τάξει, θὰ διαιρεθῶσιν εἰς 60 δόσεις καὶ θὰ πληρωθῶσιν ἐν διαστήματι 60 ἐτῶν πρὸς ἥμισυ τοῖς χιλίοις κατ' ἔτος.

Ἄρθρ. 10. — Εἰς τὰ βακούφια, ὧν τὰ ὅρια τῆς κληρονομικῆς μεταβιβάσεως εἶναι μᾶλλον ἐκτεταμένα, συνωδὰ τοῖς ὅροις τοῦ ἀφιερωτοῦ, οἱ ὅροι οὗτοι τηρηθήσονται ὡς καὶ πρότερον, οἱ δὲ ὠρισμένοι ἰδξαρέδες θὰ μείνωσιν ὡς καὶ πρότερον.

Ἄρθρ. 11. — Ὁ νόμος οὗτος τεθήσεται ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 12. — Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου ἀνατίθεται εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Ἐβκαφίου.

Διατάσσω τὴν προσωρινὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου καὶ τὴν καταχώρισιν αὐτοῦ εἰς τοὺς ἰσχύοντας νόμους τοῦ Κράτους, ὑπὸ τὸν ὅρον, ἵνα ὑποβληθῇ εἰς ἐπιψήφισιν ἅμα τῇ συγκλήσει τοῦ Κοινοβουλίου.

Τῇ 21 Φεβρουαρίου 1328 (27 Ρεβίουλ ἐββέλ 1331).

(ὑπ.) ΜΕΧΜΕΤ ΡΕΣΑΔ

Ο Μέγας Βεζύρης » ΜΑΧΜΟΥΤ ΣΕΒΚΕΤ

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομ. » ΡΙΦΑΤ

Ὁ ἀναπλ. τοῦ ὑπ. τοῦ Ἐβκαφ. » ΙΒΡΑΧΙΜ

Ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως «Ταχσίμι Βακαί» τῇ 27 Φεβρουαρίου 1328 (1913).

Τοιαῦται εἶναι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ κληρονομιῶν νόμου, εὐεργετικώταται διὰ τὸ Κράτος καὶ τοὺς κατοίκους αὐτοῦ καὶ σύμφωνοι κατὰ τὸ δυναιὸν καὶ τό γε νῦν πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς προσόδους τοῦ Κ' αἰῶνος.

Μεταξὺ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως καὶ τοῦ κειμένου τοῦ νόμου ὑπάρχει ἡ ἐξῆς ἀντίφασις : Κατ' ἐκείνην τὸ δικαίωμα τοῦ ἡ τῆς συζύγου ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ προαποβιοῦντος συζύγου ἡ συζύγου εἶναι τὸ ἡμισυ ἀπὸ τῆς τρίτης τάξεως, ἐν ᾧ κατὰ τὸν νόμον τὸ δικαίωμα ἡμίσεος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δευτέρας καὶ ἑξακολουθεῖ καὶ εἰς τὴν τρίτην τάξιν· ἡ ἀντίφασις αὕτη τῆς ἐκθέσεως ὀφείλεται ἴσως εἰς λάθος· ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ κείμενον τοῦ νόμου εἶναι ἐπικρατέστερον.

IV. Πρὸς πλείω εὐκολίαν τῆς κατανοήσεως τοῦ νόμου τούτου παραθέτομεν καὶ τὸν ὃν συνετάξαμεν κατωθὶ πίνακα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΩΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΑΞΕΩΝ

ἐπὶ τῶν Δημοσίων καὶ ἀφιερωμένων Γαιῶν
καὶ

ἐπὶ παντὸς εἵδους βακουφικῶν ἀκινήτων
κατὰ τὸ ἐν ἰσχύϊ νεώτατον Ὁθωμανικὸν Δίκαιον
ὑπὸ

ΜΙΛΤ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΟΥ

1η ΤΑΞΙΣ.—Ἡ τῶν κατιόντων τοῦ θανόντος ἐξ ἀρρενογονίας καὶ θηλυγονίας ἐπ' ἄπειρον, ἥτοι :

Ὁ υἱὸς ἢ οἱ υἱοὶ καὶ ἡ θυγάτηρ ἢ αἱ θυγατέρες τοῦ θανόντος ἐξ ἴσου μεταξύ των κατὰ κεφαλὴς.

Ἐν ἐλλείψει τοῦ ἡ τῶν υἱῶν καὶ τῆς θυγατρὸς ἡ τῶν θυγατέρων, οἱ κατιόντες τούτων, ἥτοι :

Ὁ ἐγγονος ἢ οἱ ἐγγονοὶ καὶ ἡ ἐγγόνη ἢ αἱ ἐγγόνοι δικαίωματι ἀντιπροσωπείας εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐκλιπόντος

γονέως αὐτῶν ἐξ Ἰσου κατὰ ρίζας, ὁ δὲ (ἡ) ἔγγονος καὶ οἱ (αἱ) ἔγγονοι τῆς αὐτῆς ρίζης μεταξύ των ἐξ Ἰσου κατὰ κεφαλὰς.

Ἐν ἑλλείψει τοῦ ἡ τῶν ἐγγόνων καὶ τῆς ἡ τῶν ἐγγονῶν οἱ κατιόντες τούτων, ἦτοι :

Ὁ **δισέγγονος** ἡ οἱ **δισέγγονοι** καὶ ἡ **δισεγγόνη** ἡ αἱ **δισεγγόνοι** δικαίωματι ἀντιπροσωπείας εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐκλιπόντος γονέως αὐτῶν ἐξ Ἰσου κατὰ ρίζας, ὁ δὲ (ἡ) **δισέγγονος** καὶ οἱ (αἱ) **δισέγγονοι** τῆς αὐτῆς ρίζης μεταξύ των ἐξ Ἰσου κατὰ κεφαλὰς, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς ὁ (ἡ) **τρισέγγονος** καὶ οἱ (αἱ) **τρισέγγονοι** καὶ καθ' ἑξῆς.

Εἰς τὴν τάξιν ταύτην τῶν κατιόντων ἐν γένει συντρέχουσι καὶ προαφαιροῦσι τὰς μερίδας των :

Ὁ (ἡ) **σύζυγος** τοῦ θανόντος διὰ $\frac{1}{4}$ τῆς κληρονομίας.

Ὁ **πατὴρ** καὶ ἡ **μήτηρ** τοῦ θανόντος ἀνὰ $\frac{1}{6}$ αὐτῆς ἐξ Ἰσου.

2α ΤΑΞΙΣ. — Ἡ τοῦ **πατρὸς** καὶ **μητρὸς** τοῦ θανόντος καὶ τῶν **κατιόντων** τοῦ **πατρὸς** καὶ **μητρὸς**, ἦτοι **ἀδελφῶν** τοῦ θανόντος ἐξ ἀρρένων καὶ θηλέων ὡς ἑξῆς :

Ὁ **πατὴρ** καὶ ἡ **μήτηρ** κληρονομοῦσι τὸν θανόντα ἐξ Ἰσου. Εἰς τὴν τάξιν ταύτην συντρέχουσι διὰ τὸ $\frac{1}{2}$ τῆς κληρονομίας ὁ ἐπιζῶν σύζυγος ἡ ἡ σύζυγος τοῦ θανόντος.

Ἐν ἑλλείψει πατρὸς ἔρχονται εἰς τὴν θέσιν τοῦ κατὰ κεφαλὰς οἱ **κατιόντες** αὐτοῦ, ἦτοι **ἀδελφοὶ** ἡ **ἀδελφαὶ** τοῦ θανόντος καὶ λαμβάνουσι τὴν μερίδα του, ὡς ἐν τῇ α' τάξει. Καὶ μετὰ τούτων **συντρέχει** ὁ (ἡ) **σύζυγος** κατὰ τὸ ἥμισυ.

Ἐν ἑλλείψει μητρὸς ἔρχονται εἰς τὴν θέσιν αὐτῆς κατὰ κεφαλὰς οἱ **κατιόντες** αὐτῆς, ἦτοι οἱ **ἀδελφοὶ** ἡ **ἀδελφαὶ** τῆς θανούσης καὶ λαμβάνουσι τὴν μερίδα αὐτῆς. Καὶ μετὰ τούτων **συντρέχει** ὁ (ἡ) **σύζυγος** κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς κληρονομίας.

Ἐν ἑλλείψει πατρὸς καὶ μητρὸς ἔρχονται εἰς τὴν θέσιν αὐτῶν οἱ **κατιόντες** αὐτῶν, ἦτοι **ἀδελφοὶ** ἡ **ἀδελφαὶ** τοῦ θανόντος, καθ' ὃν τρόπον ἐν τῇ α' τάξει. Καὶ μετὰ τούτων **συντρέχει** ὁ (ἡ) **σύζυγος** κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς κληρονομίας.

Ἐν ἑλλείπει κατιόντων τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς, ἦτοι τῶν ἀδελφῶν ἐν γένει, ἔρχονται τὰ τέκνα ἐν γένει ἄρρενα καὶ θήλεα τοῦ ἢ τῶν κατιόντων (ἦτοι ἀνεψιοὶ καὶ ἀνεψιαὶ τοῦ θανόντος) καὶ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐκλιπόντος γονέως αὐτῶν κατὰ ρίζας, μετὰ τῶν δὲ τῆς αὐτῆς ρίζης κατὰ κεφαλὰς. Καὶ μετὰ τούτων συντρέχει ὁ (ἡ) σύζυγος κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς κληρονομίας.

3η ΤΑΞΙΣ.— *Ἡ τῶν πάππων καὶ μαμμῶν τοῦ θανόντος καὶ τῶν κατιόντων αὐτῶν*, ἦτοι θείων τοῦ θανόντος ἄρρένων καὶ θηλέων.

Οἱ πάπποι καὶ αἱ μάμμαι τοῦ θανόντος κληρονομοῦσι τὸν θανόντα ἕξ ἴσου κατὰ κεφαλὰς. Καὶ εἰς τὴν τάξιν ταύτην συντρέχει διὰ τὸ $\frac{1}{2}$ τῆς κληρονομίας ὁ ἐπιζῶν σύζυγος ἢ ἡ σύζυγος τοῦ θανόντος.

Ἐν ἑλλείπει τινὸς τῶν πάππων ἢ τῶν μαμμῶν ἔρχονται εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ ἢ αὐτῶν οἱ κατιόντες αὐτῶν κατὰ ρίζας, ἦτοι οἱ πατρικοὶ ἢ μητρικοὶ θειοὶ καὶ θείαι αὐτῶν, μετὰ δὲ αὐτῶν τῆς αὐτῆς ρίζης κατὰ κεφαλὰς. Ἐν ἑλλείπει κατιόντων τοῦ ἀποβιώσαντος πάππου ἢ μάμμης κληρονομεῖ τὴν μερίδα τοῦ θανόντος ὁ (ἡ) ἐπιζῶν πάππος ἢ μάμμη, ὅστις εἶναι ὁ (ἡ) σύζυγος.

Ἐν ἑλλείπει καὶ ὅλων τῶν πάππων καὶ μαμμῶν, ὁ (ἡ) ἐπιζῶν σύζυγος λαμβάνει καὶ τὸ μερίδιον τῶν ἐκλιπόντων, ἀποκλείων τοὺς κατιόντας αὐτῶν, ἦτοι λαμβάνει τὸ ὅλον τῆς κληρονομίας.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ὁ (ἡ) σύζυγος εἶναι οἱ τελευταῖοι κληρονόμοι τοῦ θανόντος, μεθ' οὗς ἔρχεται τὸ δημόσιον.

5. Νόμος προσωρινὸς τῆς 21 Φεβρουαρίου 1328 (1913) περὶ εἰσπράξεως τῶν Ἰδзарэдων καὶ Βακουφικῶν Μουκατάδων ὁμοῦ μετὰ τοῦ φόρου.

Ι. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΥΤΟΥ ΕΚΘΕΣΙΣ

Καθ' ἣν περίπτωσιν τὸ περιεχόμενον τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταβιβάσεων (ἰντικαλάτ) τύχη τῆς Αὐτοκρατορικῆς κυρώ-

1. Μουκατάς εἶναι δικαίωμά τι, μίσθωμά τι κατ' ἀποκοπήν.

σεως, τὰ ὄρια τοῦ δικαιώματος τῆς μεταβιβάσεως θέλουσιν ἐπεκταθῇ ἀρκετὰ, καὶ ἔνεκα τούτου αἱ ὠφέλειαι τῶν Μαχλουλιῶν τοῦ Βακουφίου, αἵτινες θὰ προκύψωσι καὶ οἱ ἰδζαρέδες καὶ οἱ μουκατάδες, οἱ ὅποιοι θὰ ἀναβιβασθῶσιν εἰς 60 παράδες τοῖς χιλίοις, θέλουσι μετατραπῇ εἰς ἐτησίας προσόδους. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἀνάγκη, ὅπως προληφθῇ ἡ ἐπιβράδυνσις τῶν ἐπιβεβλημένων δαπανῶν, αἷς ὑποβληθῇσεται κατὰ τὸ σύνηθες τὸ Βακούφιον καὶ ἔπειδὴ τοῦτο ἔξαρτᾶται ἐκ τῆς τακτικῆς εἰσπράξεως τῶν ἰτζαρέδων καὶ μουκατάδων, ὥς ἐκ τούτου, τοῦ ταμείου τοῦ Βακουφίου στερουμένου τῶν μέσων τῆς εἰσπράξεως, ἐκρίθη ἀναγκαῖον, ὅπως καὶ οἱ ἰτζαρέδες καὶ μουκατάδες συνεισπράττωνται μετὰ τοῦ φόρου ὑπὸ τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων συμφώνως μὲ τὰ προηγούμενα παραδείγματα. Ἐπομένως, τῆς γνώμης ταύτης γενομένης παραδεχτῆς καὶ ὑπὸ τῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, συνετάχθη νομοσχεδίων ἐν εἴδει εἰδικοῦ νόμου.

II. Ἴδου καὶ ἡ μετάφρασις αὐτοῦ:

Ἄρθρ. 1. — Οἱ ἐτήσιαι ἰδζαρέδες καὶ μουκατάδες, ἀνευ ἔξαρέσεως, οἱ εἰσπραχθησόμενοι ἐν ὀνόματι τοῦ Ἐδκαφίου, εἰσπράττονται ὑπὸ τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων ὁμοῦ μετὰ τοῦ φόρου καὶ παραδίδονται καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸ Ἐδκάφιον, χωρὶς νὰ ληφθῶσι δικαιώματα εἰσπράξεως.

Ἄρθρ. 2. — Ἡ ἐκτέλεσις τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου ἀνατίθεται εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Ἐδκαφίου.

Διατάσσω τὴν προσωρινὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου καὶ τὴν καταχώρισιν αὐτοῦ μετὰ τῶν νόμων τοῦ Κράτους, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Κοινοβουλίου, ἅμα τῇ συγκλήσει αὐτοῦ.

Τῇ 21 Φεβρουαρίου 1328 (27 Ρεβίουλ ἐββέλ 1331).

(ὑπ.) ΜΕΧΜΕΤ ΡΕΣΑΤ

Ὁ Μέγας Βεζύρης » ΜΑΧΜΟΥΤ ΣΕΒΚΕΤ

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομ. » ΡΙΦΑΤ

Ὁ ἀναπλ. ὑπουργ. τοῦ Ἐδκαφ. » ΙΒΡΑΧΙΜ

6. Νόμος προσωρινὸς τῆς 25 Φεβρουαρίου 1328 (1 Ρεβιουὺλ ἀχῆρ 1331) περὶ ὑποθήκης.

I. Περὶ τοῦ Νόμου τούτου παρατηροῦμεν τὰ ἐπόμενα :

Ἱστορικόν.

Ἐνωρὶς παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς ἐγένετο ἐπαισθητὴ ἡ ἀνάγκη, ἵνα καὶ ἡ ἀκίνητος ἰδιοκτησία χρησιμεύῃ εἰς τὸ νὰ εὐκολύνῃ τοὺς ἰδιοκτῆτας ταύτης, ὅπως δανεῖζονται χρήματα χάριν διαφόρων σκοπῶν ἀτομικῶν καὶ παντοίων ἐπιχειρήσεων ἐπὶ τόκῳ καὶ ὅροις ἐπωφελέσι καὶ ἀνταποκρινομένοις εἰς τὰς τοπικὰς καὶ καιρικὰς περιστάσεις.

Δυστυχῶς ἡ ἐξεύρεσις τοῦ μέσου τῆς τοιαύτης χρησιμοποίησεως δὲν κατωρθοῦτο καὶ οὕτως αἱ ἀνάγκαι τῶν κατόχων ἀκινήτων κτημάτων ἔμενον ἀθεράπευτοι.

Ἐν Γερμανίᾳ τὸ πρῶτον μετὰ τὸν πόλεμον τῶν ἑπτὰ ἔτων συνεπεία τῶν ἐπελθουσῶν καταστροφῶν καὶ τῆς ἀδυναμίας τῶν καταστραφέντων ἰδιοκτητῶν, ὅπως τηρήσωσι τὰς ὑποχρεώσεις των ἔμπορός τις ὀνόματι Μπούρινκ (Buring), τοῦ Βερολίνου, ἐνόμισεν, ὅτι ἐξεύρε τὸ μέσον τῆς χρησιμοποίησεως τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας χάριν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐμπορίου διὰ τῆς ἰδρύσεως ἐταιρίας τινὸς μεταξὺ ἰδιοκτητῶν, οἵτινες ἡγγυῶντο μεταξὺ των τὴν τήρησιν τῶν σχετικῶν ὑποχρεώσεών των· ἡ τοιαύτη ἐταιρία κατεδίωκε τὸν καθυστεροῦντα ὀφειλέτην, ἐπώλει τὴν ἰδιοκτησίαν του διὰ συνοπτικῆς διαδικασίας καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἐπλήρωνε τὸ τυχὸν ἔλλειμμα. Φρειδερίκος ὁ II ἐνεθάρρυνε τὴν σύστασιν τῶν τοιούτων ἐταιριῶν, ὧν ἡ πρώτη συνέστη ἐν Σιλεσίᾳ τὸ 1770.

Ἡ ἰδέα αὕτη διεδόθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον καθ' ὅλην τὴν Γερμανίαν καὶ εἰσέδυσε καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν, πρόμαχοι δὲ τῶν νέων τούτων ἰδεῶν κατὰ τὸ 1838 καὶ κατόπιν ὑπῆρξαν πολλοὶ διάσημοι Γάλλοι, ὥς ὁ Λουδοβίκος Βολόβσκη, ὁ Δαρμπλαὶ καὶ ἄλλοι καὶ εἰργάσθησαν ὑπὲρ τῆς ἰδρύσεως τοιούτων ἐταιριῶν, μόνον δὲ κατὰ τὸ 1852 ἐρρίφθησαν αἱ

βάσεις τῶν κτηματικῶν Τραπεζῶν ἐν Γαλλίᾳ καὶ διάφοροι προϋτάθησαν τρόποι καὶ πρὸς πραγματοποιήσιν αὐτῶν ἐξεδόθη τὸ διατάγμα τῆς 28 Φεβρουαρίου 1852 περὶ ἰδρύσεως ἑταιριῶν κτηματικῆς πίστεως, διὰ νεωτέρου δὲ διατάγματος τῆς 28 Μαρτίου 1852 ἐνεκρίθη καὶ ἰδρύθη ἡ Κτηματικὴ Τράπεζα τῶν Παρισίων, ἥς τὸ προνόμιον ἐπεξετάθη καθ' ὅλην τὴν Γαλλίαν διὰ διατάγματος τῆς 28 Δεκεμβρίου 1852 καὶ ἡ Τράπεζα ἠὺδοκίμησε καὶ διετερήθη καὶ εἰς αὐτὰς τὰς δυσκολωτάτας περιστάσεις τῆς Γαλλίας μετὰ τὸν Γαλλο-γερμανικὸν πόλεμον τοῦ 1870 καὶ τὰς ἐπελθούσας κατόπιν καταστροφῆς τῶν κοινοκτημονιστῶν (communards).

Τοιαῦται κτηματικαὶ Τράπεζαι λειτουργοῦσι καὶ ἐν Ἀλγερίᾳ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ εὐδοκимоῦσιν, οὐ μὴν ἀλλὰ ὑπὸ διάφορα ὀνόματα καὶ ἐν Αὐστρίᾳ, ἐν Γερμανίᾳ, ἐν Ἰταλίᾳ, ἐν Ἰσπανίᾳ, ἐν Σουηδίᾳ καὶ ἐν ὅλοις τοῖς εὐρωπαϊκοῖς Κράτεσι καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις Ἠπείροις τοῦ Κόσμου.

II. Κτηματικὴ Ὀθωμανικὴ Τράπεζα ἐν Τουρκίᾳ.

Τοιαύτη κτηματικὴ Τράπεζα (Crédit Foncier Turc) λέγεται ὅτι θὰ ἰδρυθῇ ἢ ἰδρυθῇ ἤδη καὶ ἐν Τουρκίᾳ.

Βεβαίως σκοπὸς τῆς Κτηματικῆς ταύτης Τραπεζῆς θὰ εἶναι, ὥπως ἡ ἀκίνητος ἰδιοκτησία ἐν Τουρκίᾳ, συνισταμένη εἰς μουλκικὰ κτήματα, εἰς βακουφικὰ παντὸς εἶδους καὶ εἰς δημοσίας γαίας, χρησιμεύῃ εἰς τὸ νὰ εὐκολύνῃ τοὺς κατόχους αὐτῶν, εἴτε ὥς άτομα, εἴτε ὥς ἐμπόρους, εἴτε ὥς βιομηχάνους, εἴτε ὥς ἐπιχειρηματίας, εἴτε ὥς τραπεζίτας, νὰ δανείζωνται χρήματα χάριν διαφόρων ἐπωφελῶν αὐτοῖς σκοπῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, ὑποθηκευομένη ἢ πωλουμένη ἐπὶ ἔξωνήσει εἰς Τραπεζᾶς ἢ ἑταιρίας κτηματικὰς ἢ ἐμπορικὰς ἢ βιομηχανικὰς ἢ γεωργικὰς ἢ οἰκοδομικὰς ἐπὶ τόκῳ μετρίῳ καὶ ὅροις ἐπωφελέσι καὶ ἀνταποκρινομένοις εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς χώρας ταύτης.

Τοιαύτη τις εὐκολία ἦν ἀδύνατος τέως παρ' ἡμῖν, ἀφοῦ ἡ ὑποθήκη, καθ' ἣν ἔχει ἔννοιαν ἐν ἀπάσῃ τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ, δὲν ὑπῆρχεν ἐν Τουρκίᾳ· οὕτω δὲ πλούσιος ἰδιώτης εἰς ἀκίνητα κτήματα ἢ ἐμποροὶ ἢ βιομήχανοι ἢ ἐπιχειρηματαί,

ιδιοκτηῖται ἀκινήτων κτημάτων ἡδυνάτουν ἐν ἀναγκῇ των νὰ δανεισθῶσι χρήματα ἐπὶ μικρῷ τόκῳ καὶ ὅροις ἐπωφελέσι πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν ἢ τῶν σκοπῶν αὐτῶν, κατ' ἀνάγκην λοιπὸν προσέφευγον καὶ ἐγίνοντο θύματα τοκογλύφων καὶ αἰσχροκερδῶν δανειστῶν, πωλοῦντες εἰς τούτους τὰ κτήματά των ἐπὶ ἐξωνήσει ἐπὶ ὠρισμένη προθεσμίᾳ.

Ἡ ἀδυναμία αὕτη καὶ ἔλλειψις ἦσαν ἐπαισθηταὶ καὶ πολὺς ἐκάστοτε ἐγένετο λόγος πανταχοῦ ἐπὶ τῷ Κράτει καὶ πολλὰ προϋτάθησαν σχέδια, ἀλλ' ἅπαντα ταῦτα ἔμενον σχέδια ἀπλᾶ ἐπὶ χάριτος.

Ἡ νῦν συνταγματικὴ Κυβέρνησις καὶ ὥς πρὸς τοῦτο ἐνεωτέρισε καὶ διὰ τοῦ νόμου τῆς 16 Φεβρουαρίου, 1328 (1913) (22 Ρεβιουλεββέλ 1331) παρέσχε τὸ δικαίωμα ιδιοκτησίας ἐπὶ ἀκινήτων ἐν Τουρκίᾳ εἰς τὰς Ὀθωμανικὰς ἐμπορικὰς βιομηχανικὰς καὶ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν ἐταιρίας (ἄρθ. 1 § 3) καὶ νὰ ἐγγράφωσι ταῦτα εἰς τὸ ὄνομα των διὰ τῶν διευθυντῶν αὐτῶν (ἄρθ. 4 ἐν τέλει).

Συνωδᾷ δὲ τῷ νόμῳ τούτῳ δύναται νὰ ἰδουῖται Ὀθωμανικὴ Κτηματικὴ Τράπεζα, παρέχουσα δάνεια τοῖς οἷσις-δήποτε κτηματίαις ἐπὶ τόκῳ μετρίῳ καὶ ἐπὶ ἄλλοις ἐπωφελέσιν ὅροις πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ χρέους ἐντὸς ὠρισμένων τακτικῶν προθεσμιῶν. Διὰ τοῦ νόμου τούτου παύει καὶ ἡ δεσποτεία καὶ κακὴ πίστις τῶν τοκογλύφων καὶ αἰσχροκερδῶν δανειστῶν, οἵτινες κατέτρωγον μεγάλης ἀξίας κτήματα ἀντὶ πινακίου φακῆς.

Νέα λοιπὸν ἐποχὴ προόδου, εὐημερίας καὶ οἰκονομικῆς, βιομηχανικῆς καὶ ἐμπορικῆς ἀναπτύξεως ἀνατέλλει ἐν Τουρκίᾳ διὰ τῆς ἐν αὐτῇ διαδόσεως τῆς ἐγγείου πιστώσεως καὶ καλοῦνται πάντες οἱ βουλόμενοι καὶ δυνάμενοι νὰ μετασχωσι ταύτης ἐπ' ἀγαθῷ καὶ ἐπ' ὠφελείᾳ καὶ τιμῇ τῆς ὥρας ταύτης χώρας.

III. Ἴδον καὶ μετάφρασις τοῦ νόμου τούτου.

Ἄρθρ. 1. — Τὰ Μούλκια, αἱ δημόσιοι καὶ βακουφικαὶ γαῖαι, καὶ τὰ ἐστεγασμένα βακούφια (μουσα-

καφάτ), τὰ κατεχόμενα ἐξ ολοκλήρου ὑφ' ἐνὸς μόνοῦ προσώπου ἢ ὑπὸ πολλῶν ἐξ ἀδιαιρέτου, δύνανται νὰ ὑποδειχθῶσιν εἰς ἐξασφάλισιν πληρωμῆς χρέους, ἐπὶ τῇ ὄρῃ ἵνα θεωρῶνται ὡς ὑποθηκευμένα ἀπέναντι χρέους.

Καθ' ἣν περίπτωσιν ταῦτα ἔχωσιν ἀνωτέραν ἀξίαν τοῦ χρέους, τῆς περιπλέον ἀξίας θεωρουμένης ὡς ἀντισταθμίσματος, δύνανται νὰ ὑποδειχθῶσιν εἰς ἐξασφάλισιν πληρωμῆς χρέους καὶ ἐκ δευτέρου καὶ ἐκ τρίτου καὶ οὕτω καθεξῆς καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει αἱ προηγουμένως γενόμεναι ὑποθηκεύσεις προτιμῶνται τῶν μεταγενεστέρων κατὰ βαθμούς.

Ἄρθρ. 2.— Τὰ ἀκίνητα κτήματα εἶνε δυνατόν νὰ ὑποδειχθῶσιν ὡς ὑποθήκαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς Γεωργικῆς Τραπεζῆς, καὶ ἀπέναντι ποσῶν δανειζομένων ἐκ Βακουφικῶν χρημάτων εἰς τὸ ὄνομα τῶν Βακουφίων των, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Ὀθωμανικῶν Ἑταιριῶν καὶ Τραπεζῶν, δικαιουμένων κυβερνητικῇ ἀδείᾳ νὰ παραχωρῶσι δάνεια ἐπὶ ἐστεγασμένων καὶ γηπέδων, κειμένων ἐντὸς τῶν πόλεων. Ἀλλ' αἱ τοιοῦτου εἵδους Ἑταιρίαι καὶ αἱ Τράπεζαι δὲν δύνανται νὰ μεταβιβάσωσιν εἰς τὸ ὄνομά των δι' ὀριστικῆς πωλῆσεως τὰ ρηθέντα ἀκίνητα.

Ἄρθρ. 3.— Πρὸς ἐνέργειαν ὑποθήκης διὰ χρέος, ἀπαιτεῖται ἡ προσαγωγή Ἰλμουχαμπερίου ἐπικεκυρωμένου ὑπὸ τῆς Δημαρχίας καὶ διαλαμβάνοντος πρωτίστως, ἂν τὸ ὑποθηκευθὲν ὄνομα Ἀκαρέτιον εἶναι ἐνοικιασμένον ἢ οὐ καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ἐνοικιάσεως. Καὶ ἐὰν μὲν ὁ χρόνος τῆς ἐνοικιάσεως εἶνε περισσότερος τῆς προθεσμίας τῆς συνάψεως τοῦ χρέους καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας ταύτης ὁ ἐνοικιαστὴς συναινῇ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, λαμβάνεται παρ' αὐτοῦ ἢ παρὰ τοῦ δανειστοῦ δηλωτικὸν (Μπεγιαναμέ), ὅτι δὲν θὰ ἐπιδιώξῃ τὰς διατυπώσεις τῆς ἐκτελέσεως μέχρι τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς ἐνοικιάσεως.

Ἀκολουθῶς συντάσσεται Σενέτιον ὡς κατωτέρω.

Ἄρθρ. 4. — Τὰ περὶ ὑποθήκης χρεωστικὰ ὁμόλογα συντάσσονται ὑπὸ τῶν κτηματολογικῶν τμημάτων εἰς διπλοῦν, καί, ὀριζομένης ἐν τῇ πόλει, ἐν ἣ εὐρίσκεται τὸ κτῆμα, τῆς νομίμου κατοικίας ἀμφοτέρων τῶν μερῶν (Ἰκαμετριάχι Κανουνί), ὑπογράφονται ἢ σφραγίζονται ὑπ' αὐτῶν.

Μετὰ δὲ τὴν λήψιν τοῦ τακριρίου, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων ἐπικυροῦνται καὶ δίδεται ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον εἰς αὐτούς.

Ἄπαντα τὰ δικαστήρια καὶ τὰ λοιπὰ κυβερνητικὰ τμήματα ἀποφασίζουσι καὶ ἐνεργοῦσι συνωδᾶ τῇ περιεχομένῃ τῶν οὕτως ἐπικεκυρωμένων ὁμολόγων ἀνευ ἐτέρας ἀποδείξεως.

Ἄρθρ. 5. — Τὰ ἐπὶ τῶν ὑποθηκευομένων τόπων ἐκτισμένα καὶ φυτευμένα ἢ ταῖς ἀπολύτως κτισθέντι καὶ φυτευθέντι κτίρια καὶ δένδρα καὶ κλήματα θεωροῦνται ὡς ὑποθηκευμένα ὑποκείμενα τοῖς ρηθείσι τόποις.

Ἄρθρ. 6. — Ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν ὑποθηκευομένων τόπων καὶ αἱ λοιπαὶ ὠφέλειαι αὐτῶν ἀνήκουσι τοῖς ὀφειλέταις καὶ πᾶσα φθορὰ καὶ ζημία, ἣτις ἤθελεν ἐπέλθῃ εἰς τοὺς τοιοῦτους τόπους, ἐπιβαρύνει αὐτούς.

Ἄρθρ. 7. — Ὁ δανειστής δύναται τῇ συγκατάθεσει τοῦ ὀφειλέτου καὶ διὰ μέσου τῶν διευθύνσεων τοῦ Κτηματολογίου νὰ μεταβιβάσῃ εἰς ἄλλον τὸ ὃ ἔχει τὸ προνόμιον ἐπὶ ἀκινήτου γενομένου ὑπ' αὐτοῦ δεκτοῦ ὡς ὑποθήκης μετὰ τῆς ἀπαιτήσεώς του. Ἐὰν τὸ ὁμολόγον ἦνε εἰς διαταγὴν, τότε δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν μεταβίβασιν ἢ συγκατάθεσις τοῦ ὀφειλέτου, καὶ ὁ ὀφειλέτης προσέτι δύναται νὰ πωλήσῃ ὀριστικῶς εἰς τὸ πρόσωπον, εἰς ὃ μετεβιβάσθῃ τὸ χρέος, τὸν τόπον τὸν ὑπ' αὐτοῦ ὑποθηκευθέντα τῇ συγκατάθεσει τοῦ δανειστοῦ, ἐπὶ τῇ ὁρῇ ἵνα ἐξακολουθῇ νὰ μένῃ ὡς ὑποθήκη.

Ἄρθρ 8. - Οἱ ὀφειλέται εἰσὶν ἐλεύθεροι ν' ἀποτίσωσι τὸ χρέος τὸ βασιζόμενον ἐπὶ ἐπικεκυρωμένων ὁμολόγων (Σενέτ) μετὰ τῶν παρακολουθημάτων αὐτῶν πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐὰν ἐν τῷ σχετικῷ ὁμολόγῳ ὑπάρχῃ ὅρος περὶ πληρωμῆς ποσοῦ τινος ἀποζημιώσεως, ἐκτὸς τοῦ κυρίως χρέους, κατατίθεται καὶ αὐτὸ ἀκέραιον διὰ λ/σμὸν τοῦ δανειστοῦ καὶ ἐπ' ὀνόματι τῆς Διευθύνσεως τοῦ Κτηματολογίου (Δεφτέρι Χακανῆ) εἰς μίαν Τράπεζαν, ἀνεγνωρισμένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀμα τῇ προσαγωγῇ τῆς ληφθησομένης ἀποδείξεως καταθέσεως, κοινοποιεῖται τὸ πρᾶγμα τῷ δανειστῇ ὑπὸ τῆς οἰκείας διευθύνσεως τοῦ Κτηματολογίου καὶ ἐκτελεῖται ἡ ἄρσις τῆς ὑποθήκης.

Ἄρθρ. 9. — Καθ' ἣν περίπτωσιν, κατὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας, δὲν πληρωθῇ τὸ ὀφειλόμενον χρέος [ἢ ἤθελεν ἐξακριβωθῇ, ὅτι ἐν τῷ ὁμολόγῳ ὑπάρχει ὅρος τινὲς ἀκυρώσεως αὐτοῦ, αὐ ἐνεκα τὸ χρέος δέον νὰ πληρωθῇ ἀμέσως, τῇ αἰτήσῃ τῶν δανειστῶν ἢ τῶν κληρονόμων αὐτῶν, ἢ, ἐν περιπτώσει ὑποθηκεύσεως τοῦ ἀκινήτου εἰς πολλοὺς δανειστάς, τῇ αἰτήσῃ ἑνὸς τῶν δανειστῶν τοῦ δευτέρου βαθμοῦ, ἐὰν δὲν ἔχῃ γίνῃ ἐπίσημον διάβημα παρὰ τοῦ πρώτου δανειστοῦ ἢ, ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ ὀφειλέτου ἢ πτωχεύσεως, καὶ χωρὶς ἀκόμη νὰ ὑπάρχῃ δικαιούχος μεταβιβάσεως, ὁ ἀπέναντι χρέους ὑποθηκευθεὶς τόπος πωλεῖται διὰ τὸ χρέος τοῦτο ὑπὸ τῆς οἰκείας Διευθύνσεως τοῦ Κτηματολογίου, συνφδὰ τῷ κατωτέρῳ ἄρθρῳ, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη πρὸς τοῦτο δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ προσφυγῆς εἰς τὴν κληρονομίαν (τερεκέν) ἢ εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς πτωχεύσεως.

Ἄρθρ. 10. — Ἐν περιπτώσει αἰτήσεως περὶ πωλήσεως τόπου τινός, συνφδὰ ταῖς διατάξεσι τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἡ οἰκεία Διεύθυνσις τοῦ Κτηματολογίου κοινοποιεῖ, συνφδὰ ταῖς διατάξεσι τῆς Πολιτικῆς

Δικονομίας, κατὰ πρῶτον δι' ἱχπαρναμὲ εἰς τὸν ὀφειλέτην, ἐν περιπτώσει δὲ θανάτου αὐτοῦ εἰς τοὺς κληρονόμους του ἢ εἰς τοὺς κηδεμόνας αὐτοῦ ἢ εἰς τὴν καταικίαν των ἢ εἰς τοὺς συνδίκους ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως, ὅτι ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του ἐντὸς μιᾶς ἐβδομάδος.

Ἐὰν δὲν πληρωθῇ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τὸ χρέος τοῦτο, χωρεῖ κατὰ τὴν τάξιν πλειστηριασμοῦ ἐπὶ 45 ἡμέρας, καὶ ἀκολούθως ὀρίζονται 15 ἡμέραι, καθ' ἃς καλοῦνται οἱ θέλοντες νὰ πλειοδοτήσωσιν, ὅπως προσθέσωσι 3 τοῖς ἑκατόν. Γίνεται δὲ ἀπ' εὐθείας ἡ κατακύρωσις τῇ πλειοδοτήσοντι.

Οἱ οὕτω πωληθησόμενοι τόποι ἐκκενούμενοι, ἐὰν δεῖσῃ, ὑπὸ τῶν ἐκτελεστῶν δυνάμει μουζακερέ, ἀποστελλομένου ὑπὸ τῶν μεμεούριδων τοῦ Κτηματολογίου, παραδίδονται εἰς τοὺς ἀγοραστὰς.

Ἐὰν οἱ ὀφειλέται ἔχωσιν ἐνστάσιν τινα καὶ ἀνεπαχθῶσιν εἰς τὸ δικαστήριον, ὁ πλειστηριασμός, ἡ κατακύρωσις καὶ ἡ ἐκκένωσις δὲν ἀναβάλλονται.

Ἐκτὸς τῶν ἐν τῇ ὕψ ἄρθρῳ ἀναφερομένων δηλωτικῶν, αἱ δίκαι περὶ ἐνοικιάσεως δὲν ἀκούονται.

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης εἶναι ἰδιώτης ἢ καθίδρυμα δικαιούμενον νὰ δανείζῃ καὶ τὸ δικαστήριον ἀποφασίσῃ διὰ μὲν τὸν πρῶτον νὰ ὑποδείξῃ ἐγγυητὴν, διὰ δὲ τὸ δεύτερον νὰ δώσῃ ὑποσχετικὸν καὶ κοινοποιηθῇ τὸ πρᾶγμα ἄρμοδίως, ἐνεργεῖται συνφθὰ τὸ προσήκον.

Ἄρθρ. 11.— Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων ἐκ τοῦ ἀντιτίμου τοῦ ἀκινήτου, οὗτινος ἐγένετο ἡ κατακύρωσις, τὸ ὑπόλοιπον ὀρίζεται διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐν τοῖς ἐπικεκυρωμένοις ὁμολόγοις περιεχομένων χρεῶν.

Ἐφ' ὅσον γίνονται διαθήματα ἐκ μέρους τῶν δανειστών, τηροῦνται οἱ ἐν τῇ ὁμολόγῳ ἐκάστου ἀναγεγραμμένοι ὅροι κατὰ τὴν τάξιν.

Τὰ ποσὰ τὰ ἀνήκοντα εἰς δανειστάς μὴ ὑποβα-
λόντας αἴτησιν, κατατίθενται ἐντόκως ὑπὸ τῶν Διευ-
θύνσεων τοῦ Κτηματολογίου εἰς τινα ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς
Κυβερνήσεως ἀνεγνωρισμένων Τραπεζῶν ἐπ' ὀνόματι
τῶν δικαιούχων

Ἐὰν τὸ ἀντίτιμον δὲν ἐπαρκῇ, ὁ δανειστής δύναται
νὰ ζητήσῃ τὸ ὑπόλοιπον χρέος ἰδιαιτέρως παρὰ τοῦ
ὀφειλέτου.

Ἀρθρ. 12.— Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου
ἰσχύουσιν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Ἀρθρ. 13.— Ἡ ἐκτέλεσις τῶν διατάξεων τοῦ
παρόντος νόμου ἀνατίθεται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν
Οἰκονομικῶν, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τοῦ Ἐβκαφίου.

Διατάσσω τὴν προσωρινὴν ἐφαρμογὴν τοῦ πα-
ρόντος Νομοσχεδίου καὶ τὴν καταχώρισιν αὐτοῦ
μεταξὺ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους, ἐπὶ τῷ ὄρῳ ἵνα ὑπο-
βληθῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Κοινοβουλίου ἅμα τῇ
συγκλήσει αὐτοῦ.

1 Ρεβιουὺλ Ἀχὴρ 1331 (25 Φεβρουαρίου 1328).

(ὑπ.) ΜΕΧΜΕΤ ΡΕΣΑΔ

Ὁ Μέγας Βεζύρης » ΜΑΧΜΟΥΤ ΣΕΒΚΕΤ

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιο-
σύνης καὶ ἀναπληρωτῆς τοῦ
ὑπουργείου τοῦ Ἐβκαφίου » ΙΒΡΑΧΙΜ

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομ. » ΡΙΦΑΤ

Ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ « Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως »
τῇ 2 Μαρτίου 1328 καὶ ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν.

7. Νόμος προσωρινὸς τῆς 30 Μαρτίου 1329 (1913) περὶ ἰδιοκτησίας ἀκινήτων (Γαῖρι Μενκουλέ).

Ι. Περὶ τοῦ νόμου τούτου σημειοῦμεν τὰ ἑξῆς :

Α') Ἡ λέξις Ἑμλὰκ σημαίνει γενικώτερον πᾶν εἶδος
ἀκινήτων, ἥτοι οὐ μόνον τὰ ἀκίνητα Μούλκια, ἀλλὰ καὶ

τὰς δημοσίας καὶ ἀφιερωμένας Γαίας, τὰ ἀστικά καὶ ἀγρο-
τικά Βακουφικά κτήματα καὶ πᾶν ἄλλο εἶδος Βακουφικῶν
ἀκινήτων.

Β') Ὁ νόμος οὗτος ἐφαρμόζεται ἐπὶ τε τῶν δημοσίων καὶ
ἀφιερωμένων Γαιῶν, ἐπὶ τῶν ἐστεγασμένων βακουφικῶν
(Μαζπούτ, Μουλχακᾶ καὶ Μουστεσνὰ καὶ ἐπὶ παντὸς εἶδους
ἀκινήτων, ἄρα καὶ ἐπὶ Μουλκικῶν (ἄρθ. 1 § 1 καὶ ἐν τέλει).

Γ') Δίκαι περὶ κυριότητος ἀκινήτων ἀπαγορεύονται, ἐφ'
ὅσον οἱ ἐνδιαφερόμενοι δὲν προσάγουσι τίτλους ιδιοκτη-
σίας (Αὐτόθι § 2).

Δ') Τὸν Μουτεβελὴν ἀπόντα ἀναπληροῦσιν οἱ τμημα-
μάρχαι, οἱ ὑπάλληλοι καὶ οἱ γραμματεῖς τοῦ Κτηματολογίου,
ἄρθ. 2.

Ε') Μέχρις ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ τίτλου ιδιοκτη-
σίας οὗτος ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόδειξιν (ἄρθ. 3).

ΣΤ') Ἀγωγαὶ εἰκονικότητος παντὸς εἶδους ἀκινήτων
δὲν ἀκούονται μετὰ παρέλευσιν δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς σήμερον.

Ζ') Ἡ παραγραφή δημοσίων καὶ ἀφιερωμένων Γαιῶν
ἀπέναντι τοῦ δημοσίου εἶναι 36 ἐτῶν (ἄρθ. 15 § 2).

Η') Εἰς δίκας μεταξὺ ιδιωτῶν περὶ γαιῶν δὲν ἀπαιτεῖ-
ται ἡ παρουσία ὑπαλλήλων τοῦ Τεφτέρ χακανῆ.

Θ') Αἱ δημόσιαι καὶ ἀφιερωμέναι Γαῖαι πωλοῦνται διὰ
χρῆς τοῦ κατόχου αὐτῶν καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ,
(ἄρθ. 16).

Ι') Δίκαι περὶ κυριότητος κτημάτων, πωληθέντων ἐπὶ
δημοπρασίας ἀπαγορεύονται καὶ δὲν ἀκούονται μετὰ τὴν ὀρι-
στικὴν κατὰκύρωσιν αὐτῶν (ἀριθ. 17 ἐν τέλει).

II. Ἴδου καὶ ἡ μετάφρασις τοῦ νόμου τούτου.

Ἄρθ. 1. Ἀπασαι αἱ περὶ κατοχῆς (Τεσαρροῦφ)
τῶν δημοσίων (ἄραζιῦ ἐμιριγιῆ) καὶ τῶν βακουφικῶν
(Μεθκουφῆ) γαιῶν πράξεις καὶ διατυπώσεις διεξά-
γονται ἀποκλειστικῶς ἐν τοῖς κτηματολογικοῖς τμή-

μασι (Δεφτέρη- Χακανή), εἰς δὲ τοὺς ἰδιοκτητὰς δίδεται τίτλος ἰδιοκτησίας (σενέτι).

Ἀπαγορεύεται ἡ ἄνευ τίτλου ἰδιοκτησίας κατοχὴ μέρους τινός.

Ἐπίσης ἀπαγορεύεται τόσον εἰς τὰ ἱεροδικεῖα καὶ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ν' ἀκούωσιν ἀγωγὰς περὶ τόπων κειμένων εἰς μέρη, ὧν ἐγένοντο ἡ καταγραφὴ καὶ ἡ ὁροθεσία συνωδὰ τῇ νέῃ σχετικῇ νόμῳ, ὅσον καὶ εἰς τὰ Κυβερνητικὰ τμήματα νὰ ἐκτελῶσι παντὸς εἶδους πράξεις περὶ τῶν τοιούτων ἀκινήτων, ἐφ' ὅσον οἱ ἐνδιαφερόμενοι δὲν προσάγουσι τίτλους ἰδιοκτησίας (σενέτι χακανή).

Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει περὶ παντὸς εἶδους κτημάτων Ἐμλακίων, ὡς καὶ περὶ τῶν ἐστεγασμένων (Μουσακαφάτ¹ καὶ Μουστεγίλατ)² τῶν προσηρητημένων εἰς Βακούφια τοῦ εἶδους Μαζπουτά³ Μουλχακά⁴ καὶ Μουστεσνά⁵.

Τὰ τέλη ὅμως, ὅτινα θὰ λαμβάνωνται ἐκ τῶν πράξεων τῶν γενησόμενων διὰ τοὺς τόπους τοὺς προσηρητημένους εἰς τὰ ἐξαιρετικὰ βακούφια (Μουστεσνά Ἐβ-κάφ), θὰ πληρώνωνται καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸ εἰς ὃ ἀνή-

1. Λέγονται τὰ ἐστεγασμένα βακουφικά κτήματα.

2. Λέγονται τὰ πράγματα, ὧν αἱ πρόσοδοι (γκαλλέ) εἶναι προωρισμένοι εἰς συντήρησιν ἀγαθοεργῶν ἰδρυμάτων εἴτε ἀκάρια (προσοδοφόρα) εἶναι, ὡς ἄμπελοι, κῆποι, χάνια καὶ λουτρῶνες, εἴτε κινητά, π. χ. χρήματα καὶ διάφορα ἐργαλεῖα τεχνιτῶν, καλούμενα Γεδίκια. Κατὰ συνέπειαν τὰ Μουστεγίλατ εἶναι γενικὸς ὅρος, περιλαμβάνων καὶ τὰ Μουσακαφάτ, κακῶς δὲ μεταφράζονται παρ' ἄλλων μὴ κτισμένα ἢ ἀγροτικά, ἐν ᾧ περιλαμβάνουσι κτισμένα καὶ μὴ, καὶ κινητά καὶ ἀκίνητα.

3. Λέγονται τὰ Βακούφια τὰ διοικούμενα ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς των ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐβκαφίου.

4. Λέγονται τὰ Βακούφια τὰ κατόπιν προσαρτηθέντα εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐβκαφίου.

5. Λέγονται τὰ Βακούφια τὰ διοικούμενα ὑπὸ τῶν Μουτεβελήδων των καὶ ἔχοντα διάφορα προνόμια, ἐν οἷς καὶ τὸ νὰ εἰπράττωσιν οἱ Μουτεβελήδεις των τὰ δικαιώματα μεταβιβάσεως.

κουσιν βακούφιον, εἰς δὲ τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς θὰ υποβάλλωνται πληροφορίες διὰ βιβλίου (τεφτερίου).

Εἰς τὰ κτηματολογικὰ τμήματα θὰ υποβληθῇ ἀνὰ ἓν ἀντίγραφον τῶν (βιβλίων) τεφτερῶν περὶ ἐστεγασμένων βακουφίων, ἅτινα μέχρι τῆς σήμερον ἐκρατοῦντο εἰς τὰ οἰκεῖα βακούφια.

Ἄρθρ. 2. — Καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν ἤθελεν εἶναι παρὼν ὁ Μουτεβελῆς κατὰ τὴν διεξαγωγὴν παντὸς εἵδους πράξεων καὶ διατυπώσεων περὶ τῶν ἐστεγασμένων Βακουφίων (Μουσαναφάτ καὶ Μουστεγιλάτ), οἱ τμηματάρχαι, οἱ ὑπάλληλοι καὶ οἱ γραμματεῖς τοῦ Κτηματολογίου θὰ θεωρῶνται ὡς ἀντιπρόσωποι (Καϊ μακάμ) τῶν Μουτεβελήδων, δικαιούμενοι ἀπ' εὐθείας νὰ ἐκτελῶσι πᾶσαν σχετικὴν πράξιν.

Ἄρθρ. 3. — Οἱ ἐπίσημοι τίτλοι ἰδιοκτησίας (σε-νεδάτι χακανῆ) εἶνε ἔγκυροι. Τὰ ἱεροδικεῖα καὶ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ἀποφασίζουσι καὶ ἐνεργοῦσι συνωδᾶ τῶν περιεχομένων τῶν τίτλων καὶ ταῖς ἐγγραφαῖς αὐτῶν (καϊδὶν) ἀνευ ἐτέρας ἀποδείξεως.

Ἐν ὧσιν δὲ δὲν ἐκδίδεται ἀπόφασις δικαστηρίου βασιζομένη ἐπὶ νομίμων λόγων καὶ ἀναιροῦσα τὸ περιεχόμενον ἐνὸς ἐπισήμου τίτλου ἰδιοκτησίας, ὁ τίτλος οὗτος δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀκυρωθῇ. Ἐν τούτοις τὰ Κτηματολογικὰ τμήματα δικαιοῦνται ἐπὶ τῇ βάσει ἀποφάσεων τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων νὰ ἐπανορθώσωσι λάθη ἀντικείμενα πρὸς τὸ σαφὲς περιεχόμενον ἐπισήμων ἐγγράφων καὶ ἐγγραφῶν (Κουγιούτ), εἰδοποιοῦντα προηγουμένως τοὺς ἐνδιαφερομένους.

Ἄρθρ. 4. — Αἱ ἀγωγαὶ περὶ εἰκονικότητος (Μουβαζαὰ βὲ Νάμη Μουστεᾶρ) ἀκινήτων ἐμλὰκ καὶ ἐμβάλι γάρι μενκουλὲ παντὸς εἵδους κατεχομένων δυνάμει ἐπισήμων τίτλων, δὲν ἀκούονται.

Προσωρινὴ διάταξις. Ὅρίζεται προθεσμία δύο ἐτῶν, ἐντὸς τῆς ὁποίας οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὀφείλουσιν, ἀποτεινόμενοι ἐκ συμφώνου κατ' εὐθείαν εἰς τὰς Διευθύνσεις τοῦ Κτηματολογίου, νὰ λαμβάνωσι διωρθωμένον

σενέτιον τῶν ἐμλακίων καὶ τῶν ἀκινήτων (γαῖρι μὲν-
κουλέ), ἅτινα προήγουμένως ἐπωλήθησαν εἰκονικῶς
εἰς ἄλλο ὄνομα ἀπέναντι ἐνὸς χρέους ἢ δι' ἄλλην τινὰ
αἰτίαν καὶ ἀνάγκην καί, ἐν περιπτώσει διανομοῦς συνε-
παγομένης δίκην, νὰ ἐγείρῃσι τοιαύτην ἀποτεϊνόμενον
εἰς τὸ δικαστήριον.

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς δικαστὰς ν' ἀκούωσι δίκας,
ἐγειρομένας ἄνευ δεδικαιοποιημένης αἰτίας μετὰ τὴν
λήξιν τῆς, ὡς ἄνω, προθεσμίας.

Ἄρθρ. 5.—Πᾶς ὁ κατέχων δυνάμει ἐπισήμων τί-
τλων Δημοσίας καὶ Βακουφικᾶς γαίας, δύναται νὰ πω-
λήσῃ ταύτας ὀριστικῶς καὶ ἐπὶ ἐξωνήσει (ἑφάεν φεράγ),
νὰ ἐνοικιάσῃ, νὰ κάμῃ χρησιδάνειον (ιαρὲ) ἢ νὰ ὑποθη-
κεύσῃ ἀπέναντι χρέους, ἀλλὰ τὰ ἐξ αὐτῶν ὠφελήματα
καὶ τὰ αὐτοφυῆ προϊόντα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀνήκου-
σιν ἀποκλειστικῶς τῇ ἰδιοκτῆτι. Ἐπίσης ὁ αὐτὸς καλ-
λιεργεῖ τοὺς ἀγροὺς, τὰς βοσκὰς καὶ τοὺς κήπους του
καὶ ἐκρίζωνων τὰ δάση του καὶ τὰς ἀμπέλους του καὶ
καταδαφίζων τὰς οἰκοδομὰς του, ἐὰν ὑπάρχωσι τοιαύ-
ται, τὰς μετατρέπει εἰς χωράφια, ἢ φυτεύων ἐπὶ
τῶν γαιῶν κλήματα καὶ δένδρα καρποφόρα καὶ μὴ,
μετατρέπει αὐτὰς εἰς ἀμπέλους, εἰς δενδρῶνας καὶ εἰς
κήπους, ἐπὶ τῷ ὄρω ἵνα ἡ δεσποτεία (ρεκαπῆ) ἀνήκῃ
τῇ Δημοσίᾳ (Βεϊτουλμάλ).

Ἐπίσης ὁ αὐτὸς δύναται ἐπὶ τῶν γαιῶν του νὰ ἀνε-
γείρῃ καὶ νὰ ἰδρύσῃ οἰκίας, μαγαζεῖα καὶ παντὸς
εἶδους ἐργοστάσια ἢ κτίρια γεωργικὰ, ἐπὶ τῷ ὄρω ἵνα
τὸ μέρος τοῦτο μὴ μετατραπῇ εἰς χωρὶον (Καριέ) ἢ
συνοικίαν (Μαχαλέ) καὶ ἵνα χωρῶσιν ἐν μέρος δι' ἄλωνό-
τοπον (Χαρμάν Γερῆ). ἀλλὰ καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθε-
λεν ἐπιφέρει μεταβολάς, εἶναι ἀνάγκη νὰ λάβῃ διωρ-
θόμενον τίτλον ἐπίσημον ἰδιοκτησίας εἰς ἀντικατάστα-
σιν τοῦ παλαιοῦ τοιοῦτου.

Τὰ τοιουτοτρόπως ἐπὶ τῶν Δημοσίων καὶ Βακουφι-
κῶν Γαιῶν φυτευθησόμενα κλήματα καὶ δένδρα, ὡς
καὶ τὰ ἀνεγερθησόμενα κτίρια καὶ τὰ ἐξαρτήματα καὶ

παρεπόμενα αὐτῶν, ὑπόκεινται εἰς τὴν γῆν, προκειμένου περὶ ζητημάτων κατοχῆς καὶ μεταδιβάσεως.

Διὰ δὲ τοὺς τόπους, τοὺς χρησιμοποιηθησομένους εἰς τρόπον, ὥστε νὰ μὴ δίδηται δεκάτη (οὐσούρ), θέλει ὀρισθῇ ἐτήσιον μίσθωμα.

Ἄρθρ. 6. — Τὸ ζήτημα τοῦ ἐκ νέου σχηματισμοῦ συνοικιῶν ἢ χωρίων ἐπὶ γαιῶν κατεχομένων δυνάμει ἐπισήμων τίτλων, ὑπόκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ Βιλαγετίων Νόμου. Οἱ μέλλοντες νὰ ἐγκατασταθῶσι κατὰ κοινότητας εἰς τοιαῦτα χωρία ἢ συνοικίας, ἀπαιτεῖται νὰ ὦσιν ὑπήκοοι Ὅθωμανοί.

Ἄρθρ. 7. — Ὁ ἰδιοκτήτης γαιῶν δύναται νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ χῶμα αὐτῶν πρὸς κατασκευὴν πλίνθων, τούβλων καὶ κεράμων καὶ νὰ πωλήσῃ τὴν ἄμμον καὶ τοὺς λίθους αὐτῶν, ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὑπόκειται εἰς τὰς διατάξεις τῶν σχετικῶν εἰδικῶν νόμων.

Ἄρθρ. 8. — Αἱ Δημόσιαι γαῖαι, αἱ κατεχόμεναι δυνάμει ἐπισήμων τίτλων, δὲν δύνανται ν' ἀφιερωθῶσι εἰς μέρος τι, οὐδὲ νὰ διατεθῶσι διὰ διαθέκης, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκχωροῦνται διὰ νομίμου ἐκχωρήσεως (τεμλίχ) ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως δι' Αὐτοκρατορικοῦ Μουλκ-ναμέ, ἐπὶ τῇ βάσει ἀδείας τοῦ ἱεροῦ νόμου.

Ἄρθρ. 9. — Ἐάν, μετὰ τὴν ἀνέγερσιν κτιρίων καὶ τὴν φύτευσιν δένδρων ἐπὶ Δημοσίων καὶ Βακουφικῶν γαιῶν, κατεχομένων ὑπὸ τινος δι' ἐπισήμων τίτλων, παρουσιασθῇ τρίτον πρόσωπον διεκδικοῦν κυριότητα ἐπὶ τοῦ τόπου, τῶν κτιρίων καὶ τῶν δένδρων καὶ ἀποδείξῃ αὐτήν, τότε, ἐν ἣ μὲν περιπτώσει ἢ τῶν κτιρίων καὶ τῶν δένδρων, ὡς ἴστανται καὶ εὕρισκονται, ἀξία ἠθέλεν εἶσθαι μεγαλειτέρα τοῦ ἀντιτίμου τοῦ ρηθέντος τόπου, δίδεται ἡ ἀξία αὕτη τῷ δικαιοῦχῳ καὶ ὁ τόπος ἀφίνεται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἰδιοκτῆτου τῶν κτιρίων καὶ τῶν δένδρων, καθ' ἣν δὲ περίπτωσιν ἢ ἀξία τοῦ τόπου εἶναι μεγαλειτέρα τῆς τῶν κτιρίων καὶ τῶν δένδρων, ὡς ἴστανται καὶ εὕρισκονται, ἡ ἀξία τῶν κτιρίων καὶ τῶν δένδρων τούτων δίδεται εἰς τὸν ἰδιο-

κτῆτην αὐτῶν, τὰ δὲ ὑπάρχοντα δένδρα καὶ κτίρια παραδίδονται εἰς τὸν διεκδικοῦντα τὸν τόπον (μουστεχίικ).

Ἀρθρ. 10. — Οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰς ὑπὸ τινος κατεχομένας δημοσίας καὶ ἀφιερωμένας γαίας καὶ νὰ καρπωθῇ τὰς ὠφελείας αὐτῶν, οὐδὲ νὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν κατοχὴν του τὰ αὐτοφυῆ αὐτῶν προϊόντα καὶ οἰκειοποιηθῇ αὐτά, οὐδὲ νὰ διαβῇ, ἐὰν δὲν ἔχη δικαίωμα διαβάσεως.

Ἐπίσης δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἀλώνιον καὶ νὰ σχηματίσῃ αὐλακκας. Ἐὰν δὲ πράξῃ τι τῶν τοιούτων, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως τῆς προκυφούσης ζημίας.

Ἐπίσης δὲν δύναται ν' ἀνοίξῃ δάση (ὄρμᾶν πουργαλὴν) καὶ νὰ μετατρέψῃ ταῦτα εἰς καλλιεργησίμους γαίας, οὐδὲ νὰ ξυλευθῇ ἢ νὰ ἐκρίζωσῃ δένδρα ἐξ αὐτῶν καὶ νὰ ἐμβολιάσῃ. Ἐὰν δὲ κάμῃ ταῦτα, ὀφείλει ν' ἀποζημιώσῃ τὸν ἰδιοκτήτην, πληρῶνων αὐτῷ τὴν ἀξίαν των, ὡς εὐρίσκονται καὶ ἵστανται (κείμεν). Ὁ ἰδιοκτήτης δικαιούται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ κόψῃ τὸ ἐμβολιασθὲν μέρος καὶ ν' ἀποζημιώσῃ ἢ νὰ λάβῃ αὐτὸ ὑπὸ τὴν κατοχὴν του, πληρῶνων τὸ ἀντίτιμον.

Ἀρθρ. 11. — Ἐὰν τις αὐθαιρέτως ἀνεγείρῃ κτίρια ἢ φυτεύσῃ δένδρα καὶ κλήματα ἐπὶ δημοσίων καὶ βακουφικῶν γαιῶν, κατεχομένων ὑπὸ τινος, ὁ κάτοχος τῶν γαιῶν δικαιούται νὰ κατεδαφίσῃ τὰ κτίρια καὶ νὰ ἐκρίζωσῃ τὰ δένδρα.

Ἐὰν ἡ ἐκρίζωσις τῶν δένδρων ἤθελεν εἶσθαι βλαβερά εἰς τὴν γῆν, ὁ δικαιούμενος εἰς τὴν ἐκρίζωσιν δικαιούται νὰ καταβάλλῃ τὴν ἀξίαν αὐτῶν ὡς ἀποσπαστέων (μουστεχίικ οὐλ κὰλ) καὶ νὰ τὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν κατοχὴν του.

Ἀρθρ. 12. — Οὐδεὶς τῶν συνιδιοκτητῶν τόπων δασωδῶν (ὄρμᾶν βὲ πουργαλὴν) ἐκ τοῦ εἶδους τῶν δημοσίων ἢ τῶν βακουφικῶν γαιῶν, ἀπὸ κοινοῦ κατεχο-

μένων, δικαιούται νὰ μετατρέψῃ τὸ σύνολον ἢ μέρος αὐτῶν εἰς καλλιεργησίμους ἀγρούς, ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν λοιπῶν συνιδιοκτητῶν.

Ἐὰν τὸ κάμη, οἱ λοιποὶ συνιδιοκτῆται ἄνευ πληρωμῆς ἀντιτίμου γίνονται συγκάτοχοι τοῦ εἰς ἀγρὸν μετατραπέντος μέρους καὶ λαμβάνει ἕκαστος τὸ μερίδιόν του ἐκ τῶν δένδρων αὐτουσίως ἢ ἐκ τῆς ἀξίας τῶν κοπέντων δένδρων, ὡς ἴστανται καὶ εὐρίσκονται.

Ἀλλὰ διὰ τοὺς τόπους, τοὺς μετατρεπομένους εἰς καλλιεργησίμους γαίας, τῇ συγκαταθέσει αὐτῶν τῶν ἰδιοκτητῶν, ὀφείλουσιν αὐτοὶ νὰ καταβάλωσι τὰ ἐξοδα τῆς μετατροπῆς αὐτῶν εἰς καλλιεργησίμους γαίας, ἀναλόγως τοῦ μεριδίου των.

Ἄρθρ. 13.— Ἐὰν ὁ εἰς ἐκ τῶν συνιδιοκτητῶν ἀνεγείρῃ κτίριον καὶ φυτεύσῃ δένδρα ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀπὸ κοινοῦ κατεχομένων γαιῶν, ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ ἄλλου, χωρίζεται τὸ μερίδιον τοῦ συνιδιοκτήτου, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ 10ου ἄρθρου διὰ τὸ μερίδιον αὐτό. Καὶ ἐὰν ἀνεγείρῃ κτίρια καὶ φυτεύσῃ δένδρα καὶ κλήματα εἰς τι μέρος μόνον τῶν γαιῶν, ἢ ἐμβολιάσῃ τὰ ὑπάρχοντα δένδρα, χωρίζονται τὰ μερίδια αὐτῶν καὶ ἐὰν πέσωσιν εἰς τὸν συνιδιοκτητὴν ἐκείνου τοῦ μέρους, τότε καὶ αὗτις ἐνεργεῖται τὸ προσῆκον κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Ἄρθρ. 14.— Ὁ ἰδιοκτήτης Δημοσίων καὶ Βακουφικῶν γαιῶν αὐθαιρέτως καλλιεργηθεῖσων, δὲν δικαιούται μὲν νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ σφετεριστοῦ, διὰ τὴν ἐξασθένεισιν τῆς παραγωγικῆς δυνάμεως τῆς γῆς, ἀποζημίωσιν, ἀλλὰ δικαιούται νὰ ζητήσῃ ἐνοίκιον κατ' ἐκτίμησιν, διὰ τὸ διάστημα, καθ' ὃ εὐρίσκονται εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

Αἱ ὡς ἄνω διατάξεις ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ ἐστεγασμένα βακούφια (Μουσακαφὰτ καὶ Μουστεγιάτ).

Ἄρθρ. 15.— Εἰς τὰς ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ δημοσίου ἐγειρομένας δίκας, τὰς ἀφορώσας τὴν δεσποτείαν καὶ τὴν κυριότητα τῶν δημοσίων καὶ βακουφικῶν γαιῶν,

ὡς καὶ τῶν ἀδεσπότην κτημάτων, δικαίωμα ἀντιδικίας ἔχουσιν οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Κτηματολογίου. Εἰς τὰς περὶ δεσποτείας (ρεκαπὲ) δίκας τῶν τοιούτων ἀκινήτων, τὸ δικαίωμα τῆς ἀγωγῆς παραγράφεται μετὰ 3 ἔτη. Εἰς τὰς μεταξὺ ἰδιωτῶν διεξαγομένας περὶ γαιῶν δίκας, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Κτηματολογίου.

Ἄρθρ. 16. — Αἱ ὑπὸ τινος κατεχόμεναι Δημόσιαι καὶ Βακουφικαὶ γαῖαι, ὡς καὶ τὰ ἐστεγασμένα βακούφια (Μουσακαφὰτ καὶ Μουστεγιλὰτ), ἐξασφαλίζουν τὸν χρέος καὶ ζῶντος τοῦ κατόχου καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ἂν ἦναι μαχλούλιον ἢ οὐ. Ἀλλ' ἐν ἡ περιπτώσει ὁ ὀφειλέτης ἦναι γεωργός, αἱ πρὸς συντήρησιν τοῦ οἴκου τοῦ ἐπαρκούσαι γαῖαι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ πωληθῶσιν, ἐὰν δὲν ἔχωσι προηγουμένως πωληθῇ ἐπὶ ἐξωνήσει ἢ ὑποθηκευθῇ ἀπέναντι τοῦ χρέους ἢ ἐὰν τὸ χρέος δὲν προκύπτῃ ἐκ τοῦ ἀντιτίμου τῶν γαιῶν τούτων. Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει καὶ περὶ τῆς οἰκίας τῆς ἐπαρκούσης πρὸς κατοικίαν τῆς οἰκογενείας τοῦ ὀφειλέτου μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 17. — Αἱ δίκαι περὶ διεκδικήσεως δικαιώματος κυριότητος τόπων, ὧν ἡ πλειοδοσία (Μουζαχιεδέ) ἀνήκει, δυνάμει ἰδιαιτέρων νόμων, εἰς τὸ Κτηματολόγιον (Τεφτερχανέ), ἀπαιτεῖται νὰ ἐγείρωνται πρὸ τῆς ὀριστικῆς κατακυρώσεως. Ἐν ἡ περιπτώσει δοθῇ ἀπόφασις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου περὶ ἀναστολῆς τῆς πλειοδοσίας καὶ κοινοποιηθῇ αὕτη καὶ ἀκολούθως ὁ ἐνάγων ἀπολέσῃ τὴν δίκην του, ὁ τοιούτος ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημιώσεις διὰ τὰς ἐκ τῆς ἀναστολῆς τῆς πλειοδοσίας ἢ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν προκυφούσας ζημίας.

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς δικαστὰς ν' ἀκούωσι διεκδικητικὰς ἀγωγὰς κυριότητος, ἐγχειρομένας μετὰ τὴν ὀριστικὴν κατακύρωσιν ἐν περιπτώσει σιωπῆς ἄνευ νομίμου δικαιολογίας, διαρκούσης τῆς πλειοδοσίας.

Ἄρθρ. 18. — Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἰσχύουσιν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς δημοσιεύσεως.

Ἄρθρ 19. — Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου ἀνατίθεται εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Ἐθναφίου.

Διατάσσω τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου καὶ τὴν καταχώρισιν αὐτοῦ μεταξὺ τῶν νόμων τοῦ Κράτους, ἐπὶ τῷ ὄρει ἵνα ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Κοινοβουλίου, ἅμα τῇ συγκλήσει αὐτοῦ.

Τῇ 30ῇ Μαρτίου 1329 (5ῃ Τζεμαζιούλ-ἔββέλ 1331).

(ὑπ.) MEXMET PEŞAΛ

Ὁ Μέγας Βεζύρης » MAXMOYT ŞEBKET

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομ. » RİFAT

Ὁ ἀναπλ. τοῦ Ὑπ. τοῦ Ἐθναφ. » İBRAHİM

Ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ « Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως »
τῇ 5 Ἀπριλίου 1329 (1913) καὶ ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν.

8. ΟΔΗΓΙΑΙ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀποφάσεως τῆς λυούσης διοι- κητικῶς τὰς ἐκ τῆς κυριότητος ἀκινήτων (γᾶρι μενκουλέ) προ- κυπτούσας διαφοράς.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις, ἥς κατωτέρω ἐπισυνάπτεται ἀντίγρα-
φον, ἡ ἀφορῶσα τὴν λύσιν διοικητικῶς τῶν ἐκ ζητημάτων
κυριότητος ἀκινήτων προκυπτουσῶν διαφορῶν, εἶναι διοι-
κητικὴ καὶ ἐλήφθη ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ἵνα ἀφ' ἐνὸς μὲν εὐθὺς ἐξ
ἀρχῆς παρεμποδίζωνται αἱ ἐκ διαφορῶν περὶ κυριότητος προ-
κύπτουσαι διενέξεις, αἵτινες προσλαμβάνουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον ὁξὺν χαρακτῆρα, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἵνα ἐξασφαλίζωνται δι'
ἐπισήμων ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων τὰ δικαιώματα κυριότητος
τοῦ μέρους, ἐκείνου, τοῦ ὁποίου τὸ δίκαιον καταφαίνεται, ὡς
ἀπαιτεῖ τὸ καθήκον τῆς Κυβερνήσεως, τούτου ἕνεκεν ὁ μὴ

ἀρκεύμενος εἰς ἀπόφασιν ληφθεῖσαν ὑπὸ Διοικητικοῦ Συμβουλίου περὶ παρεμποδίσεως ὑπερβασίας, δικαιούται πάντοτε ν' ἀποταθῇ εἰς τὸ πολιτικὸν Δικαστήριον (*Μεχκεμέι Νι-ζαμιέ*) καὶ νὰ διεκδικήσῃ τὸ δίκαιόν του.

Αἱ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἐκδιδόμεναι τελεσίδικοι ἀποφάσεις ἀκυροῦσι τὰς διοικητικὰς ἀποφάσεις.

Ἀπόφαισις. Εἶχεν ἐκδοθῇ προηγουμένως ἀπόφαισις διαλαμβάνουσα ὅτι καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελε προκύψει διαφορά περὶ κυριότητος ἀκινήτων (ἐμβάλι γαῖρι μενκουλέ), ἐὰν εἰς ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τὰς χεῖρας ὑπάρχῃ τίτλος ἰδιοκτησίας, καὶ ἐν τῷ προγενεστέρας χρονολογίας τίτλῳ δὲν διασαφηνίζεται, ὅτι περιῆλθεν εἰς τὴν κατοχὴν αὐτοῦ ἐκ τοῦ κατόχου τοῦ πρώτου τίτλου δυνάμει πωλήσεως ἢ μεταβιβάσεως, τότε κύριος τοῦ διαφιλονεικουμένου κτήματος θεωρεῖται ὁ κάτοχος τοῦ πρώτου τίτλου. Ἐν ἐναντία περιπτώσει κάτοχος θεωρεῖται ὁ ἕτερος, καὶ ὁ ἀντίδικος αὐτοῦ δύναται ν' ἀποταθῇ εἰς τὸ δικαστήριον.

Ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ ἐπίσημος τίτλος μόνον εἰς χεῖρας τοῦ ἑνός, τότε, λαμβανομένου ἐκείνου ὑπ' ὄψιν, ὁ διαφιλονεικούμενος τόπος ἀφίνεται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἔχοντος τίτλον ἐπίσημον, ὁ δ' ἕτερος εἶναι ἐλεύθερος νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν.

Ἐὰν δὲ εἰς οὐδενὸς χεῖρας ὑπάρχῃ ἐπίσημος τίτλος, τότε κάτοχος (βαζιλιέτ) τοῦ διαφιλονεικουμένου τόπου θεωρεῖται ὁ πληρώων τὸν φόρον αὐτοῦ, τοῦ ἐτέρου δικαιουμένου νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν.

Τῆς, ὡς ἄνω, ἀποφάσεως τεθείσης εἰς ἐφαρμογὴν ἐπὶ τι διάστημα, τὰ κατὰ τόπους διοικητικὰ συμβούλια ἔξετάζοντα τὰς τοιαύτης φύσεως διαφορὰς ἔλυνον αὐτάς, συνωδὰ τῇ καθιερωθείσῃ τάξει. Ἀκολούθως, δυνάμει ἐγκυκλίου ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1326, αἱ διατάξεις τῆς, ὡς εἴρηται, ἀποφάσεως περιορίσθησαν μόνον εἰς τὴν λύσιν διαφορῶν ἀναφυομένων ἐντὸς ἐνὸς ἔτους.

Ἐσχάτως, ἀρθέντος τοῦ, ὡς ἄνω, περιορισμοῦ, ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐξεδόθη Αὐτοκρατορικὸν Διάταγμα ὑπὸ χρονολογίαν 24ης Ἰανουαρίου 327, κοινοποιηθὲν τῇ 29ῃ Ἰανουαρίου 327 τηλεγραφικῶς πρὸς ἀπάσας τὰς Νο-

μαρχίας καὶ τὰς ἀνεξαρτήτους διοικήσεις, περὶ ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς προμνησθείσης ἀποφάσεως, ἄνευ περιορισμοῦ.

Ἄρθρ. 1.— Καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελεν υποβληθῇ αἴτησις ἐκ μέρους τινός, δι' ἧς ἐκθέτων, ὅτι αὐθαιρέτως ἐγένετο ὑπερβασία (τεδζαβούζ) καὶ ἐπέμβασις (Μουδα-
χελὲ) εἰς τὰ κτήματα (ἐμλιάκ βὲ ἐραζι) καὶ τὰς γαίας του, ἐξαιτεῖται τὴν παρεμπόδισιν ταύτης διοικητικῶς (Ἰδάρετεν), ὁ ἐνάγων καὶ ὁ ἐναγόμενος καλοῦνται κατὰ τὴν ὁρισθησομένην ἡμέραν ἐνώπιον τοῦ διοικη-
τικοῦ συμβουλίου. Ἐν ὅσῳ δὲν ἀποδεικνύεται κατὰ τὴν τάξιν, ὅτι ἡ μὴ προσέλευσις τοῦ ἐτέρου τῶν δια-
δίκων, κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν, βασίζεται ἐπὶ νομίμου κωλύματος, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ληφθῇ ἀπό-
φασις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐνστάσεων καὶ τῶν ἀποδει-
κτικῶν ἐγγράφων μόνον τοῦ ἐνός τῶν διαδίκων. Ἐπο-
μένως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ὑπόθεσις ἀναβάλλ-
εται εἰς ἄλλην συνεδρίαν, ἀπαγγέλλεται δὲ ἡ ἀπό-
φασις αὕτη εἰς τὸν παρόντα, κοινοποιεῖται δὲ εἰς τὸν
ἀπόντα διάδικον.

Ἄρθρ. 2.— Κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν, ἅμα τῇ
προσελεύσει ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, ἀκουομένων τῶν
ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐναγο-
μένου καὶ ἐξεταζομένων τῶν σχετικῶν ἀποδεικτικῶν
ἐγγράφων αὐτῶν, λύεται ἡ διαφορά, συνωδὰ τῇ ὥς
ἂν ἀποφάσει.

Ἄρθρ. 3.— Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἀπό-
φασις ἡ λύουσα διοικητικῶς τὰς ἐκ ζητημάτων κυριό-
τητος ἀκινήτων προκύπτουσας διαφορὰς ἐφαρμόζεται
ἄνευ περιορισμοῦ, εὐνόητον τυγχάνει, ὅτι τὰ διοικη-
τικὰ συμβούλια δικαιοῦνται νὰ παρεμποδίζωσι τὰς
τοιαύτας ὑπερβασίας καὶ νὰ λύωσι τὰς διαφορὰς,
ὅσονδ' ἢποτε παλαιαὶ καὶ ἂν ὦσιν αὗται. Ἐν τούτοις,
ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη, ὅπως τηρῶνται καὶ αἱ διατάξεις
περὶ παραγραφῆς (Μουρούρι ζεμάν) καὶ περὶ χρησι-
κτησίας (Χάκκι Καράρ), ὥς ἐκ τούτου, ἐὰν μὲν ἀναλό-

γως τοῦ διαφιλονεικουμένου ἀκινήτου τὸ μεταξὺ τῆς χρονολογίας τῆς ὑπερβασίας καὶ τῆς ἀναφορᾶς διααρρῶσαν διάστημα ὑπερβαίνει τὸν χρόνον τῆς παραγραφῆς καὶ τῆς χρησικτησίας, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐρωτᾷ κατὰ πρῶτον τὸν ἐνάγοντα διὰ ποίαν αἰτίαν δὲν ἀπετάθη κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο καί, ἐὰν ἐξακριβωθῇ, ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἀποχρῶν λόγος, ἔνεκα τοῦ ὁποίου δὲν ἀπετάθη, ἀπορρίπτεται ἡ ἀγωγή του.

Καθ' ἣν περίπτωσιν ὁμως ἤθελεν ἀποδείξει, ὅτι ἡ μὴ ὑποβολὴ αἰτήσεως ἐκ μέρους του κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα στηρίζεται εἰς ἓνα ἐκ τῶν νομίμων λόγων, ἢ ὅτι: ὑπέβαλε γραπτὴν αἴτησιν, ἡ ὁποία δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, ἢ ἀξίωσιν του αὕτη ἐξετάζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρ. 4. — Ἐὰν τὸ διαφιλονεικούμενον εἶνε ἀγρὸς χωράφιον (ταρλάς), καλλιεργηθὲν ὑπὸ τοῦ ποιοῦντος ὑπερβασί, τοῦ ὁποίου χωραφίου ἤρξατο ἀναφαινόμενον τὸ προϊόν (Μαχσούλ), ἡ ἐκτέλεσις τῆς Διοικητικῆς ἀποφάσεως ἀναβάλλεται μέχρι τῆς ὀριμάνσεως τοῦ προϊόντος καὶ ἐκτελεῖται ἡ ἀπόφασις μετὰ τὸν θερισμόν.

Ἄρθρ. 5. — Ἐὰν ἐξακριβωθῇ ὅτι παρὰ τρίτου προσώπου, οὗτινος ἀπεδείχθη ἡ αὐθαίρετος ὑπερβασία, ἀνηγέρθη οἰκία ἢ μῦλος (ἐξαιροῦνται τὰ κτίρια μικρᾶς ἀξίας, οἷον μάνδραι καὶ καλύβαι ἀγροφυλάκων), ἢ γίνωσι προσθήκαι ἀλλοιοῦσαι τὸ σχῆμα καὶ τὴν ἀξίαν τῶν ἐστεγασμένων, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐκδοσις ἀποφάσεως περὶ παρεμποδίσσεως ὑπερβασίας, κοινοποιεῖται δὲ τῇ ἐνάγοντι, ὅτι ὀφείλει νὰ ἀποταθῇ εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια.

Ἄρθρ. 6. — Ἐὰν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον κρίνῃ ἀναγκαίαν τὴν ἐπὶ τόπου ἐξέτασιν (αὐτοψίαν) τοῦ τε προσαχθέντος τίτλου καὶ τοῦ διαφιλονεικουμένου τόπου, διορίζει ἐπιτροπὴν ἐκ δύο ἢ τὸ πολὺ τριῶν προσώπων καὶ ἀποστέλλει αὐτὴν εἰς τὸν διαφιλονεικούμενον τόπον.

Τὰ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀναλόγως τῶν ἐξόδων, εἰς ἃ θὰ ὑποβληθῶσι τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, ὀρισθησόμενα δικαιώματα Κεσφίου (αὐτοφίας) καταβάλλονται ὑπὸ τοῦ ζητοῦντος τὸ Κέσφιον (αὐτοφίαν).

Ἐὰν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον αὐτεπαγγέλτως κρίνῃ ἀναγκαῖον τὸ Κέσφιον (αὐτοφίαν), ἄνευ αἰτήσεως τινος τῶν διαδίκων, τότε τὰ ἐξοδα καταβάλλονται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 7. — Ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι αἱ διαφιλονεικούμεναι γαῖαι παρεχωρήθησαν ἄλλοτε εἰς πρόσφυγας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, πρὸ τῆς λήψεως ἀποφάσεως περὶ παραδόσεως αὐτῶν εἰς τὸν προσάγοντα τίτλον, ἀνακοινοῦται δι' ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν ἡ αἰτία, δι' ἣν ἐγκατεστάθησαν εἰς τὸν ρηθέντα τρόπον πρόσφυγες, ὑπάρχοντας ἰδιοκτητοῦ δυνάμει τίτλου (σενετίου), καὶ ὑποδεικνύεται ἂν εἶναι προτιμώτερον νὰ παραδοθῇ τὸ διαφιλονεικούμενον εἰς τὸν κάτοχον τοῦ τίτλου (σενετίου), καὶ νὰ ὀρισθῇ ἄλλος τρόπος διὰ τοὺς πρόσφυγας ἐκ τῶν ἀκαλλιεργήτων γαιῶν, ἢ νὰ μείνωσιν αἱ γαῖαι εἰς χεῖρας τῶν προσφύγων καὶ νὰ δοθῶσι τῷ ἀρχαίῳ κατόχῳ ἄλλαι γαῖαι ἰσότιμοι πρὸς τὰς ἐν τῷ τίτλῳ (σενετίῳ) ἀναγραφόμενας γαῖας. Ἐνεργεῖται δὲ τὸ προσήκον συμφώνως τῇ ληφθησομένῃ ἀπαντήσῃ.

Ἄρθρ. 8. — Ἐὰν ἔχῃ ὑποβληθῇ αἵτησις ἐντὸς τοῦ διαστήματος, καθ' ὃ περιωρίσθησαν αἱ περὶ κυριότητος ἀκινήτων προκύπτουσαι διαφοραί, αἵτινες, συνωδὰ τῇ προμνησθείσῃ ἀποφάσει, ἔδει νὰ λύωνται ἐντὸς τοῦ ἔτους ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων, καὶ ταῦτα ἀπορρίψῃσι ταύτην κατόπιν ἀποφάσεως, συνεπεῖα τῆς ὁποίας ἐξηκριβώθη ὅτι ἡ προκύψασα διαφορὰ εἶναι παλαιά, ἡ δίκη αὕτη δύναται καὶ αὐθὺς νὰ ἐξετασθῇ καὶ θεωρηθῇ ἐν περιπτώσει ὑποβολῆς αἰτήσεως συνεπεῖα τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως ἀπὸ τῆς 24^{ης} Ἰανουαρίου 1327.

Ἄρθρ. 9. — Ἐν ἡ περιπτώσει ἐκινήθη ἀγωγή

περί διαφορᾶς, ἐγερθείσης διὰ ζήτημα κυριότητος ἐν τοῖς πολιτικοῖς δικαστηρίοις, ἅτινα, ἐπιληφθέντα τῆς ἀγωγῆς ταύτης, ἤρξαντο τῆς ἐκδικάσεως αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ταυτοχρόνως ὑπεβλήθη αἴτησις εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν περί παρεμποδίσεως ὑπερβασίας καὶ ἀναμίξεως, ἢ αἰτήσις αὕτη ἀπορρίπτεται, δηλαδὴ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ λήψις ἀποφάσεως διοικητικῆς περὶ δίκης θεωρουμένης ἐν τοῖς πολιτικοῖς δικαστηρίοις.

Ἐν τούτοις, ἀφοῦ ἅπαξ ἐπιληφθῇ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ὑποθέσεως, ἢ πρὸς τὰς δικαστικὰς ἀρχὰς αἴτησις τοῦ ἐτέρου τῶν διαδίκων δὲν συνεπάγεται τὴν ἀναστολὴν τῶν διατυπώσεων καὶ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως μετὰ τὴν ἀπόφασιν, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ ἡ θεώρησις τῆς ὑποθέσεως, ἐκτελουμένης ἀνυπερθέτως τῆς διοικητικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρ. 10. — Εἰς τὰς ἀναφυομένας διαφορὰς μεταξὺ τοῦ ἰδιοκτῆτου καὶ τοῦ ἐνοικιαστοῦ περὶ ἐκκενώσεως τοῦ ἐνοικιαζομένου πράγματος, δὲν ἐπιτρέπεται διοικητικῶς ἡ ἐπέμβασις. Ἐὰν ὅμως ὁ ἐνοικιαστής ἤθελεν ἐγείρει ἀξιώσεις περὶ κυριότητος, ἐπεὶδὴ τὸ ζήτημα ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος, δεόν ἵνα ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ κατόχου τοῦ κτήματος ἐξετασθῇ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ λυθῇ τὸ ζήτημα συνωδὰ τῇ ἀποφάσει.

Ἄρθρ. 11. — Αἱ ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων περὶ λύσεως διαφορῶν ἐκδοθησέμεναι ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν καὶ ἀναίρεσιν. Ἐν τούτοις ὁ μὴ ἀρκούμενος εἰς τὰς ληφθεῖσας ἀποφάσεις, ἀποτεινόμενος εἰς τὸ ἀνώτερον Διοικητικὸν Συμβούλιον, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν διόρθωσιν τῆς κατ' αὐτοῦ ἀποφάσεως.

Ἡ ἀρμοδία ἀρχὴ πρὸς ἐξέτασιν τῶν κατὰ τῶν ληφθεῖσων ἀποφάσεων ἐνστάσεων εἶνε τὸ Συμβούλιον τοῦ Κράτους.

Ἐν τούτοις τὸ δικαίωμα τῆς υποβολῆς ἐνστάσεων ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους δὲν εἶνε ἀπόλυ-

τον. Ἡ ἐξέτασις τῶν τοιούτων ἐνστάσεων γίνεται ἐν τῇ Συμβουλίᾳ τοῦ Κράτους, καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν ἐξετάσθησαν τὰ ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ ἐνισταμένου ὑπάρχοντα ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα κυριότητος αὐτοῦ ἢ τὸ διαμφισθητούμενον ἀκίνητον εὐρίσκηται ἐκτὸς τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ ἐπιληφθέντος τὴν ἐξέτασιν Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄλλ' ἐν ἣ περιπτώσει αἱ ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου στηρίζονται ἐπὶ ἐπισήμων ἐγγράφων καὶ ἀπτῶν ἀποδείξεων, οἷαι τυγχάνουσι τὰ Ἀρχεῖα τοῦ **Ταποῦ** καὶ τοῦ Φόρου (Βιργκισῦ), περιττὸν ἀποβαίνει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πᾶν διάδημα πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ Κράτους, ὅπερ οὐδὲν ἄλλο ἔχει νὰ πράξῃ ἢ νὰ ἐπικυρώσῃ τὰς πράξεις τῶν ρηθέντων Συμβουλίων.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ἐκκλήσις πρὸς ἀνώτερον δικαστήριον ἢ πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ Κράτους δὲν ἀναστελλεῖ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρ. 12.— Αἱ περὶ κυριότητος ἀκινήτων (γάιρι μενκουλὲ) ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων ἐκτελοῦνται ἄνευ ἀναβολῆς, ἐντὸς μὲν τῶν πόλεων ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ἢ ὑπὸ τῆς χωροφυλακῆς, ἐκτελούσης ἀστυνομίας χρέη, εἷς τινα δὲ μέρη ὑπὸ τῆς χωροφυλακῆς, ἔξω δὲ τῶν πόλεων ἐν γένει ὑπὸ τῶν χωροφυλάκων.

Ἄρθρ. 13.— Ὁ ἀνώτερος πολιτικὸς ὑπάλληλος παραπέμπει εἰς τὴν ἀστυνομίαν ἢ τὴν χωροφυλακὴν τὸν Μουζακερὲν τὸν συντασσόμενον ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τὸν περιέχοντα τὰς ρηθείσας ἀποφάσεις.

Οἱ τοῦ ἐκτελεστικοῦ τμήματος ὑπάλληλοι, μεταβαίνοντες εἰς τὸν τόπον, ἐνθα κεῖται τὸ διαφιλονεικούμενον κτῆμα, ἀναγινώσκουσι τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων καὶ ἐκτελοῦσι τὰς διατάξεις αὐτῆς. Ἐν περιπτώσει ἀντιστάσεως, ἡ ἀπόφασις ἐκτελεῖται βίᾳ.

"Αρθρ. 14. — Ὁ αὐθαιρέτως σφετεριζόμενος τὰ κτήματα καὶ τὰς γαίας ἐτέρου, χωρὶς νὰ ὑπάρχη εἰς χεῖρας τοῦ ἐπίσημος τίτλος ἰδιοκτησίας, τιμωρεῖται δυνάμει τοῦ παραρτήματος τοῦ ἄρθρου 252 καὶ τῶν ἄρθρων 114, 115 καὶ 116 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀντιστάσεως πρὸς τὴν χωροφυλακὴν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ καθήκοντος τῆς.

Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ὁ δράστης συλλαμβανόμενος παραδίδεται εἰς τὰς δικαστικὰς ἀρχὰς μετὰ τοῦ συνταχθησομένου πρακτικοῦ.

"Αρθρ. 15. — Ἐὰν μετὰ τὴν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀφαίρεσιν τῶν κτημάτων καὶ γαιῶν ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ σφετεριστοῦ καὶ τὴν παράδοσιν αὐτῶν εἰς τὸν δικαιοῦχον, ἀποπειραθῇ καὶ πάλιν ὁ σφετεριστὴς νὰ ἐπέμβῃ καὶ σφετερισθῇ, οὗτος ἐμποδίζεται πάραυτα ὑπὸ τῆς χωροφυλακῆς, χωρὶς νὰ ἀπαιτῇται ἐκ νέου ἀπόφασις.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ πράξις αὕτη τοῦ σφετεριστοῦ συνεπάγεται τιμωρίαν, συλλαμβάνεται οὗτος καὶ παραδίδεται εἰς τὰς δικαστικὰς ἀρχάς.

"Αρθρ. 16. — Καὶ αἱ μεταξὺ χωρίων περὶ βοσκῶν (Μερά) καὶ δασῶν (παλταλίκι) ἐγειρόμεναι διαφοραὶ λύονται ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων συνφθὰ τῇ ὥς ἄνω τάξει.

(Ἀπόφασις τοῦ Συμβ. τοῦ Κράτους τῇ 7 Ἀπριλίου 1328).

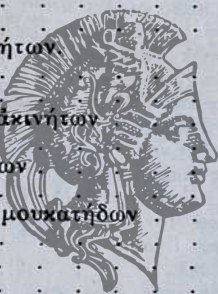
Ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως» τῇ 5 Ἀπριλίου 1329 (1913) καὶ ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πρόλογος.	Σελίς ε'
Ὅθωμανικὸς Κτηματικὸς Κώδιξ	
Τμήμα I. Ἱστορικὴ ἐξέλιξις τῶν περὶ ἀκινήτων ὀθωμανικῶν νόμων. Κεφ. Α' καὶ Β'.	7-10
Τμήμα II. Χρονολογικὴ ἐξέλιξις, δημοσίευσις καὶ μεταφράσις τῶν περὶ ἀκινήτων νεωτέρων ὀθ. νόμων καὶ αἰτιολογικῶν αὐτῶν ἐκθέσεων. § 1-3	11-14
1. Νόμος περὶ ὁροθεσίας καὶ καταγραφῆς ἀκινήτων	14-35
2. Νόμος περὶ ἰδιοκτησίας τῶν νομικῶν προσώπων ἐπὶ ἀκινήτων.	» »
I. Ἐξέλιξις τοῦ θεσμοῦ αὐτῶν	35-30
II Αἰτιολογικὴ ἐκθεσις	38-41
III. Ὁ περὶ νομικῶν προσώπων νόμος	41-44
3. Νόμος περὶ καταργήσεως Γεδικίων.	
I. Ἱστορικόν Α-Z'	44-47
II. Αἰτιολογικὴ ἐκθεσις	47-49
III. Ὁ περὶ Γεδικίων νόμος	47-53
4. Νόμος περὶ μεταβιβάσεως ἀκινήτων	
I. Ἐν γένει	54
II Αἰτιολογικὴ ἐκθεσις	55-61
III. Ὁ νόμος περὶ μεταβιβάσεως ἀκινήτων	62-66
IV. Πίναξ κληρονομικῶν τάξεων	67-68
5. Νόμος περὶ εὐπορίας ἰδχαρέδων	69
I. Αἰτιολογικὴ ἐκθεσις	»
II. Ὁ νόμος περὶ ἰδχαρέδων καὶ μουκατῆδων	70
6. Νόμος περὶ ὑποθήκης	71
I. Ἱστορικόν κλπ.	71-73
II. Ὁ νόμος περὶ ὑποθήκης	73-78
7. Νόμος περὶ ἰδιακτησίας ἀκινήτων	»
Σημειώσεις.	»
Ὁ νόμος περὶ ἰδιοκτησίας ἀκινήτων	79-87
8. Ὁδηγία περὶ λύσεως κτηματικῶν διαφορῶν διοικητικῶς	»
Ἀπόφασις	88
Διατάξεις	89-94
ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ τῆς ἐν τῷ Κτηματικῷ Ὅθωμανικῷ Κώδικι περιεχομένης ὕλης). (Ὁ πρῶτος παρατιθέμενος ἀραβικὸς ἀριθμὸς δηλοῖ ἄρθρον τοῦ νόμου καὶ τὰ γράμματα σελ. = σελίς).	
Ἀγαθοσερὰ ἰδρύματα, ἰδιοκτῆται ἀκινήτων 3 σελ. καὶ ε. 42 καὶ ε.	
Ἀγῶραι περὶ εἰκονικότητος δὲν ἀκούονται, 4 σελ 81 καὶ ε., ἀπαράδεκτοι, σελ. 81 § 1, κυριότητος 17 § 2	86
Ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαὶ κληρονόμοι, 3 σελ.	63
Αἰτιολογικαὶ ἐκθέσεις, σελ. 38 καὶ ε., σελ. 47 καὶ ε., 55 καὶ ε. 69 ε.	
Ἀκινήτων ὁροθέτησις καὶ καταγραφὴ 1 καὶ ε. σελ. 14 καὶ ε., κυριότητος διαφοραὶ	87 καὶ ε.
Ἀνεψιοὶ (οἱ) αἱ κληρονόμοι 3	63
Ἀποδείξεων δὲν εἶναι ἀνάγκη 3 καὶ ε.	81
Ἀρρενα καὶ θήλια τέκνα, ἴσοι κληρονόμοι, 2	63
Βυκουφίων, διάκρισις καὶ ὁδισμός	80
Βεγιαναμάδες, 16 καὶ ε. σελ. 20 καὶ ε., 3	74

Γαῖαι, δημόσιοι καὶ ἀφιερωμένοι, πῶς κληρονομοῦνται, Σελ:	62
1 καὶ ἑ.	
Γεδίκιον (περὶ), σελ. 44 καὶ ἑ., 1 καὶ ἑ., σελ. 49 καὶ ἑ.	
Γεωργικαὶ ἐταιρίαι ἢ Τράπεζαι, 2 καὶ ἑ.	41 καὶ ἑ.
Γονεῖς, πῶς κληρονομοῦσι, 3	63
Διοικητικὰ Συμβούλια δικάζουσι, 1 καὶ ἑ., σελ. 89 καὶ ἑ. 6 90 καὶ ἑ.	
Δισέγγονα, ἰδὲ ἐγγόνια.	
Ἐγγόνια, 2 καὶ ἑ.	62 καὶ ἑ.
Ἐκτιμητικὴ ἐπιτροπὴ, σύστασις 3 σελ. 15· καθήκοντα 30 ἑ. 26 καὶ ἑ.	
Ἐνδίκαι μέσα, 11	92
Ἐταιρίαι ἐμπορικαὶ, βιομηχανικαὶ καὶ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν	
1 καὶ ἑ.	41 καὶ ἑ.
Θεοὶ καὶ Θεῖαι, 4	64
Θυγάτηρ	67
Ἰδзарѣδες, 9 ἑ.	65 καὶ ἑ.
Ἰδιοκτησία ἀκινήτων, σελ. 78 ἑ., Διατυπώσεις 1 ἑ. 79 > >	
Ἰεραι Πόλεις, ἰδὲ Γεδίκια	
Καταγραφὴς ἐπιτροπὴ, 5 ἑ. σελ. 16 ἑ. 15 ἑ.	20 καὶ ἑ.
Κατιόντες πῶς κληρονομοῦσι, 2	62, 67 >
Κέσφι, 6 σελ.	11
Κληρονομία κατὰ οἷας, κατὰ κεφαλὰς, 2	62
Κληρονομικαὶ τάξεις, 2 ἑ. σελ. 62 ἑ. Πίναξ	67 καὶ ἑ.
Κοινοῦτες ὀθωμανικαί, 3 ἑ.	42 > >
Κυβερνητικὰ τμήματα, 1 ἑ.	41 > >
Κωνσταντινούπολις καὶ προάστειά, ἰδὲ Γεδίκια.	
Μάμμη, ἰδὲ Πάππος	
Μεδζλίσαι Τεκδικαί, 25 σελ.	24
Μεταβίβασις ἀκινήτων	54 καὶ ἑ.
Μήτηρ πῶς κληρονομεῖ, ἰδὲ Γονεῖς	
Μονεσσουίλερ ἰδὲ Ἀγαθὰ ἔργα καὶ ἰδρύματα.	
Μουκαττάδες 9 σελ.	65, 69 ἑ.
Ναΐτης, 25 σελ.	24
Νομικὰ πρόσωπα, τίνα, σελ. 35 καὶ ἑ., 1 καὶ ἑ.	41
Ὀθωμανικαὶ Κοινοῦτες, 3 καὶ ἑ.	42 καὶ ἑ.
Οἰκοδομῶν Ἐταιρίαι, ἰδὲ Ἐταιρίαι	
Ὀροθετικὴ Ἐπιτροπὴ, 2 σελ. 15, 5 καὶ ἑ.	16 καὶ ἑ.
Ὀρόσημα, 7	17
Πάπποι κληρονόμοι, 4	64 καὶ 67
Πατήρ, ἰδὲ Γονεῖς	
Πίναξ κληρονομικῶν τάξεων	67 καὶ ἑ.
Πλάγιοι συγγενεῖς κληρονόμοι, 39	29
Ποινικαὶ διατάξεις, 54 καὶ ἑ.	32 καὶ ἑ.
Στρατιωτικὸς λιμήν, 2	41
Σύζυγος (ὁ) ἢ κληρονόμος, 7	65
Συμβούλιον Κράτους, 11 καὶ ἑ.	92 καὶ ἑ.
Σφαιτεριστής, 14 καὶ ἑ.	93 καὶ ἑ.
Σωματεῖα, ἰδὲ Νομικὰ πρόσωπα.	
Τάξις, τίς ἀποκλείει, 5	64
Τέκνα κληρονόμοι, 1 καὶ ἑ., σελ. 62 καὶ ἑ.	67 καὶ ἑ.
Τέλη καὶ ἀξία χάπτου	31 καὶ ἑ.
Υἱὸς κληρονόμος	67
Υπάλληλος, ἰδὲ Ποινικαὶ διατάξεις.	
Υποθήκης (περὶ), σελ. 71 καὶ ἑ. σύστασις κλπ., 3 καὶ ἑ.	74 καὶ ἑ.
Χάτης, 8, σελ. 17, 11	19
Χῆρα κληρονόμος, 7	65

ΜΙΛΤ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΕΡΓΑ.

Ἐν Γαλατῇ, Μέγα Ἑθνικὸν Χάνιον, ἀριθμ. 28.

1. ΚΛΕΙΣ τῆς συνήθους ὁθωμ. νομοθεσίας εἰς 8^ο 1881 *σπάνιον* Γρ. 200
2. ΚΩΔΙΣ τοῦ ἐξ ἀδιαθέτου καὶ ἐκ διαθηκῶν κληρονομικοῦ δικαίου εἰς 16^ο 1889 *σπάνιον* > 108
3. ΛΕΞΙΚΟΝ ὁθωμανικῆς νομοθεσίας (τουρκιστὶ) εἰς δύο τόμους 1894 καὶ 1896 εἰς 8^ο 1896 > 60
4. ETUDE sur les scaphandres et les pays spongifères εἰς 4^ο 1896 *σπάνιον* > 23
5. LE DROIT successoral en Turquie codifié d'après le Chéri et le droit Byzantin εἰς 8^ο 1898 *σπάνιον* > 80
6. ΚΩΔΙΣ τοῦ Οἰκογενειακοῦ δικαίου συνφθὰ τῷ Βυζαντινῷ καὶ ἰσωτέρῳ δικαίῳ τῶν Πατριαρχείων μετὰ τῆς νομολογίας αὐτῶν εἰς 16^ο 1901 *σπάνιον* > 80
7. ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗΣ ἀδείας ἐν τῷ γάμῳ παρ' Ὁρθοδόξοις ἐν Τουρκίᾳ εἰς 16^ο 1902 > 10
8. ETUDE sur l'organisation de la justice en Turquie depuis les temps les plus reculés εἰς 4^ο 1903 > 15
9. ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ καὶ ὁδηγὸς τῶν περὶ χαρτοσήμου κλπ. νόμων, α' ἐκδόσις 1907 *σπάνιον* > 10
10. ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ ΕΚΛΟΓΙΚΟΝ, ἥτοι ὁδηγίαὶ περὶ διεξαγωγῆς Βουλευτ. καὶ Δημοτ. ἐκλογῶν εἰς 16^ο 1908 > 3
11. ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΚΟΝ, ἥτοι ὁδηγίαὶ περὶ στρατολογίας εἰς 16^ο 1909 > 3
12. ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ, κύρους ἢ μὴ καὶ λύσεως μικτῶν γάμων κλπ. ἰδίως ἐν Τουρκίᾳ μετὰ τῆς νομολογίας τῶν Πατριαρχείων ἀπὸ τοῦ 1600—1909 εἰς 8^ο 1912 > 20
13. ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ καὶ ἰδίως ἐν τοῖς Πατριαρχείοις καὶ ταῖς Νοτίοις Σποράσι κρατούντων ἐθνικῶν μετὰ τῆς νομολογίας τῶν Πατριαρχείων ἀπὸ τοῦ 1600 μέχρι 1909 εἰς 8^ο 1910 > 20
14. ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ἐν Τουρκίᾳ καὶ περὶ ἀπαγορεύσεως ἀναζητήσεως πατρότητος αὐτῶν κατὰ τὸ Μουσουλμ. δίκαιον μετὰ παραθέσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Κορανίου, Φετβάδων 19 καὶ πολλῶν γνωμοδοτήσεων καὶ ἀποσπασμάτων συγγραφέων εἰς 8^ο 1912 > 20
15. ΚΩΔΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΝ καὶ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ ΤΩΝ ΣΠΟΡΑΔΩΝ ΝΗΣΩΝ, ἥτοι συλλογὴ, μετὰ ἱστορικῆς ἐξελέγως, ἀρχαίων ἐπηλὸν φερμανίων, προνομίων τῶν Δωδεκανήσου, Χίου καὶ Σάμου ἐν τοις συγγραφεμένοις ἀποστολισμοῖς, διαταρῶν καὶ ἀποφάσεων, καὶ τῶν νέων φερμανίων τῆς 417 Ὀκτωβρίου Ἰ. Ἐ. περὶ ἀννησιτείας καὶ μεταστροφῶν ἐν τῇς Σποράσι νήσοις καὶ ἀρθρον 4 τῆς Τουρκοκρατικῆς συνθήκης τῆς Λαζάνης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023464

τῆς 5/18 Ὀκτωβρίου ἑ. ἑ. μετὰ τῶν σχετικῶν μεταφράσεων ἑλληνικῶν καὶ γαλλικῶν εἰς 8^ο 1912

διὰ τοὺς συνδρομητάς

διὰ τοὺς μὴ

Γρ. 10

20

16. ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΤΑ ΔΙΚΑΙΑ καὶ ΠΡΟΝΟΜΙΑ περὶ διατροφῆς ἐν γένει, ἀνατροφῆς καὶ φυλάξεως τέκνων ΚΑΤΑ ΤΕ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ μετὰ τῆς νομολογίας τῶν Πατριαρχείων ἀπὸ τοῦ 1600 μέχρι τοῦ 1913 ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ μετὰ παραθέσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ μὲν καὶ τοῦ δὲ εἰς 8^ο 1913
17. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ τοῦ κληρονομικοῦ Μουσουλμανικοῦ δικαίου πρὸς τὰ κληρονομικὰ δίκαια Ρωμαϊκὸν καὶ Γαλλικὸν (ὑπὸ τύπωσιν) εἰς 8^ο 1913
18. ΔΕΞΙΚΟΝ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ τοῦ τε συνήθους καὶ τοῦ προσθέτου καὶ τοῦ σιδηροδρόμου Χειρᾶζης, ἥτοι πίναξ μοναδικὸς κατ' ἄλφαβ. ταξιν, ὡς σύμβουλος πρόχειρος καὶ ὁδηγὸς εἰς 16^ο β' ἐκδ. (ὑπὸ τύπ.) 1913
19. ΔΕΞΙΚΟΝ τῆς συνήθους Ὀθωμανικῆς Νομοθεσίας εἰς δύο τόμους ἐκ σελίδων 1000 εἰς 4^ο (ὑπὸ τύπωσιν)
20. ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΙΑΣ ΕΝ ΒΥΖΑΝΤΙῳ μέχρι τοῦ 1453 καὶ κατόπιν μέχρι σήμερον (ὑπὸ τύπ.) εἰς 8^ο
21. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ Αἰῶνας ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς συστάσεως αὐτοῦ μέχρι σήμερον εἰς 8^ο (ὑπὸ τύπωσιν)
22. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ἀπὸ συστάσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ μέχρι τοῦ 1453, ἐκείθεν μέχρι τοῦ 1862 καὶ ἐκείθεν μέχρι τῆς σήμερον κρατοῦντος. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ, περὶ τῆς περιουσίας τῶν κληρικῶν καὶ ἰδιᾶ περὶ τῶν μοναχῶν εἰς 8^ο (ὑπὸ τύπωσιν)
23. ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ τὰ δίκαια καὶ προνόμια περὶ τραχώματος, πρσικὸς καὶ διαθηκῶν κατὰ τὸ Βυζαντινὸν καὶ Μουσουλμανικὸν δίκαιον μετὰ προσθήκης τῶν διατάξεων τούτου καὶ ἐκεῖνου εἰς 8^ο 1913
24. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ τὰ δίκαια καὶ προνόμια κατὰ τὰ Χρυσόβουλλα καὶ Νεαράς, Ἱεροῦ, Κανόνας, Πατριαρχικά Σιγγίλια, Βεράτια, Κανονισμοὺς καὶ Συνθήκας εἰς 8^ο 1913
25. ΤΑ ΔΙΚΑΙΑ ΤΩΝ ΕΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΩΝ ΑΓ. ΤΟΠΩΝ κατὰ τὰ Χρυσόβουλλα τῶν ἱδρυτῶν αὐτῶν, τὰ ὑψηλά βεράτια (χάττι σερίφ), τὰ προαίωνα ἔθιμα ἀπὸ τοῦ 15^{του} αἰῶνος, τὰς διεθνεῖς συνθήκας καὶ τὰ διπλωματικά ἐγγράφα εἰς 8^ο 1913.
Ἐπὶ καλλίστου χαρτου
26. ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΣ ΚΤΗΜΑΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ, ἥτοι συλλογὴ τῶν περὶ ἀκινήτων νεωτέρων ὀθωμανικῶν νόμων μεθ' ἱστορικῆς ἐξελέσεως καὶ ἐπεξηγηματικῶν σημειώσεων
Ἐπὶ καλλίστου χαρτου

20

108

20

108